

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**İLK VE ORTA ÖĞRETİM KURUMLARININ
WEB SAYFALARINDA BULUNMASI GEREKEN
STANDARTLAR**

Ercan AYDIN

İZMİR

2008

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**İLK VE ORTA ÖĞRETİM KURUMLARININ
WEB SAYFALARINDA BULUNMASI GEREKEN
STANDARTLAR**

Ercan AYDIN

Danışman:
Doç. Dr. Eralp ALTUN

İZMİR

2008

YEMİN METNİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “İlk ve Orta Öğretim Kurumlarının Web Sayfalarında Bulunması Gereken Standartlar” adlı çalışmamın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım yapıtların kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara gönderme yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

..... / ..... / 2008

Ercan AYDIN

DEĞERLENDİRME KURULU ÜYELERİ

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne

İşbu çalışma, jürimiz tarafından ....Bilgisayar ve Öğretim
Teknolojileri Eğitimi..... Anabilim Dalı
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri..... Bilim Dalında
YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan

Yrd. Doç. Dr. Uğur Altınay

Üye

Doç. Dr. Eralp Altın

Üye

Yrd. Doç. Dr. Jale Bintas

Onay

Yukarıda imzalarım, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

.... / .... / 2008

Prof. Dr. Sedef ÇİDENER
Enstitü Müdürü

YÜKSEK ÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Tez No:

Konu:

Üniv.kodu:

Tezin Yazarının

Soyadı: AYDIN

Adı: Ercan

Tezin Türkçe Adı: İlk ve Orta Öğretim Kurumlarının Web Sayfalarında Bulunması Gereken Standartlar

Tezin Yabancı adı: The Standards of Web Sites of Primary and Secondary Schools

Tezin Yapıldığı

Üniversite: Dokuz Eylül

Enstitüsü: Eğitim Bilimleri

Yılı: 2008

Tezin Türü:

1- Yüksek Lisans

2- Doktora

3- Tıpta Uzm.

4- Sanatta Yeterlilik

Dili: Türkçe

Sayfa Sayısı: 169

Referans Sayısı: 71

Tez Danışmanının

Unvanı: Doçent Dr.

Adı: Eralp

Soyadı: ALTUN

Türkçe Anahtar Sözcükler:

- 1- Web Sitesi
- 2- Değerlendirme
- 3- Standart
- 4- İlköğretim
- 5- Ortaöğretim

İngilizce Anahtar Sözcükler:

- 1- Web Site
- 2- Evaluation
- 3- Standard
- 4- Primary Education
- 5- Secondary Education

Tarih: .../.../2008

İmza:

TEŞEKKÜR

Duvarları ve sınırları olmayan eğitim sistemlerinin, öğretim kurumlarına yeni yükümlülükler getirdiği ve teknolojinin bizleri sürekli yeni ufuklara saldıdığı bir dünyada, öğretim kurumları da artık sorumluluklarını başka ortamlara taşımak zorunda. Bu noktada öğretim kurumları, öğrenciler için hazırlanan bireyselleştirilmiş öğretim ortamları konusunda önyak olmak adına ilk durak olan web sitelerini yenilemekle işe başlamalı. İşte bu noktadan hareketle web sitelerine yönelik ilgiyi artırmak ve dikkatleri bu konuya çekebilmek için başladım bu çalışmaya.

Umarım, bu çalışmayla amacıma ulaşır ve birilerinin dikkatlerini çekebilirim. Böylece belki değişen eğitim sistemleri karşısında yerimizi alabilir ve onlarla başa baş gidebiliriz. Üretmek için başkalarının gölgelerine gereksinim duymaya gerek yoktur. Richard Bach'ın dediği gibi “*Olmak istediğin her şey olabilirsiniz, yeter ki sev ve iste.*”

Bu çalışmanın gerçekleştirilmesi sırasında, desteklerini esirgemeyen bütün katılımcılara, görüşleri ile çalışmalarına yön veren Bilgisayar Öğretmeni arkadaşlarıma, çalışmada yardımlarını ve desteklerini esirgemeyen ve her zaman yanımda olan aileme ve tüm dostlarıma, desteği ve sabrı tükenmeyen değerli danışmanım Doç. Dr. Eralp ALTUN'a teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım.

...yıldığım ve vazgeçtiğim anlarda beni güdülemek için bir çok zorluğa katlanan, çalışmanın her aşamasında yardımını ve desteğini sunan, en büyük destek kaynağım, eşim Yeliz AYDIN'a yaşamımın bir ucundan tuttuğu ve beni özgür bir uçurtma yaptığı için teşekkür ederim.

Ercan AYDIN

İÇİNDEKİLER

YEMİN METNİ	ii
DEĞERLENDİRME KURULU ÜYELERİ.....	iii
YÜKSEK ÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ.....	iv
TEŞEKKÜR	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
ÇİZELGELER LİSTESİ.....	ix
ŞEKİLLER LİSTESİ	xi
ÖZET.....	xiv
ABSTRACT	xvi
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
Problem Durumu	1
Araştırmanın Amacı.....	12
Araştırmanın Önemi.....	12
Problem Tümcesi.....	13
Alt Problemler	13
Sayıtlılar.....	13
Sınırlılıklar.....	14
Tanımlar.....	14
Kısaltmalar.....	15
BÖLÜM II	16
İLGİLİ YAYINLAR VE ARAŞTIRMALAR.....	16
Web Siteleri ile İlgili Yayınlar ve Araştırmalar	16
İnternet ile İlgili Yayınlar ve Araştırmalar	25
Web Sayfası Değerlendirme Ölçekleri ile İlgili Yayınlar ve Araştırmalar	30

BÖLÜM III	42
YÖNTEM	42
Araştırma Modeli	42
Evren ve Örneklem	42
Veri Toplama Araçları	64
Veri Çözümleme Teknikleri	65
BÖLÜM IV	67
BULGULAR VE YORUMLAR	67
Öğretim Kurumlarının Web Sayfalarında Bulunması Gereken Standartlar Nelerdir? Alt Problemine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar	67
Türkiye’deki İlköğretim Kurumlarının Web Sayfalarının Belirlenen Standartlara Uygunluk Derecesi Nedir? Alt Problemine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar	76
Türkiye Dışındaki İlköğretim Kurumlarının Web Sayfalarının Belirlenen Standartlara Uygunluk Derecesi Nedir? Alt Problemine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar	81
Türkiye’deki Ve Türkiye Dışındaki İlköğretim Kurumlarının Web Sayfalarının, Belirlenecek Standartlara Uygunluk Dereceleri Arasındaki Farklılıklar Nelerdir? Alt Problemine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar	87
Türkiye’deki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sayfalarının Belirlenen Standartlara Uygunluk Derecesi Nedir? Alt Problemine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar	91
Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sayfalarının Belirlenen Standartlara Uygunluk Derecesi Nedir? Alt Problemine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar	96
Türkiye’deki Ve Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sayfalarının, Belirlenecek Standartlara Uygunluk Dereceleri Arasındaki Farklılıklar Nelerdir? Alt Problemine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar	101
BÖLÜM V	105
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	105
Sonuç ve Tartışma.....	105
Öneriler	110
KAYNAKÇA	113

EKLER.....	122
Ek 1: Okul Web Sayfalarında Bulunabilecek Nitelikler Anketi	122
Ek 2: Web Siteleri İncelenen Türkiye'deki İlköğretim Okulları ve Web Sitesi Adresleri.....	132
Ek 3: Web Siteleri İncelenen Türkiye Dışındaki İlköğretim Okulları ve Web Sitesi Adresleri.....	137
Ek 4: Web Siteleri İncelenen Türkiye'deki Ortaöğretim Okulları ve Web Sitesi Adresleri.....	142
Ek 5: Web Siteleri İncelenen Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Okulları ve Web Sitesi Adresleri.....	148

ÇİZELGELER LİSTESİ

<i>Çizelge</i>	<i>Sayfa</i>
Çizelge 1: Web Adresi Uzantıları ve Bu Uzantılara İlişkin Kurum Türleri	10
Çizelge 2: Web Siteleri İncelenen Türkiye'deki İlköğretim Okullarının Listesi	43
Çizelge 3: Web Siteleri İncelenen Türkiye Dışındaki İlköğretim Okullarının Listesi	48
Çizelge 4: Web Siteleri İncelenen Türkiye'deki Ortaöğretim Okullarının Listesi	53
Çizelge 5: Web Siteleri İncelenen Türkiye Dışındaki İlköğretim Okullarının Listesi	59
Çizelge 6: Araştırmaya Katılanların Frekans Dağılımı	64
Çizelge 7: Katılımcıların Görüşleri Doğrultusunda Web Sayfalarında Bulunması Gereken Özelliklere İlişkin En Yüksek Ortalamaya Sahip İlk Beş Madde (n=855)	67
Çizelge 8: Katılımcıların Görüşleri Doğrultusunda Web Sayfalarında Bulunması Gereken Özelliklere İlişkin En Düşük Ortalamaya Sahip Son Beş Madde (n=855)	69
Çizelge 9: Öğrenci Görüşleri Doğrultusunda Web Sayfalarında Bulunması Gereken Özelliklere İlişkin En Yüksek Ortalamaya Sahip İlk Beş Madde (n=292)	71
Çizelge 10: Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Web Sayfalarında Bulunması Gereken Özelliklere İlişkin En Yüksek Ortalamaya Sahip İlk Beş Madde (n=263)	72
Çizelge 11: Veli Görüşleri Doğrultusunda Web Sayfalarında Bulunması Gereken Özelliklere İlişkin En Yüksek Ortalamaya Sahip İlk Beş Madde (n=300)	72

<i>Çizelge</i>	<i>Sayfa</i>
Çizelge 12: Menülerin Web Sitelerindeki Konumlarına İlişkin Katılımcı Görüşlerinin Frekans Ve Yüzde Dağılımı (n=855)	73
Çizelge 13: Web Sitelerinde Bulunması Gerektiği Düşünülen Diğer Bağlantılara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı (n=855)	74
Çizelge 14: Türkiye'deki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinin İçerik Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)	76
Çizelge 15: Türkiye'deki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Tasarım Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)	78
Çizelge 16: Türkiye Dışındaki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinin İçerik Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)	81
Çizelge 17: Türkiye Dışındaki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Tasarım Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)	83
Çizelge 18: Türkiye'deki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin İçerik Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)	91
Çizelge 19: Türkiye'deki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Tasarım Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)	93
Çizelge 20: Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin İçerik Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)	96
Çizelge 21: Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Tasarım Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)	98

ŞEKİLLER LİSTESİ

<i>Şekil</i>	<i>Sayfa</i>
Şekil 1: Web Siteleri İncelenen Türkiye'deki İlköğretim Okullarının Bölgelere Göre Dağılımı (n=100)	47
Şekil 2: Web Siteleri İncelenen Türkiye Dışındaki İlköğretim Okullarının Ülkelere Göre Dağılımı (n=100)	52
Şekil 3: Web Siteleri İncelenen Türkiye'deki Ortaöğretim Okullarının Bölgelere Göre Dağılımı (n=100)	58
Şekil 4: Web Siteleri İncelenen Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Okullarının Ülkelere Göre Dağılımı (n=100)	63
Şekil 5: Menülerin Web Sitelerindeki Konumlarına İlişkin Katılımcı Görüşlerinin Yüzde Dağılımı (n=855)	74
Şekil 6: Türkiye'deki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinin İçerik Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)	77
Şekil 7: Türkiye'deki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Tasarım Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)	78
Şekil 8: Türkiye'deki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Web Adresi Uzantıları (n=100)	79
Şekil 9: Türkiye'deki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerindeki Menülerin Anasayfalar Üzerinde Konumu (n=100)	80
Şekil 10: Türkiye Dışındaki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinin İçerik Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)	82
Şekil 11: Türkiye Dışındaki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Tasarım Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)	83

<i>Şekil</i>	<i>Sayfa</i>
Şekil 12: Türkiye Dışındaki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Web Adresi Uzantıları (n=100)	85
Şekil 13: Türkiye Dışındaki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerindeki Menülerin Anasayfalar Üzerinde Konumu (n=100)	86
Şekil 14: Türkiye'deki ve Türkiye Dışındaki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinin İçerik Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=200)	87
Şekil 15: Türkiye'deki ve Türkiye Dışındaki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Tasarım Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=200)	89
Şekil 16: Türkiye'deki ve Türkiye Dışındaki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinde Menülerin Anasayfalar Üzerindeki Konumu (n=200)	90
Şekil 17: Türkiye'deki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin İçerik Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)	92
Şekil 18: Türkiye'deki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Tasarım Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)	93
Şekil 19: Türkiye'deki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Web Adresi Uzantıları (n=100)	94
Şekil 20: Türkiye'deki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerindeki Menülerin Anasayfalar Üzerindeki Konumu (n=100)	95
Şekil 21: Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin İçerik Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)	97
Şekil 22: Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Tasarım Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)	98
Şekil 23: Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Web Adresi Uzantıları (n=100)	99
Şekil 24: Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerindeki Menülerin Anasayfalar Üzerinde Konumu (n=100)	100
Şekil 25: Türkiye'deki ve Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin İçerik Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=200)	102

<i>Şekil</i>	<i>Sayfa</i>
Şekil 26: Türkiye'deki ve Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Tasarım Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=200)	103
Şekil 27: Türkiye'deki ve Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Menülerin Anasayfalar Üzerinde Konumu (n=200)	104

ÖZET

Bu araştırma; ilk ve orta öğretim kurumlarının web sayfalarında bulunması gereken standartları belirlemek ve Türkiye'deki ve Türkiye dışındaki ilk ve orta öğretim kurumlarının web sayfalarının bu standartlara uygunluk derecelerini ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Çalışmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini, Türkiye'deki ve Türkiye dışındaki öğretim kurumlarından 400 tanesinin web sitesinden oluşmaktadır. Bu sitelerden 100 tanesi Türkiye'deki ilköğretim okulu web sitelerine, 100 tanesi Türkiye dışındaki ilköğretim okulu web sitelerine, 100 tanesi Türkiye'deki ortaöğretim okulu web sitelerine ve 100 tanesi Türkiye dışındaki ortaöğretim okulu web sitelerine aittir. Bu web siteleri 'İçerik' ve 'Tasarım' olmak üzere iki boyutta incelenmişlerdir.

Araştırma içerisinde standartların belirlenmesi için 855 kişiden (öğrenci, öğretmen, veli) 5'li Likert tipinde bir ölçekle görüşler alınmıştır. Araştırmaya, web sitelerinde bulunması gereken standartları değerlendirme amaçlı geliştirilen anketin yanıtlanması aşamasında; görevine halen devam etmekte olan 143'ü ilköğretimde, 120'si ortaöğretimde görevli 263 öğretmen (branş farkı gözetilmeksizin), 150'si ilköğretim, 142'si ortaöğretim öğrencisi 292 öğrenci ve ilk ve orta öğretime devam eden öğrencisi veya öğrencileri bulunan 300 veli olmak üzere toplam 855 kişi katılmıştır.

Sonuç olarak; web siteleri tasarım açısından bakıldığında; amacına ve hedef kitlesinin gereksinimlerine uygun, güncel ve doğru bilgilerin yer aldığı, erişimi kolay, tasarımı sade, görsel öğeleri aşırıya kaçmamış, kullanıcılarına gerektiğinde yardım olanağı sunan, öğrenilmesi ve kullanılması basit ve web adresi olarak akılda kalıcı

yapılar olarak tasarlanmalıdır. Web siteleri içerik açısından bakıldığında ise; kurumun tanıtımını, akademik takvimini ve sunduğu öğretim programlarına ilişkin bilgileri, kurumdaki her ders ve her sınıf için ayrı sayfaları, düzenli olarak güncellenen bir hareketliliği içermelidir.

Anahtar Sözcükler: Web Sitesi, Değerlendirme, Standart, İlköğretim, Ortaöğretim.

ABSTRACT

This study examines what should web pages of primary and secondary instruction institutions include as standards and aims at what are the appropriateness of web pages of primary and secondary instruction institutions of Turkey and out of Turkey to the standards.

The research method was survey design. The sample of research was consisted of 400 web sites of instruction institutions of Turkey and out of Turkey institutions. The examined web pages in the study were of 100 primary schools of Turkey, 100 primary schools out of Turkey, 100 secondary schools of Turkey, 100 secondary schools out of Turkey. Those web sites were investigated in point of two dimensions as “content” and “design”.

The views of 855 individuals (students, teachers, parents) were included to define the standards of web sites. The data collecting tool was 5 likert type scale. The participants took part in the study were consisted of 143 primary school teachers, 120 secondary school teachers totally 263 actively continuing teaching in schools and 150 primary school students, 142 secondary school students totally 292 students and 300 parents having students in primary and secondary schools, totally 855 individuals.

Consequently, in point of design of web sites, some important points that should be take into consideration are appropriate for necessities of last users' aims and objectives, correct and up to date information, easy to access, plain design, proper visual objects, support and help possibility, user friendly usability and easy to remember web address. In content point of view, web sites should have introduction of institution,

academic calendar and curriculum, separate web pages for each classroom and lesson and dynamic content that is systematically updated.

Key Words: Web site, Evaluation, Standard, Primary Education, Secondary Education.

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde ilk ve orta öğretim kurumlarının web sayfalarında bulunması gereken standartlar konulu araştırma bağlamında problem durumuna, araştırmanın amacına ve önemine, problem tümcesine, alt problemlere, sınırlılıklara, sayıtlara, araştırmada geçen önemli terimlerin tanımlarına ve araştırmada kullanılan kısaltmaların anlamlarına yer verilmektedir.

Problem Durumu

İnsanlar yaşadıkları çağı yakaladıkları sürece gelişir, gelişmenin verilerini kullandıkça da mutlu olurlar. Her geçen gün yeni bir teknolojik gelişmeyle karşı karşıya kaldığımız çağımızda toplumun kalkınmasına, ilerlemesine ve bireyin gelişmesine en çok katkısı bulunan eğitim sistemini, bu teknolojik değişikliklerden bağımsız kılmak mümkün değildir.

Eğitimin amacı, bireyde bilgi birikimini sağlamak ve bireye bu bilgiden ne kadarını, nasıl ve hangi biçimde kullanacağını göstermektir. Böylece birey çevresindeki olayların farkına varır ve sahip olduğu bilgi ile bunları açıklamaya çalışır. Bunu sağlayabilmek için günümüzde sıkça kullanılan geleneksel yöntem ile ders anlatımı yetersiz kalmaktadır. Bu bağlamda eğitim teknolojilerinden yararlanmakta yarar vardır (Yenice, 2002: 1). Bilgi çağında bilim ve teknolojinin önemi giderek artmaktadır. Eğitim

hizmetleri de yerinde saymayarak gelişmeler kaydetmiş ve bu gelişmelere paralel olarak da teknolojik desteğe olan gereksinim giderek artmıştır.

Büyük kitlelere işlevsel eğitim hizmeti götürmek, insan kaynaklarını daha yararlı duruma getirmek, daha yüksek kaliteli eğitim sağlamak, bireysel farklılıkları ve toplumun isteklerini karşılayabilmek, eğitimde sosyal adalet, demokraside olanak eşitliğini gerçekleştirmek, eğitim uygulamalarının etkinliğini artırmak, verimi yükseltmek, maliyeti düşürmek, var olan olanaklardan en iyi ve yaratıcı biçimde yararlanmak gibi konular günün en önemli ve meydan okuyucu eğitim sorunlarıdır. Bu durum, okul programlarının, ders konularının ve öğretim materyallerinin sürekli olarak yenilenmesini, öğrenci ve öğretmenlere yeni bilgilerin zamanında ve etkin biçimde ulaştırılmasını gerektirmekte; çağdaş insana temel bilgileri ve becerileri kazandırabilmek için gerekli öğrenim süresinin uzatılmasını, devamlı öğrenme kavramının benimsenmesini zorunlu hale getirmektedir. Bütün bunlar eğitimde bilgi üretme, depolama, iletme, öğrenme ve kullanmada yeni sistemlerin geliştirilmesi demektir (Alkan, 1998: 2-3).

Bilim ve teknolojinin çağdaş insan yaşamının ayrılmaz bir parçası haline geldiği bu günlerde, eğitimcilerin eğitim teknolojisi alanındaki gelişmelerle yakından ilgilenmeleri ve bu gelişmelerin kendi alanlarına uygulama olanaklarını araştırmaları kaçınılmaz bir zorunluluktur. Bilimsel ve teknolojik alandaki gelişmeler, diğer alanlarda olduğu gibi eğitimi de etkilemiş, eğitsel koşulların değişmesi eğitim sistemlerinde de değişikliklere yol açmıştır. Bugünün bilimsel ve teknolojik toplumunda eğitim ve teknoloji ilişkilerini kültürel, ekonomik ve eğitsel olmak üzere üç yönlü düşünmek olasıdır. Eğitim teknolojisinin ticari, endüstriyel ve askeri hizmetler alanında kullanılmakta olması onun eğitime olan katkılarının somut örneğini oluşturmaktadır (Alkan, 1998: 12).

Son yıllarda bilim ve teknolojide meydana gelen gelişmeler, iletişim ve bilgi teknolojilerini de önemli ölçüde etkilemekte, hızla yayılmakta olan yenilikler yaşamın

tüm boyutlarında hissedilmektedir. Bu değişim ve gelişme, bilginin üretilmesini, yayılmasını, paylaşılmasını ve kullanılmasını hızlandırmış; bilgi, eğitimde olduğu kadar, toplum yaşantısında, kamu hizmetlerinde ve ekonomide de en temel öge haline gelmiştir. Bugün bilginin sadece elde edilmesinin pek anlamlı olduğunu söylemek olası değildir. Bilgi üretimine katkı sağlamak, değişim ve gelişimleri en kısa sürede elde etmek ve bunu kullanmak çağdaş toplumların en büyük hedefidir (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2001: 1).

Teknolojik gelişmelerde en büyük rolü üstlenen araçlar olan bilgisayarların okullara girişı, bu araçların amacına uygun, etkin ve verimli bir şekilde kullanılmasının sağlanması bağlamında öğretmenlere ve eğitim yöneticilerine yeni görevler getirmiştir. Bunun yanı sıra internet kullanımının yaşamın her aşamasında olduğu gibi eğitimin içerisinde de yerini alması, kurumlara kendilerini ifade etmeleri için yeni bir yöntem sağlamaktadır. Bu noktada web siteleri, kurumların görevlerini yerine getirebilmek için sıklıkla başvurdukları yollardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu noktadan hareketle eğitim-öğretim kurumlarının kendilerini ifade etmek için kullandıkları web sayfaları da eğitim teknolojilerinin kullanımına uygun, etkin ve verimli hizmette bulunmak zorundadırlar.

Özellikle bilginin herkese ulaştırılması konusunda görev yapan eğitim kurumlarının web sitelerinin, etkili biçimde düzenlenmesi ve verimli olmasının sağlanması gerekmektedir. Web sitelerinin işlerliğinin eğitim kurumları bazında artmasını sağlamak ve bu konuya dikkat çekmek amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı da son yıllarda çalışmalar yapmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı, bünyesindeki ilköğretim okullarının tamamına 'meb.k12.tr' uzantılı birer web alanı vermekte ve okul web sitelerini oluşturmaları ve düzenlemeleri için okullara bilgisayar formatör öğretmenleri görevlendirmektedir. Ayrıca internet haftalarında en iyi web sitesi yarışmaları düzenleyerek bu alana yönelik ilgiyi artırmaya çalışmaktadır.

Bu araştırmada, ilk ve orta ğretim kurumlarının web sayfalarında bulunması gereken standartların sistematik olarak ortaya konması söz konusudur.

Eğitim

Eğitim, bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir. Diğer bir deyişle, eğitim davranış geliştirme, yetenek geliştirme, bilgi, beceri ve tutum kazanma sürecidir (Alkan, 1998: 13; Ertürk, 1994: 12). Eğitimin amaçlarından biri de toplumun gereksinimleri doğrultusunda bireyler yetiştirmek olduğundan, bilgi çağına uygun öğrenciler yetiştirmek zorunluluğu ortaya çıkmaktadır. Günümüzde yetiştirilen bireylerin bilgiye ulaşma, bilgiyi düzenleme, bilgiyi değerlendirme ve sunma ve iletişim kurma becerileri ile donanmış hale getirilmeleri gerekir (şimşek, 2002: 9-10).

Teknoloji

Teknoloji, en genel anlamda kazanılmış yeteneklerin işe koşulmasıyla doğaya egemen olmak için gerekli işlevsel yapılar oluşturulmasıdır. Diğer yandan teknik yönden somut ve deneysel anlamda yeterli bir grubun bütünün geri kalanı (insanlar, olaylar, makineler vb.) zerinde denetim sağlama mekanizması olarak yorumlanabilir (Alkan, 1998: 13; McDermott'tan aktaran Demirel, Seferoğlu ve Yağcı: 2001: 10). Teknoloji, insanoğlunun eğitim yoluyla kazandığı bilgi ve becerilerden daha etkili ve daha verimli biçimde yararlanabilmesini, onları daha sistemli ve bilinçli olarak kullanabilmesini sağlar. Teknoloji insan yaşamında önemli bir yer tutar ve kullanılmasından çok, insan yaşamında yeri ve konumunun ne olacağı önemlidir. Eğitim açısından bakıldığında ise, öğretimde yardımcı bir rol üstlenmelidir ancak öğretimin amacı haline getirilmemelidir (Alkan, 1998: 13; Demirel ve diğerleri, 2001: 10).

Eğitim ve teknoloji insan yaşamının daha etkin duruma gelmesinde rolü olan iki temel ögedir. Çağımızda bilim ve teknolojiadaki hızlı gelişmeler ekonomik sistemi

olduğu kadar eğitimsel ve sosyal hizmetleri de etkilemektedir. Eğitim teknolojisinin ticari, endüstriyel ve askeri hizmetler alanında kullanılmakta olması onun eğitime olan katkılarının somut örneğini oluşturmaktadır (Alkan, 1998: 11, 47; Uşun, 2000: 43).

İnternet

İnternet, birçok bilgisayar sisteminin birbirine bağlı olduğu, dünya çapında yaygın olan ve sürekli büyüyen bir iletişim ağıdır. Yalçın (2003: 1) interneti, dünyadaki bilgisayarların birbirlerine bağlanarak oluşturdıkları ve milyonlarca kullanıcının aynı anda veya değişik zamanlarda ortama dahil oldukları bir iletişim ağı olarak tanımlamaktadır. İnternet, dünya kapsamındaki bilgisayar sistemlerinin TCP/IP protokolü ile birbirine bağlandığı bir ağdır. TCP/IP (Transmission Control Protocol/Internet Protocol), bilgisayarlar ile bilgi alışverişini sağlayan, bir yerden diğerine bilgi aktarımına olanak veren protokole verilen genel addır (Press ve Press, 2002: 158-159). İnternet, insanların gün geçtikçe artan üretilen bilgiyi saklama, paylaşma ve bilgiye kolayca erişme istekleri sonucunda meydana gelmiş bir teknolojidir. Bu teknoloji sayesinde insanlar pek çok konudaki bilgiye kolay, ucuz, hızlı ve güvenli bir şekilde sahip olabilmektedir (Krol ve Hoffman, 1993).

İnternet ve Eğitim

İnsanın kendini gerçekleştirme sürecinin önemli bir bileşeni olan eğitim ile bu sürece teknolojik olarak katkıda bulunan internet arasındaki ilişkileri irdelemek her iki kavram açısından da önemlidir. İnternetin eğitimsel işlevi bilgi kaynağı olmasıdır. Ayrıca ezberci eğitimin yerine araştırmaya dayalı eğitimi ön plana çıkarmasıdır (Yılmaz, 2000: 1-2). İnternet, öğrenci-öğretmen-ders buluşmasını sağlayan bir teknolojidir. Aynı ya da farklı yerlerdeki birey ve/veya grupların, veri, grafik ve metin gibi ögeleri bilgisayarlar yoluyla bağlanarak paylaştıkları elektronik ortamlar oluşturur (Erkunt ve Akpınar, 2002: 2).

İnternetin bir eğitim aracı olarak kullanılması beraberinde sanal eğitim anlayışını getirmiştir. Sanal eğitim elektronik ortamda gerçekleşen eğitimidir ve “İnternete Dayalı Eğitim” de denilmektedir. Çoklu ortam kullanımı eğitim ortamında önemli değişiklikler meydana getirmiştir. Bu eğitim biçimini çekici kılan nedenler; zaman ve yer esnekliği, birlikte öğrenme kolaylığı (İnternet üzerinden iletişim kurarak ve/veya bilgilerini paylaşarak) ve kaynaklara ulaşmada kolaylık olmak üzere özetlenebilir (Oral, 2005).

İnternete Dayalı Eğitim

İnternete dayalı eğitim, öğrenci ve öğretmenleri zaman ve mekan sınırlamasından kurtaran, öğrencilerin öğrenme gereksinimlerini karşılayan eğitim ortamları sağlar. Kullanılan teknoloji esas alınarak; “e-öğrenme”, “sanal öğrenme” ve “çevrimiçi öğrenme” olarak farklılaşmıştır.

Oral (2005), internete dayalı eğitimden verimli bir şekilde yararlanabilmek için dikkate alınması gereken noktalar olduğunu belirtmektedir. Bunlar;

1. İnternette gezinmenin verimliliğini artırma,
2. İnternette bulunan yararlı ve ilgili kaynakları belirtme,
3. Öğretmenin ders yönetimini kolaylaştırma,
4. Dersle ilgili materyallerin elektronik ortamda sağlanması,
5. Öğretmenler ve öğrenciler arasındaki iletişimin kolay hale getirilmesidir.

World Wide Web (WWW)

World Wide Web (WWW) ilköğretim kurumları için en önemli bilgi kaynaklarından biridir (Bray, Flowers, Smith ve Algozzine, 2003: 1). Bu ortamda bilginin zaman ve mekan sınırlaması olmadan uluslar arası olarak paylaşımı söz konusudur.

Web üzerindeki adresleme tekniği URL (Universal Resource Locator) olarak adlandırılan bir yönteme dayanır. URL’ler temel olarak, bir bağlantı ile ilgili hedefi

belirlemek için kullanılır. Ayrıca, bir isteğin amacını ortaya koyan yöntemleri içerir. URL'ler, örneğin <http://www.sirketismi.com/> biçiminde yazılırlar. Burada "http" kullanılan protokolü, "www" ortamı ve "sirketismi.com" hedef sunucuyu belirtir. HTTP, web istemcileri ile sunucuları arasında iletişimi destekleyen bir standarttır. Doğrudan bilgi aktarımı sağlayan bir yöntemdir (Cambazoğlu, 2003: 58).

Web Sayfaları

Web sayfaları insanların, kurum ve kuruluşların tanıtımını yapan, etkileşimini sağlayan, reklamını yapan, onlara ilişkin bilgi veren ortamlardır (Dağdeviren, Eren, Ersoy ve Işık, 2007: 1). Web, çeşitli teknolojilerden oluşur. Temel yapılar sayfalardır. Her sayfa, boyut olarak birbirinden farklı olabilir ve fiziksel olarak yalnızca metin sayfası ile sınırlı değildir. Sayfalar diğer sayfalara bağlıdır ve web üzerindeki herhangi bir yerde bulunan başka sayfalara iletişim kurabilirler. Bir sayfada birden fazla bağlantı bulunabilir. Bu bağlantılar kullanıcılar tarafından kullanıldıkça etkinleşir.

Web Sayfalarının Özellikleri

Web sayfalarının özelliklerini 'İçerik' ve 'Tasarım' olmak üzere iki başlık altında incelemek olasıdır.

1. İçerik

- a. *Akademik Takvim:* Kurumların öğretime başlama ve bitiş tarihlerinin, sınav tarihlerinin, kurum içi ve dışı her türlü etkinliğe ilişkin tarihlerin gösterildiği çalışma takvimleridir.
- b. *Ders Programları ve İçerikleri:* Öğretim kurumlarının sundukları hizmet olan derslere ilişkin kurumun sunduğu ya da sağladığı öğretim programlarının içeriği ve bunların uygulanmasına ilişkin kurumda yürütülen haftalık ya da dönemlik ders programlarıdır.

- c. *Ders Sayfaları:* Öğretim kurumlarında öğrencilere sunulan her ders için özelleştirilmiş sayfalarıdır. Bu sayfalarda dersle ilgili araç ve gerece, dersin programına, içeriğine, öğretmene ve işleniş planına yer verilir.
- ç. *Duyurular:* Kurumla ilgili duyurulara ve güncel haberlere erişimi sağlayan sayfalarıdır. Eğitsel kulüplerle ilgili çalışmalara, genel duyurulara, okul gazetesine, öğrenci kurulu çalışmalarına, yarışmalara, ödüllere, özel günlerle ve törenlerle ilgili haberlere yer verilir.
- d. *Okul Aile Birliği Sayfası:* Kurumla velilerin arasındaki eş güdümü sağlayan ve kurumun öğrencilere yönelik işlerini düzenleyen okul aile birliklerine ilişkin sayfalarıdır. Bu sayfalarda okul aile birliklerinin düzenledikleri etkinlikler, yaptıkları işler ve işleyiş planları yer alır.
- e. *Okul Bilgisi:* Kurumla ilgili genel tanıtıma, kurumun tarihçesine, kurumun belirlediği amaç ve hedeflere, kurumun bina şemasına ve teknolojik olanaklarına ilişkin bilgileri içerir. Bunun yanı sıra okul bilgisi içerisinde, okulla ilgili fotoğraflara (kütüphane, çok amaçlı salon, spor salonu, derslik ve işlik vb.), okul ve sınıf kurallarına, okul giysilerine ve okulun not verme sistemine yer verilir.
- f. *Öğrenci Bilgi Sistemi:* Öğrencilere ilişkin not ve devamsızlık bilgileri sunulur. Sınıflara ayrılmış olarak öğrenci fotoğraflarına, öğrencilerle ilgili başarılarla yer verilir. Öğrencilerin kendileri hakkında ve velilerin öğrencileri hakkında bilgi edinmelerine olanak tanıyan bir yapıdır.
- g. *Öğretmen Bilgi Sistemi:* Kurumda çalışan öğretmenlerin branşlarına ilişkin bilgileri, özgeçmişlerini, yürüttükleri derslerin ders programlarını, okulda bulunma saatlerini ve veli görüşme zamanlarını içerir.
- ğ. *Öğretmen Web Sayfaları:* Kurumda çalışan her öğretmenin bir alanı olması temeline dayanır. Öğretmenler bu sayfalarda yürüttükleri her dersle ilgili çalışma kağıtlarını, ders notlarını, bilgi yapraklarını ve öğretim araçlarını sunarlar. Ders programları ve çalışma takvimlerine de yer verilir.

- h. Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri Sayfası:* Öğrencilerin, velilerin ve öğretmenlerin, rehberlik hizmetlerinin çalışma planlarını, görüşme saatlerini ve gereksinim duyabilecekleri belgeleri bulabilecekleri bölümdür.
- ı. Sınıf Web Sayfaları:* Kurumdaki her sınıfa ilişkin ayrı sayfalarıdır. Bu sayfalarda sınıf içi etkinlikler, sınıf gazetesi, öğrencilerin kazandıkları ödüller, katıldıkları yarışmalar ve forumlar yer almaktadır. Sınıf ortamının elektronik ortama taşınması olarak düşünülmektedir.

2. Tasarım

- a. Amaç ve Hedef Kitle:* Sayfaları ziyaret etmesi beklenen hedef kitlenin düzeyi, beklentileri ve gereksinimleri dikkate alınmalıdır. Ayrıca sayfaların hazırlanma amacına ve kurumun eğitsel amaçlarına da yer verilmelidir.
- b. Anasayfa ve Erişim:* Web sitelerinin anasayfaları düzenli görünmeli ve anasayfalara erişim kolay olacak şekilde tasarlanmalıdır. Lindgaard, Fernandes, Dudek ve Browne (2006) anasayfaların önemine vurgulayarak, web sitelerine yönelik tutumun ilk 50 milisaniye içinde oluştuğunu belirtmektedirler.
- c. Arama:* Site içi ve site dışı arama yapma olanağı sunulmalıdır. Kullanıcılara sağlayacağı kolaylıklar açısından tasarımda yer verilmelidir.
- ç. Görsel Öğeler:* Web sitelerine erişimi etkileyen etkenler erişimi yavaşlatmayacak şekilde kullanılmalı ve kullanılan görsel öğeler (canlandırma, resim, fotoğraf, video vb.) kaliteli olarak sunulmalıdır. Cebeci (1999) web sitelerinin tasarımında etkileyici görünüme ağırlık verildiğine, ancak, estetik görünümün yanı sıra doyuruculuğa dikkat edilmesi gerektiğine işaret etmektedir.
- d. Güncelleme:* Web sitelerindeki bilgilerin ve bağlantıların güncellikleri korunmalı ve düzenli olarak kontrol edilmelidir.

- e. *İletişim*: Web sitelerinde iletişim bilgileri yer almalıdır. Kullanıcıların görüşlerini ve isteklerini belirtebilmeleri için ziyaretçi defteri ve forumlar gibi yapılara yer verilmelidir.
- f. *Menülerin Yerleşimi*: Sayfalar arasında gezinmeyi sağlayan ve sitenin işlevselliğinin artmasına olanak tanıyan menülerin sayfalar üzerinde buldukları konumlar, kullanıcı düzeylerine göre yapılacak değişiklikler dışında, standartlaştırılmalıdır.
- g. *Tasarımda Sadelik*: Web siteleri sade bir biçimde tasarlanmalıdır. Karmaşık, görsel öğeler açısından şişirilmiş, fazla renkli ve düzensiz web siteleri tasarlamaktan kaçınılmalıdır.
- ğ. *Web Adresi Uzantısı*: Kurumların web adresleri ve uzantıları, o kurumu niteleyici olmalı, akılda kalıcı ve kurumun yapısını ön plana çıkarıcı olmalıdır. Çizelge 1’de görüldüğü gibi günümüzde her kuruma ilişkin belli uzantılar internet ortamında kullanılmaktadır.

Çizelge 1

Web Adresi Uzantıları ve Bu Uzantılara İlişkin Kurum Türleri

<i>Uzanti</i>	<i>Kurum</i>
.ac	Akademik Kurumlar
.com	Ticari Kurumlar
.edu	Eğitim Kurumları (Üniversiteler)
.gov	Devlete Bağlı Kurumlar
.k12	Eğitim Kurumları (İlk ve Orta Öğretimler)
.mil	Askeri Kurumlar
.net	Çalışma Alanı İnternet Olan Kurumlar
.org	Ticari Olmayan Kurumlar
.uk (İngiltere)	Ülke Kısaltmaları (ABD dışında bütün ülkeler için farklı)

- h. Yardım:* Kullanıcıların web sayfalarında gereksinim duydukları anda başvurabilecekleri bir yardım bölümü olmalıdır. Sıkça sorulan sorular ve site haritası bölümlerine de yer verilmelidir.
1. *Yazı ve Zemin Rengi Uyumu:* Tasarımın en önemli öğelerinden biridir. Seçilecek yazı ve zemin rengi uyumuna dikkate edilmelidir. Cebeci (1999) web sayfası tasarımında okuyucuyu yormayacak, dinlendirici renklerin kullanılarak tasarım yapılmasının son derece önemli olduğunu vurgulamaktadır. Kullanılan renklerin çok mat, soluk veya çok canlı renkler olmamasına özen gösterilmelidir.
- i. Yönlendirme:* Web sitesinde sayfalarda gezinmek kolay olmalıdır. Sayfalarda gezinmeyi sağlayacak düğmeler ya da bağlantılar anlaşılır olmalı ve düzgün çalışmalıdır. Sitenin kullanımı kolay öğrenilir olmalıdır.

Web Ortamları ve Eğitim

Web ortamları ve bu ortamlarda eğitim üzerine yapılmış bir çok araştırma bulunmaktadır. Gülbahar (2005) yaptığı bir çalışmada web ortamlarının eğitim amaçlı kullanımı sırasında öğrencilerin bireysel tercihlerini incelemiştir. Öğrencilerin bazıları içeriği ekrandan okumak yerine yazılı olarak görmeyi tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Bu durum henüz web ortamlarında eğitim için gerekli altyapı ve bilince erişilmediğini ortaya koymaktadır.

İnternetin eğitimde kullanımının öğrencilere yönelik yararları birkaç başlık altında sıralanabilir (Alptekin Oğuzertem, 1999: 3):

- Dil öğrenimi,
- Yazılı eleştiri,
- Diğer kültürleri tanıma,
- Derslerle ilgili olarak uzmanlarla iletişim kurma,
- Kütüphanelere ulaşma,

- İsteddiği zaman, ilgi alanı içine giren konuları öğrenme.

Sonuç olarak günümüzde öğretim kurumları yeni öğretim araçlarının seçilmesi ve kullanılması konusunda olanaklar ve sorumluluklarla karşı karşıyadır. Basılı materyallerin, sesli filmlerin, dil laboratuvarlarının, modellerin, çok boyutlu görsel ve işitsel gereçlerin, bilgisayara dayalı ortamların yanında web siteleri de yerini almaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırma; ilk ve orta öğretim kurumlarının web sayfalarında bulunması gereken standartları belirlemek ve Türkiye'deki ve Türkiye dışındaki resmi ilk ve orta öğretim kurumlarının web sayfalarının bu standartlara uygunluk derecelerini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, öğretim kurumlarının web sayfalarına dikkati çekmesi ve öğretim kademelerine göre web sayfalarının içeriği ile nasıl düzenlenmeleri gerektiği konularındaki çıkarımları açısından önem taşımaktadır.

Ayrıca bu araştırmanın, öğretim kurumlarının web sayfaları düzenlenirken dikkat edilmesi gereken nitelikleri ortaya koyacak bir adım olacağı umulmaktadır. Araştırma sonucunda, web sayfası tasarımı ile ilgili yapılacak çalışmalara ışık tutmak üzere öneriler geliştirilecektir.

Problem Tümcəsi

İlk ve orta öğretim kurumlarının web sayfalarında bulunması gereken standartlar ve bu standartlara ilişkin öğrenci, öğretmen ve veli görüşleri nelerdir ve Türkiye'deki ve Türkiye dışındaki ilk ve orta öğretim kurumlarının web sayfaları bu standartlara ne derece uymaktadırlar?

Alt Problemler

1. Öğretim kurumlarının web sayfalarında bulunması gereken standartlar nelerdir?
2. Türkiye'deki ilköğretim kurumlarının web sayfalarının belirlenen standartlara uygunluk derecesi nedir?
3. Türkiye dışındaki ilköğretim kurumlarının web sayfalarının belirlenen standartlara uygunluk derecesi nedir?
4. Türkiye'deki ve Türkiye dışındaki ilköğretim kurumlarının web sayfalarının, belirlenen standartlara uygunluk dereceleri arasındaki farklılıklar nelerdir?
5. Türkiye'deki ortaöğretim kurumlarının web sayfalarının belirlenen standartlara uygunluk derecesi nedir?
6. Türkiye dışındaki ortaöğretim kurumlarının web sayfalarının belirlenen standartlara uygunluk derecesi nedir?
7. Türkiye'deki ve Türkiye dışındaki ortaöğretim kurumlarının web sayfalarının, belirlenen standartlara uygunluk dereceleri arasındaki farklılıklar nelerdir?

Sayıtlar

Araştırmaya katılan öğrenciler, veliler ve öğretmenler ölçme araçlarını içtenlikle yanıtlamışlardır.

Sınırlılıklar

1. 2006-2008 yılları arasında ulaşılan web sayfaları ile sınırlıdır.
2. Araştırma ulaşılan web sayfaları ve bu sayfalarda bulunan özelliklerle sınırlıdır.

Tanımlar

İlköğretim Okulu: 6-14 yaşlarındaki çocukların eğitim ve öğretim gördükleri ve öğrenim süresi sekiz yıl olan kurumlardır (“Milli Eğitim Temel Kanunu”, 1973; MEB, 2003).

Ortaöğretim Okulu: Temel eğitime dayalı, en az üç yıllık öğrenim veren genel; mesleki ve teknik öğretim kurumlarının tümünü kapsayan kurumlardır (MEB, 2003; “Milli Eğitim Temel Kanunu”, 1973).

Öğretim: Bireyin yaşam boyu süren eğitiminin planlı kısmı için gerçekleştirilen etkinliklerdir (Aslan, 2000: 37).

Standart: Örnek veya temel olarak alınabilen, ölçün (Türk Dil Kurumu [TDK], 2000).

Web Sayfası: İnsanların, kurum ve kuruluşların tanıtımını yapan, etkileşimini sağlayan, reklamını yapan, onlara ilişkin bilgi veren ortamlardır (Dağdeviren ve diğerleri, 2007: 1).

Web Sitesi: Web sayfalarından oluşan bütüne verilen ad.

Kısaltmalar

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

İDÖ: İnternet Destekli Öğrenme

İO: İlköğretim Okulu

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

OÖ: Ortaöğretim Okulu

TDK: Türk Dil Kurumu

BÖLÜM II

İLGİLİ YAYINLAR VE ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde web siteleri, internet ve web sayfası değerlendirme ölçekleri ile ilgili Türkiye’de ve Türkiye dışında yapılmış çalışmalara yer verilmektedir. Çalışmalar tarihlerine göre sıralanarak verilmiştir.

Web Siteleri ile İlgili Yayınlar ve Araştırmalar

Bu bölümde yer alan araştırmalar web sayfalarının tasarımı, kullanıcı ve kullanım çeşitliliği ile web sayfalarının değerlendirilmesi üzerine gerçekleştirilen çalışmalardır.

Engle (1996) “Web Sitelerinin Değerlendirilmesi” konulu araştırmasında, birincil etken olarak kullanıcı içeriği ve web içeriği başlıklarına yer vermektedir. Ayrıca web sitelerinin kitaplar ve dergilere benzer şekilde basım özelliklerini içermeleri gerektiğini belirtmektedir. Bu özellikler, içerikteki yazıların yazarları, yazıların yayım tarihleri ve varsa düzenleme tarihleri, yayımcısı, başlıkları, kullanım amaçları, kapsamı ve yazı biçimleridir. Web sitelerinde bu özelliklerin yer alıp almadığının belirlenmesi için sorular geliştirilmiştir.

McKenzie (1997) “Web Sitelerinde Niçin” konulu araştırmasında, okul web siteleri için öncelikli dört amaç olduğunu belirtmiştir. Bunlardan birincisi, web sitelerinde ziyaretçilere okulun tanıtımının yapılması, okulun görev ve sorumluluklarının, amaçlarının aktarılmasıdır. Öğrencilerini okula göndermek

isteyebilecek veliler için okulun teknolojik yeterliliklerine yer verilmesi ve okul ortamının anlatılması gerekmektedir. İkinci olarak, öğrencilere ve velilere rehberlik edebilecek bölümlere yer verilmesi, okuldaki personel ve öğretim programları ile ders programı bilgilerine yer verilmesidir. Bunların yanı sıra geniş bir yelpazede doğru ve güncel bilgilerin sunulması gerekmektedir. Üçüncüsü ise, öğrencilerin yaptıkları çalışmalara ve başarılarına (sanatsal, sportif vb.) yer verilmesidir. Dördüncü ve son olarak, öğretim programına ilişkin öğrencilere geniş bilgiler sunmak ve varsa okulun bulunduğu çevredeki müze ve kütüphane benzeri yerlerle ilgili aydınlatmalarda bulunmaktır.

Pazzani ve Billsus (1997) “Kullanıcı Profillerini Öğrenmek ve Anlamak” konulu araştırmalarında, hangi web sitelerinin kullanıcıların ilgilerini daha çok çektiği araştırılmıştır. Web sitelerindeki ilgi çekici noktaların kullanıcıların geri bildirimlerinden öğrenilebilmesi için bu çalışmada deneyimsiz öğrencilerden yararlanılmıştır. Araştırma deneysel değerlendirmede, farklı seçenekler ve bu seçeneklerin farklı etki alanlarında yaklaşıma olan etkilerini ortaya koymaktadır. Ayrıca kuramsal olarak kullanıcıların ön bilgilerinin ve sözcük bilgilerinin profillerindeki gelişime etkisi de incelenmektedir. Sonuçlar her iki yaklaşımın da tahminleri doğruladığını ortaya koymaktadır.

Cebeci (1999) “Web Sayfası Tasarım ve Yazım İlkelerine Genel Bir Bakış” konulu araştırmasında, web sitelerinin tasarım ve yazımında etkileyici görünüme ağırlık verildiğine, ancak, estetik görünüm yanında herhangi bir yazım hatası içermeyen, kolay izlenebilen, sunduğu konu bakımından iyi düzenlenerek doyurucu düzeyde bilgi sunan, yazar kimliği ve yetkinliği belirtilmiş, hızlı erişilebilen sayfaları, bilgi kalitesi bakımından ‘kaliteli’ olarak değerlendirilmektedir.

Chisholm, Vanderheiden ve Jacobs (1999) “Web İçeriği Kılavuzu” konulu araştırmalarında, web sitelerinde yer alması gereken içeriği incelemeyi ve tasarımcılara yol gösterici bir kılavuz hazırlamayı amaçlamışlardır. Araştırmada, kullanıcıların web sayfalarında görmek istedikleri noktalar sıralanmaktadır. Bunlar; sayfalarda sesli ve

hareketli görüntülerin yer alması, sayfalara erişim kolaylığı, sayfalardaki yazıların okunabilirliği, sayfalarda kullanılan dilin ana dil olması, sayfalardaki bağlantıların kopuk olmaması ve sayfaların farklı web tarayıcılarında sayfaların benzer görünmesidir.

Sarapuu ve Adojaan (1999) “Öğrencilerin Üst Düzey Düşünme Becerilerini Geliştirmek İçin Eğitsel Web Sitelerinin Kullanımı” konulu araştırmalarında, iki eğitsel web sitesinin öğrencilerin çalışma kağıtlarını tamamlayıcılığı incelenmiştir. Çalışma 27 öğretmenin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmada öğrencilerin kendilerine sunulan bilgileri çözümlene ve birleştirme becerilerinin gelişimi üzerinde durulmuştur. Bilgisayarla işlenen biyoloji derslerinin öğrencilerin güdülerine ve tutumlarına ilişkin etkisi sorgulanmaktadır. Öğrenciler bu yaklaşımı anketle değerlendirmektedirler. Sonuçlar bir yöntem olarak eğitsel web sitelerinin, öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerini geliştirmek için kullanılabileceğini göstermiştir.

Scarcella ve Lane (2000) “Web Sayfası Geliştirmek” konulu araştırmalarında, web sayfalarının dört boyutu barındırmaları gerektiğini belirtmektedirler. Bu boyutlar; etik, altyapı, tasarım ve düzendir. Alanyazın taraması ile boyutların açıklandığı çalışmada bu boyutlara yer verilen web sayfalarında eğitimcilerin öğrencilerinin öğrenmeleri için yeni olanaklar oluşturmasının ve öğrenmeyi kolaylaştırmalarının gerçekleşeceğine değinilmektedir.

Zhang ve von Dran (2000) “Web Sitesi Tasarımı ve Değerlendirmesi için İki Yöntem” konulu araştırmalarında, web sitelerinin tasarımına ve değerlendirilmesine kılavuz olabilecek iki etkenli model olduğunu belirtmektedirler. Bu modele göre web sitelerinin tasarımı için iki etken vardır: Hijyen ve Güdü. Hijyen etkeni web sitelerini işlevsel ve kullanışlı hale getirir ve bu etkenin yokluğu kişilerde memnuniyetsizliğe neden olur. Güdü etkeni ise kullanıcılar tarafından web sitelerine verilen değerdir ve varlığı kişileri memnun eder. Araştırma iki aşamada gerçekleştirilmiştir. Birinci aşamada web tasarımına ilişkin toplam 76 başlık; 12 kategori ve 44 özellik altında toplanmıştır. İkinci aşamada ise web sitelerinde bulunması olası hijyen ve güdü etkenlerine ilişkin 79

farklı başlık seçilmiştir. Sonuçlar ortaya koymuştur ki iki etkenli model web kullanıcıları için anlamlılık göstermektedir.

Kitao ve Kitao (2001) “Kültürlerarası Yaklaşım İçin Öğrencilerce Yapılandırılmış Web Sayfaları” konulu araştırmalarında, web sayfası tasarlanmanın öğrenciler üzerindeki etkileri araştırılmıştır. Araştırmanın çıkış noktası, internette bulunan kaynakların ve bilgilerin İngilizce olmasının öğrencilere İngilizce’yi ikinci bir dil olarak öğrenme zorunluluğunu getirmesidir. Bu noktadan hareketle öğrencilere kişisel web sayfaları yaptırmanın İngilizce öğretiminde kullanılması düşünülmüştür. Bunun yanı sıra böyle bir çalışmayı tamamlamanın, öğrencilere, internetteki kaynakları araştırma, bilgi toplama, İngilizce’yi anlama, bilgileri düzenleme, İngilizce yazma, bilgileri anlamlı bir şekilde sunma, çözümlenme yapma, iletişim ve html kodu yazma konularında beceri kazandıracağı düşünülmüştür. Bu kültürel web sayfası projesi bir Japon üniversitesinde ikinci dil olarak İngilizce öğrenen öğrenciler üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma, bu çalışmanın avantaj ve dezavantajlarını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Avantajları, bilginin etkili bir şekilde sunulmasını ve düzenlenmesini öğretmek ve iletişim becerileri kazandırmak için İngilizce’yi kullanması, dezavantajları ise web ile çalışma konusundaki deneyimsizlikler ve yararlı web kaynaklarını bulmadaki zorluklardır.

Shortridge (2001) “Etkileşimli Web-Tabanlı Öğretim Nedir ve Nasıl Yapılır?” konulu araştırmasında etkileşimli web-tabanlı öğretimin gerçekleştirilebilmesine ilişkin bir model sağlamayı amaçlamaktadır. Bu model; etkileşimlilik için uygun bir tanım olduğu düşünülen yeterli konuşmayı ve bu tanımın sonucunda ortaya çıkan, etkileşimliliği ve öğrenme çıktılarını artıran kurs yazılımı bileşenlerinin tanımlarını içermektedir. Çalışma Arkansas Üniversitesinde web-tabanlı uzaktan eğitim gören iki lisans grubu üzerinde gerçekleştirilmiştir. Kurs yazılımının değerlendirilmesinde belge çözümlenmesi ve görüşmeleri içeren nitel yöntemlerin bir harmanı kullanılmıştır. Araştırılan noktaların ve işlenen bilgilerin çözümlenmesi yöntemin önemini ortaya çıkartmıştır.

Fogg, Soohoo, Danielson, Marable, Stanford ve Tauber (2002) “Web Sitelerinin Güvenilirliği Nasıl Deđerlendirilir?” konulu araştırmalarında, benzer içeriğe sahip iki web sitesini 2684 insanın gúvenirlik bakımından değerlendirmesini sağlamışlardır. Her iki siteyle ilgili olarak insanlardan yorumlar alınmış ve çözümlenmeleri yapılmıştır. Bu çözümlenmeler sonucunda % 46,1 ile en fazla değinilen nitelik tasarım görünümu olmuştur. Öne çıkan diğer nitelikler ise bilgilerin işlenişi ve uygunluğudur. Deđerlendirmeler sonucunda 18 farklı nitelik ortaya çıkmıştır.

Irgat (2002) “Bir Üniversite Web Sayfasını Tasarlama ve Geliştirme” konulu araştırmasında, üniversite öğretim elemanlarının bir üniversite web sayfasında olması gerekenlere ilişkin görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmaya iki farklı üniversiteden toplam yirmi sekiz öğretim elemanı katılmış ve yaklaşık otuz dakika süren ve birbirlerinden bağımsız olarak yapılan görüşmelerle bir üniversite web sayfasında yer alması gereken özellikler ve bir üniversite web sayfasını geliştirici yönde yapılması gerekenler üzerine görüşleri sorulmuştur. Sonuç olarak üniversite öğretim elemanlarının görüşleri beş ana temada toplanmıştır. Bunlar; uygunluk, gúvenirlik, güncellik, ulaşılabilirlik ve dolaşılabilirliktir. Bu beş tema bağlamında sonuçlar şöyledir. Üniversite web sayfasının hedef kitlesi nesnel bir biçimde tanımlanmalı ve tanımlanan bu hedef kitlenin gereksinimlerine uygun web sayfaları doğru ve güncel bilgilerle ve uzman kişilerin işbirliğiyle tasarlanmalıdır. web sayfalarında bilgiye en kolay ulaşım için sade ve estetik tasarımlara yer verilmeli ve kurumlar arasında etkili bir iletişimin sağlanabilmesine olanak tanınmalıdır.

Kayser (2002) “Anlamlı Web Sayfalarının Oluşturulması: Proje-Tabanlı Kurs” konulu çalışmasında bir kurs tasarlamıştır. Bu kursun amacı öğrencilere web tasarımını öğretmek ve elektronik proje üretiminde yol göstermektir. Bu kursa Orta Doğu’daki bir üniversitede haftada 15 veya 20 saat İngilizce dili öğretimi gören Arap kökenli bayan öğrenciler katılmışlardır. Kurs boyunca içeriğe paralel olarak Bilgi Teknolojileri ve Bilgisayar Sistemleri konularında eğitim görmüşlerdir. Çalışmada öncelikli amaç, yazı,

resim ve fotoğraflardan oluşan temel bir web sayfası oluşturmayı öğretmektir. Bunun için kursun ilk haftasında web sayfaları ile ilgili bilgilerini ölçmek ve öğrenmek için öğrencilere web sayfalarına ilişkin sorular sorulmuş ve edinilen bulgularla kursun içeriği yeniden yapılandırılmıştır. Sonuç olarak öğrenciler kendilerine sağlanan olanaklarla elle tutulur projeler ve anlamlı sayfalar üretmişler ve bilgi teknolojileri konusundaki becerilerini artırmışlardır.

Tillotson (2002) “Web Sayfalarının Değerlendirilmesi: Lisans Düzeyinde Bir Çalışma” konulu araştırmasında, iki Kanada üniversitesinde kütüphane öğretim programlarında katılımcılara anket uygulayarak, web sitelerinin değerlendirilmesine ilişkin gereksinimleri ve web sitelerine ilişkin beklentileri ortaya koymayı amaçlamaktadır. Sonuçlar katılımcıların web kaynaklarının önemini farkında olduklarını ve web değerlendirme ölçütlerini benimsediklerini ortaya koymuştur.

Bray ve diğerleri (2003) “Öğrenciler İçin İlköğretim Okullarının Web Sitelerinin Erişilebilirliği” konulu araştırmalarında ilköğretim okullarının web sitelerinin değerlendirilmeye çalışmışlardır. İlköğretim okullarında web sitelerinin kullanımının yaygınlaştırılması, bu konuda bilgi toplanması konuları üzerinde durulmuş ve çevrimiçi erişim engelleri araştırılmıştır. 244 ilköğretim okulu web sitesi erişilebilirlik açısından incelenmiştir. Bu inceleme işlemi sitelere erişimdeki her hatayı kontrol eden bir sayaç yazılımı ile gerçekleştirilmiştir. Sonuç olarak ilköğretim okullarının %57,4’ünün erişim sorunları olduğunu ortaya koymaktadır. Bu sorunların giderilmesi için önerilerde bulunulmuştur.

Murphy (2004) “Öğrenme Nesnesi Yaklaşımı Kullanılan Web-Tabanlı Öğrenme Tasarımı” konulu araştırmasında, web-tabanlı öğrenme modülü tasarımını tanımlamaktadır. Tasarımda amaç parçalı içerik, yeniden kullanılabilirlik, ölçeklenebilirlik, birlikte işlevlilik özelliklerini, işlevsel hale getirmektir. Sorunların tanımlanması ve çözülmesi için örnek bir modül tasarlanmıştır. Modül, videolar, kaynakçalar ve tartışma forumları içeren öğrenme nesnelere bir araya gelmektedir. Problem çözme

yöntemine göre düzenlenmiştir. Modül öğrenme nesnelere ilişkin konuları işlevsel hale getirmek için farklı bir bakış açısı ortaya koymayı amaçlamaktadır. Sonuç olarak web-tabanlı öğrenmenin öğrenme nesnelindeki çeşitliliği desteklediği ve tasarımın ölçütlerini gerçekleştirdiği görülmüştür.

Susser ve Ariga (2004) “E-Ticarete İlişkin Web Sayfalarının Değerlendirilmesinin ve Tasarımının Öğretimi” konulu araştırmalarında, e-ticarette web sayfalarını değerlendirmenin ve tasarılmanın öğrencilerin iş yaşamlarındaki becerilerine katkılarını incelemişlerdir. Turizm konusunun ele alındığı bu çalışmada bayan öğrencilerden oluşan iki gruptan birinde turizm öğrencileri diğerinde ise tasarım öğrencileri yer almaktadır. Amaç, öğretilen derslerin, iki farklı iş alanındaki öğrencilerin üzerindeki etkilerini incelemektir. Web sayfası değerlendirme ölçütleri ile turizm odaklı hazırlanan sitelerin her iki gruptaki öğrenciler tarafından değerlendirilmesi sonucu, tasarım öğrencilerinin web sitelerinin önemi konusunda, turizm öğrencilerinin ise sitelerin içeriği konusunda hassas oldukları gözlenmiştir. Bunun üzerine tasarım öğrencilerine turizmin içeriği ile ilgili, turizm öğrencilerine tasarımın önemi ile ilgili dersler verilmesine karar verilmiştir.

Allen, Currie, Bakken, Patel ve Cimino (2005) “Web Sayfalarının Buluşsal Yöntemlere Dayalı Değerlendirilmesi” konulu araştırmalarında, web sayfalarının ekran resimlerinin değerlendirilmesi için uygun basitleştirilmiş bir buluşsal yöntem geliştirmeyi, bu yöntemin kullanımını ve sonuçlarını tartışmayı amaçlamışlardır. Ayrıca buluşsal değerlendirmeye ilişkin yaşanan sorunlara da değinmişlerdir. Geliştirilen yöntemle 18 web sitesi dört uzman tarafından incelenmiş, her uzmana incelemeleri için birer saat zaman ayrılmıştır. Uzmanlar toplamda 108 yorumda bulunmuşlar ve web sitelerini kolaya kaçılmış, zayıf içerikli ve geliştirilmesi gereken siteler olarak ifade etmişlerdir.

Gülbahar (2005) “Web-Destekli Öğretim Ortamında Bireysel Tercihler” konulu araştırmasında, web-destekli öğretim ortamında gözlenen bireysel tercihleri incelemiş ve

bu tercihlerin web-destekli öğretim tasarımı açısından etkilerini ele almıştır. Bireysel tercihlerin değişik etkilerini incelemek ve açıklayıcı bir model ortaya koymak amacıyla, çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış, bu amaçla web sitesinde yer alan seçenekler ve öğretim öncesi ve sonrası etkinlikler ile ilgili olarak görüşmeler yoluyla elde edilen öğrenci görüşleri değerlendirilmiştir. Çalışmanın bulguları, web sitesinde sunulan içeriğin zenginleştirilmesi bağlamında farklı bilgi kaynakları ve materyal biçimlerinin sunulmasının ve öğretim üyesinin yönlendirmesinin önemli olduğunu göstermiştir. Web sitesinde yer alan öğretim öncesi ve sonrası etkinlikler, öğrenciler tarafından yararlı bulunmuştur.

Bayram ve Turan (2006) “Türkiye’de E-Devlet Uygulamaları: Devlet Web Sitelerinin Değerlendirilmesi” konulu araştırmalarında, belirledikleri beş boyutta devlet kurumlarının web sitelerini değerlendirmişlerdir. Web sitelerinin değerlendirmesinden elde edilen bulgulara göre; web sitelerinin amacının, konusunun, bilgi kaynaklarına ilişkin tarihlerin ve alıntılarının önem taşıdığı belirlenmiştir.

Gençer (2006) “Türkiye İnternet Sitelerinde Standartlara Uyumluluk: Karşılaştırmalı Ölçümler ve Stratejik Açılımlar” konulu araştırmasında, Türkiye’deki web sitelerinin standartlara uyumluluğu ve bununla ilişkili teknolojik tercihlerine ilişkin ölçümler sunmakta ve bu ölçümlerin sonuçlarına dayanarak e-dönüşüm sürecindeki stratejik kısıtlama ve açılımları değerlendirmektedir. Sonuçta, genel olarak standartlara uygunluğun yeterince gözetilmediği ve açık kaynak yazılımlardan yararlanma oranının düşük olduğu göze çarpmaktadır. Uzun vadede e-devlet ve e-dönüşüm süreçlerinin sağlıklı yürütülebilmesi için standartlara uyum konusunda strateji eksikliği ve bunu iyileştirmenin yolları konusunda karar vericilerin bilgilendirilmesinin önemi ortaya çıkmaktadır.

Lindgaard ve diğerleri (2006) “Web Tasarımcıları Dikkat: İyi Bir İzlenim İçin 50 Milisaniyeniz Var” konulu araştırmalarında, insanların web sayfalarına yönelik düşüncelerini ne kadar kısa sürede verdiklerine ilişkin üç çalışma yürütmüşlerdir. Birinci

çalışmada, katılımcılar kendilerine sunulan web sitelerinin anasayfalarını 500 milisaniye içinde görsel çekicilik bakımından iki kez oylamışlardır. İkinci çalışma birinci çalışmayı tekrarlarken, katılımcılardan ayrıca 7 farklı tasarım boyutunu da ele almaları istenmiştir. Görsel çekicilik ele alınan en önemli boyut olmuştur. Üçüncü çalışmada ise katılımcılardan 50 milisaniyede değerlendirme yaparak, 500 milisaniyedeki ilk izlenimleri ile aradaki farkları anlatmaları istenmiştir. Bu durumda görsel çekicilik boyutunun öneminin oldukça ortaya çıktığı görülmüştür.

Sonuvar, Çoşkun, Karabeyli, Özek ve Parlak (2006) “e-Devlete Geçişte Kamu Kurumları İnternet Siteleri” konulu araştırmalarında, Türkiye’deki bakanlıkların ve bakanlıklara bağlı birimlerin web sitelerini, belirledikleri ölçütlere göre inceleyerek var olan durumu belirlemeyi ve öneriler geliştirmeyi amaçlamışlardır. Bu ölçütler, tasarım, dolaşım, içerik ve erişilebilirliktir. Sonuç olarak kamu web sitelerinin; tasarım standardına %54, dolaşım standardına %55, içerik standardına %40 ve erişilebilirlik standardına %57 uyumluluk sağladığı belirlenmiştir.

Tractinsky, Cokhavia, Kirschenbauma ve Sharfi (2006) “Web Sayfalarının Estetik Algılarının Değerlendirilmesi” konulu araştırmalarında, web sayfalarının estetik etkileri üzerinde çalışmışlardır. Çalışma 40 katılımcının 50 web sayfasını iki aşamalı olarak değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Birinci aşamada 40 katılımcı 50 web sayfasını önce 500 milisaniyede daha sonra 510 milisaniyede değerlendirmişlerdir. Buradaki bulgular değerlendirmelerdeki bireysel farklılıkları gözlemlemek ve kullanışlılığını ölçmek amacıyla kullanılmıştır. İkinci aşamada ise birinci aşamada beğeni itibarıyla ilk 24 sırayı alan web siteleri klasik ve estetik boyutlarında değerlendirmeye alınmıştır. Birinci ve ikinci çalışmalar göstermiştir ki estetik ve çekicilik bireylerin web sayfaları üzerindeki düşüncelerini oldukça etkilemektedir.

Dağdeviren ve diğerleri (2007) “Türkiye’deki Eğitim Fakültelerinin Web Sayfalarının Karşılaştırılması” konulu araştırmalarında, eğitim fakültelerinin web sayfalarındaki mevcut durumu biçim ve içerik açısından değerlendirmişlerdir. Tarama

modeli kullanarak 57 devlet ve 5 vakıf üniversitesini inceledikleri çalışmada benzerlikleri ve farklılıkları belirleyerek önerilerde bulunmuşlardır. Sonuç olarak öncelikle hedef kitlenin önemi vurgulanmış, doğru ve güncel bilgilere yer verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Bunların yanı sıra site içi arama, site haritası, kuruma ilişkin bilgiler ve öğrencilere sunulması gereken kaynaklara ilişkin bölümler de sitelerde yer alması gereken diğer nitelikler olarak ifade edilmektedir.

Yen (2007) “Web Tasarımı ve Değerlendirilmesi” konulu araştırmasında, farklı erişim modelleriyle yapılandırılmış web sitelerinin değerlendirilebilmesi için bir kılavuz geliştirmeyi amaçlamaktadır. Ayrıca, web sitelerinin e-ticaretteki rolüne değinmektedir. E-ticaretin gelişmesi ve web teknolojilerindeki ilerlemelerin ardından piyasada dinç kalabilmenin ve rekabet edebilmenin yolunun web sitelerinden geçtiğini ve etkili bir şekilde hazırlanmış web sitelerinin e-ticarette yarar sağladığını belirtmektedir. Diğer taraftan web sitelerinin yapısı ve web sayfalarının düzeni, web sayfalarına olan ilginin ve erişimin oranını etkilemektedir. Web sayfalarının erişilebilirliği ve popülaritesi web tasarımının etkililiğine bağlıdır. Ancak bir başka açıdan bakıldığında erişim popülariteyi artırır, popülarite ise erişimi yavaşlatır.

İnternet ile İlgili Yayınlar ve Araştırmalar

Bu bölümde yer alan araştırmalar internetin eğitim açısından kullanımı üzerine gerçekleştirilen çalışmalardır.

Yılmaz (2000) “Eğitimde Nitelik Sorunu ve İnternet” konulu araştırmasında, eğitim-internet ilişkilerini ele almıştır. İnternetin eğitim açısından işlevsel olabilmesi için eğitim sisteminin nitelikli olması gerekir. Türk Eğitim Sistemi ciddi bir nitelik sorunu barındırmakta ve eğitimin bu yapısı değişmediği sürece internet, eğitime anlamlı katkılar sağlayamamaktadır. Bu araştırmada ele alınan konu çerçevesinde internete ilişkin başlıca iki yaklaşım söz konusudur. Bunlardan ilki ve yaygın kabul göreni,

interneti tüm sorunları çözebilecek şekilde algılamak, diğeri ise bir teknolojik ürün olarak interneti eğitim-bilim-kültür bağlamında düşünmektir.

Davenport ve Erarslan (2001) “Eğitime Destek Olarak İnternet” konulu araştırmalarında, bilgi teknolojilerindeki gelişmelerin eğitim alanındaki yansımalarının kişilerin eğitilmesi ve öğrenim sürecinin yeniden gözden geçirilmesi üzerine etkilerini incelemişlerdir. İnternetin gelişmesinin ve yayılmasının bilgi teknolojisine bağlı olarak ivme kazandığını belirtmektedirler. Araştırmada, internetin şimdi ve gelecekte eğitim sürecinde nasıl bir rol oynayacağı tartışılmaktadır.

Kabakçı (2001) “İnternetle Öğretimin Yararları ve Sınırlılıkları” konulu araştırmasında, internetle öğretimin, artan yeni bilgi ve becerilerin kazandırılmasında, öğrencilerin öğrenme alışkanlıklarının ve deneyimlerinin zenginleştirilmesinde kullanılabilir yeni bir eğitim modeli olduğunu belirtmektedir. Güçlü ve etkili bir öğrenme ve öğretme süreci sağlayan internetle öğretim, farklı kategorilerde incelenen yararlar ve sınırlılıklar içermektedir. Türkiye’de internetle öğretimin en önemli sınırlılığı teknik altyapı eksikliğidir. Özellikle, sorunsuz ve hızlı internet erişimi, gelişmiş ağ kapasitesi ve ağ girişine gereksinim duyulmasıdır. Ayrıca, internetle öğretim etkinlikleri Türkiye için çok yeni olup, üzerinde sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu nedenle, Türkiye’de internetle öğretimin etkin bir şekilde uygulanması ve beklenen verimin alınabilmesi için öncelikle ağ altyapısının iyileştirilmesine ve yeni çalışmalar yapılmasına gereksinim duyulmaktadır. Etkili bir internetle öğretim, özenli bir planlama ve hedef kitlenin gereksinimlerinin doğru biçimde belirlenmesi ile mümkündür. Ayrıca, internetle öğretim öğrencilerin, öğretmenlerin, yöneticilerin, sistem geliştiricilerin ve eğitim tasarımcılarının işbirliği ile çalışmasına dayanır. Bu şekilde hazırlanan bir internetle öğretim etkinliğinde, sınırlılıklar en aza indirilebilir.

Yalçınalp ve Aşkar (2003) “Öğrencilerin Bilgi Arama Amacıyla İnterneti Kullanım Biçimlerinin İncelenmesi” konulu araştırmalarında, öğrencilerin bilgi arama ve iletişim ortamı olarak interneti kullanım biçimlerinin bazı öğrenci özellikleri

yönünden incelenmeyi amaçlamışlardır. Veriler on öğrenci üzerinde yapılan görüşmeler, gözlemler ve belge çözümlenmelerinden oluşmaktadır. Sonuç olarak, öğrencilerin bilgi arama biçimleri ile bilgi arama stratejileri arasında bir ilişki gözlemlenmiştir. Amaç yönlü bilgi arama stratejisini kullanan öğrencilerin planlı ve amaçlı arama biçimlerini kullandıkları, buna karşın veri yönlü bilgi arama stratejilerini kullanan öğrencilerin yüzeysel bilgi arama biçimlerini kullandıkları görülmüştür.

Madden, Ford, Miler ve Levy (2005) “Öğretimde İnternet Kullanımı” konulu araştırmalarında, internete ilişkin olarak 26 ortaöğretim okulunda çalışan 188 zümre başkanı öğretmenin görüşlerini almışlardır. Öğretmenlerin % 81’i interneti değerli bir materyal kaynağı olarak gördüklerini ve % 79’u öğretime önemli bir katkısı bulunabileceğine düşündüklerini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin % 72’si internet kullanım becerisi konusunda kendilerine güvendiklerini, % 31’i sınıflarında sık sık interneti kullandıklarını belirtmişlerdir. Sınıflarında interneti sıklıkla kullanan öğretmenlerin, okullarda internetin tüm potansiyeli ile kullanıldığını ve internet bağlantısında sorun yaşamadıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin % 42’si interneti öğretme sürecinde kullanırken, sınıf yönetim becerilerinin de önemli olduğunu düşünmektedirler.

Sabancı’nın (2005) “İlköğretimde Çalışan Branş Öğretmenlerinin İnternet Kullanma Durumları” konulu araştırmasının amacı, branş öğretmenlerinin internet ve internet kullanımı hakkındaki görüşlerini belirlemek ve eğitimde internet kullanımı ile ilgili düşüncelerini ortaya koymaktır. Betimsel tarama yönteminin kullanıldığı bu araştırmada veri toplama aracı olarak ‘İnternet Kullanımı Değerlendirme Anketi’ kullanılmıştır. 191 branş öğretmenini anketi yanıtlamıştır. Araştırma sonucunda interneti kullanmayı kendi kendine öğrenen öğretmenlerin ve interneti hiç kullanmayan öğretmenlerin internet kullanımı ile ilgili kursa gereksinim duydukları, derslerinde ise internet kullanımlarının yetersiz olduğu, büyük çoğunluğunun internet hizmetinden yararlanmadıkları bulgularına ulaşılmıştır.

Torkul, Sezer ve Över'in (2005) "İnternet Destekli Öğretim Sistemlerinde Bilişim Gereksinimlerinin Belirlenmesi" konulu araştırmalarına göre; bilişim teknolojileri özellikle internet, üretimden ticarete, sağlıktan eğlenceye, turizmden yayıncılığa tüm ekonomiyi, eğitimin tüm aşamalarını, siyaset ve kamu yönetimini, kısaca, yaşamın tüm boyutlarını değiştirmeye başlamıştır. Bilişim gereksinimlerinin belirlenmesi, bilişim sistemlerinin geliştirilmesinde çok kritik bir evredir. Söz konusu gereksinimler, tam olarak belirlenen kısıtlamalar ve özellikler kümesidir. Bir diğer anlatımla, sistem gereksinimi, kullanıcılar, tasarımcılar, uygulayıcılar ve sistemi test edenlerle ilgili bilgileri içerir. Bilişim sistemleri alanında çalışan birçok bilim insanı ve araştırmacı bu konu üzerine yoğunlaşmış bilişim gereksinimlerini belirlemeyle ilgili çeşitli stratejiler, teknikler, yöntemler ve araçlar geliştirmişlerdir. Bu araştırma İnternet Destekli Öğretim (İDÖ) Sistemi geliştirmede bilişim gereksinimlerinin belirlenmesini ve bunun bir örnek olayla açıklanmasını içermektedir. Bilişim sistemlerinin geliştirilmesinde kullanılan sistem yaklaşımı göz önüne alınarak, bir İDÖ sisteminin tasarlanması ve uygulanmasında en önemli adımlardan biri olan bilişim gereksinimlerinin belirlenmesi için genel bir yapı önerilmiş ve bu yapıyla bir örnek olay geliştirilmiştir. İDÖ sisteminin tasarlanarak uygulanmasında izlenecek bir yol ve model sunulmuştur.

Gündoğdu'nun (2006) "İlköğretim Öğrencilerinin İnternet Kullanım Düzeyleri ve Amaçları" konulu araştırmasında ilköğretim öğrencilerinin internet kullanım düzeyleri ve amaçlarını öğrenci görüşlerine dayalı olarak ortaya koymayı amaçlamıştır. Tarama modelinin kullanıldığı araştırma, Elazığ il merkezinde 30 ilköğretim okulunda gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya ilköğretim okullarının 4., 5., 6., 7. ve 8. sınıflarında öğrenim gören 408'i kız, 342'si erkek olmak üzere toplam 750 öğrenci katılmıştır. Araştırmanın verileri için 'İnternet Kullanım Düzeyleri ve Amaçları' ve 'İnternet Yeterlik Düzeyi' anketleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre; öğrencilerin internet yeterlik düzeyleri ilköğretim 6., 7. ve 8. sınıf öğrencilerinde orta düzeydedir. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun interneti sıklıkla kullandıkları ve yaş büyüdükçe internet kullanma oranlarında artış olduğu belirlenmiştir.

Özbişirici'nin (2006) "Öğretmenlerin İnternet Kullanımları" konulu araştırmasında sınıf öğretmenlerinin, öğretim amaçlı internet kullanım durumları ve teknolojik bir yenilik olarak internetin öğretimde kullanımını etkileyen koşulların okullardaki durumuna ilişkin görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma, kuramsal olarak Ely'nin teknolojik yeniliklerin uygulanmasını kolaylaştırıcı koşullarına dayandırılmıştır. Araştırmada sınıf öğretmenlerinin öğretim amaçlı internet kullanım durumları, Ely'nin teknolojik yeniliklerin uygulanmasını kolaylaştırıcı koşulları hakkındaki öğretmen görüşleri ve öğretmenlerin öğretim amaçlı internet kullanım düzeylerine göre koşullar hakkındaki görüşlerinin durumu incelenmiştir. Araştırmada interneti öğretim amaçlı sık kullanan öğretmenlerin oranı % 37,22 ve kısmen kullanan öğretmenlerin oranı % 40,38 olarak bulunmuştur. Sınıf öğretmenleri, teknolojik yeniliklerin uygulanmasını kolaylaştırıcı koşulların farklı düzeylerde var olduğunu düşünmektedir. Farklı öğretim amaçlı internet kullanım düzeylerindeki öğretmenlerin bilgi ve beceri, kaynaklar, zaman, ödül ve özendirici, katılım, kararlılık koşulları hakkındaki görüşleri arasında anlamlı fark bulunmuştur. Var olan durumdan memnuniyetsizlik koşulu için farklı öğretim amaçlı internet kullanım düzeylerindeki öğretmen görüşleri arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

Web Sayfası Değerlendirme Ölçekleri ile İlgili Yayınlar ve Araştırmalar

Bu bölümde yer alan araştırmalar geliştirilmiş web sayfası değerlendirme ölçekleri ile ilgili çalışmalardır.

Kirk (1996) geliştirdiği web sayfası değerlendirme ölçeğinde web sitelerine ilişkin altı boyutta yanıtlar aramaktadır. Bu boyutlar aşağıda sıralandığı gibidir.

1. Yönetim,
2. İçerik,
3. Farklı bakış açıları veya yanlılık,
4. Kaynakça,
5. Güvenirlik,
6. Geçerlik,
7. Erişim.

Schrock (1996) tarafından geliştirilen web sayfası değerlendirme ölçeğinde, web siteleri üç boyutta değerlendirilmekte ve yanıtlar evet hayır şeklinde alınmaktadır. Bu boyutlar ve alt boyutları aşağıda sıralandığı gibidir.

1. Sayfaların Teknik ve Görsel Durumları:
  - a. Sayfanın yüklenmesi uzun sürüyor mu?
  - b. Sayfadaki resim ve fotoğraflarla ilgili bilgi verilmiş mi?
  - c. Dil bilgisine özen gösterilmiş mi?
  - ç. Başlıklar ve alt başlıklar açıklayıcı mı?
  - d. Sayfa güncel mi? Son güncelleme tarihi belirtilmiş mi?
  - e. Sayfa okunabilir mi?
  - f. Site haritasına yer verilmiş mi?
  - g. Sayfada çizelgelere yer verilmiş mi?
  - ğ. Resimlere seçenek olarak yazılı bilgilere yer verilmiş mi?

- h. Anasayfaya her sayfadan dönüş var mı?
- ı. Bağlantılar açıkça belirtilmiş mi?
- i. Sayfada fotoğraflara ve ses dosyalarına yer verilmiş mi?
- j. Sunulan kaynaklar yararlı ve amaca uygun mu?

2. İçerik:

- a. Sayfanın başlığı içerikle örtüşüyor mu?
- b. Sayfanın amacına yer verilmiş mi?
- c. Sayfanın oluşturulma zamanına yer verilmiş mi?
- ç. Bilgiler güncelliğini koruyor mu?
- d. Bilgi, güncelliği önemli bir bilgi mi?
- e. Sunulan bilgiler yararlı mı?
- f. Bilgi, başka kaynaklardan da kolay elde edilebilir mi?
- g. Bilgi olması gerekenden farklı mı?
- ğ. Kaynakça belirtilmiş mi?
- h. Bilgi yanlılıkla mı sunulmuş?
- ı. Resimler sayfanın içeriğini destekliyor mu?

3. Yönetim:

- a. Sayfayı kim hazırlamış?
- b. Üyesi olduğu bir yer var mı?
- c. Site yöneticisinin e-posta adresi verilmiş mi?
- ç. Sayfaya arama motorları ile ulaşılabilir mi?
- d. Web adresi uzantısı ne (com, org, edu vb.)?

Smith (1997) tarafından geliştirilen web sayfası değerlendirme ölçeğinde, web siteleri altı boyutta değerlendirilmektedir. Bu boyutlar ve alt boyutları aşağıda sıralandığı gibidir.

1. Kapsam:

- a. Konuya hakimiyeti,
- b. Konuyla ilgili derinliği,
- c. Zamanı

- ç. Biçimi
- 2. İçerik:
  - a. Geçerlik
  - b. Yönetim
  - c. Benzersizlik
  - ç. Başka kaynaklara ilişkin bağlantılar
  - d. Yazının kalitesi
- 3. Görsellik ve Çokluortam Tasarımı,
- 4. Amaç ve Hedef Kitle,
- 5. Görüşler,
- 6. Çalışabilirlik.

Kapoun (1998) geliştirdiği web sayfası değerlendirme ölçeğinde web sitelerine ilişkin beş boyutta yanıt aramaktadır. Bu boyutlar aşağıda sıralandığı gibidir.

1. Doğruluk,
2. Yönetim,
3. Yansızlık,
4. Geçerlik,
5. Kapsam.

Sarapuu ve Adojaan (1998) tarafından geliştirilen web sayfası değerlendirme ölçeğinde, web siteleri beş boyutta değerlendirilmekte ve yanıtlar 0-5 arasında değerlerle alınmaktadır. Bu boyutlar ve alt boyutları aşağıda sıralandığı gibidir.

1. Genel Özellikler:
  - a. Siteyi açmak kolaydır.
  - b. Sitenin amacı açıkça sunulmuştur.
  - c. Hedef kitle açıkça belirlenmiştir.
  - ç. Materyaller hedef kitleye uygundur.
  - d. Sunulan bilgilerin kapsamı yeterlidir.
  - e. Site bütünlük gösterir.

- f. Sunulan bütün materyaller uygundur.
  - g. Sayfalarda aynı tasarım ölçütleri kullanılmıştır.
  - ğ. Sitede dolaşmak kolaydır.
  - h. Yönlendirme araçları birinci basamak öğrencileri için uygundur.
  - ı. Yönlendirme araçları ikinci basamak öğrencileri için uygundur.
- 2. Bilginin Sunumu ve Anlatımı:**
- a. Anasayfanın düzeni uygun ve anlaşılırdır.
  - b. Yazılar okunabilir.
  - c. Uygun yazı tipleri kullanılmıştır.
  - ç. Uygun yazı renkleri kullanılmıştır.
  - d. Anlatım kalitesi iyidir.
  - e. Fotoğraflar büyütülebilir.
  - f. Şekiller büyütülebilir.
  - g. Sesler dinlenebilir.
  - ğ. Videolar izlenebilir.
  - h. Canlandırmalar izlenebilir.
- 3. Kullanıcı İzlenimi:**
- a. Site sizi kullanmaya teşvik ve davet ediyor.
  - b. Site yaratıcı bir şekilde düzenlenmiş.
  - c. Site çok iyi.
  - ç. Site çok eğlenceli.
- 4. Eğitimsel Durumu:**
- a. Eğitim felsefesi
  - b. Hedefe yönelim
  - c. Güdüleme kaynakları
  - ç. Öğretmenin siteye yönelik tutumu
  - d. Bilişsel destek (geri dönüt vb.)
  - e. İşbirlikli öğrenme stratejileri
  - f. Yapısal esneklik
- 5. Öğretim Programı ile İlgili Durumu:**

- a. Site öğretim programı ile ilintilidir.
- b. Site öğrenme çeşitliliğine uygundur.
- c. Konu ile ilgili birden çok etkinlik içerir.
- ç. Sunulan materyal konu ile ilgilidir.
- d. Bilginin içeriği birinci basamak öğrencileri için uygundur.
- e. Bilginin içeriği ikinci basamak öğrencileri için uygundur.
- f. Yazıların biçimi birinci basamak öğrencileri için uygundur.
- g. Yazıların biçimi ikinci basamak öğrencileri için uygundur.
- ğ. Konularda anlaşılmasız terimler fazladır.
- h. Bütün terimler iyice açıklanmıştır.
- ı. Sitedeki materyaller tamamlayıcı niteliktedir.
- i. Sitedeki materyaller kullanışlıdır.

Anderson, Grove, Allee ve Hill (2001) geliştirdikleri web sayfası değerlendirme ölçeğinde web sitelerini altı boyutta değerlendirilmektedirler. Bu boyutlar ve alt boyutları aşağıda sıralandığı gibidir.

1. Yönetim:

- a. Yayıncının ya da kuruluşun adı ve iletişim bilgileri her sayfada var mı?
- b. Sunulan bütün bilgiler için yazar belirtilmiş mi?
- c. Bütün yazarların kimlikleri ve iletişim bilgileri var mı?
- ç. Yazarlar alanlarında uzman mı?

2. Geçerlik:

- a. Bilgiler güncel mi?
- b. Bilgilerin güncellenme sıklığı ne kadar?

3. İçerik:

- a. Bilgilerin alıntı yapılmasına izin verilmiş mi?
- b. Bilgilere ilişkin bir kısıtlama var mı?
- c. Bilgiler içerikle ilgili mi?
- ç. Bilgiler alıntı mı?
- d. Kaynakçaları belirtilmiş mi?

- e. Dil bilgisi ve yazım hataları var mı?
- 4. Görsellik ve Tasarım:
  - a. Görsel öğelere ilişkin bilgilere yer verilmiş mi?
  - b. Kullanılan renkler içerikle uyuyor mu?
  - c. İlgisiz görsel öğeler kullanılmış mı?
  - ç. En önemli bilgilere ekranın üst tarafında yer verilmiş mi?
- 5. Yönlendirme:
  - a. Anasayfaya dönüş kolaylığı sağlanmış mı?
  - b. Site haritasın yer verilmiş mi?
  - c. Yardım bölümü var mı?
  - ç. Site içi arama var mı?
  - d. Başlıklar anlaşılır mı?
  - e. Başlıklar içerikle örtüşüyor mu?
  - f. Anasayfada aranılan bilgiyi bulmak kolay mı?
- 6. Erişim:
  - a. Erişim hızı ne düzeyde?
  - b. Her zaman aynı hızda erişim sağlanabiliyor mu?
  - c. Çalışmayan bağlantı var mı?
  - ç. Sayfaya başka kaynaklardan erişiliyor mu?
  - d. Tekrar ziyaret edilecek düzeyde amaca bağlı kalıyor mu?

Mardis ve Ury (2001) geliştirdikleri web sayfası değerlendirme ölçeğinde web sitelerini dört boyutta değerlendirilmektedirler. Bu boyutlar ve alt boyutları aşağıda sıralandığı gibidir.

- 1. Amaç:
  - a. Sitede yer alan bilgiler konularla ilgili midir?
  - b. Sitedeki bilgiler site yöneticisinin kişisel inançları ve düşüncelerinden arınmış olarak yansız bir şekilde mi sunulmuştur?
  - c. Site yöneticisi satış yapmak ya da reklam yapmak amacı gütmekte midir?
- 2. Yönetim:

- a. Sitenin kişisel ya da kurumsal oluşuna yer verilmiş midir?
  - b. İletişim için adres, telefon, e-posta adresi bilgilerine yer verilmiş midir?
- 3. Güvenirlik:**
- a. Bilgilere ilişkin kaynakçaya yer verilmiş midir?
  - b. Sitedeki bilgiler eksik midir?
  - c. Dil bilgisi ve noktalama yanlışları var mıdır?
- 4. Güncellik:**
- a. Sitenin güncelleme tarihine yer verilmiş midir?
  - b. Bilgilerin güncelliklerine yer verilmiş midir?

Barker (2002) geliştirdiği web sayfası değerlendirme ölçeğinde web sitelerine ilişkin dört boyutta yanıtlar bulmaya çalışmıştır. Bu boyutlar ve alt boyutları aşağıda sıralandığı gibidir.

- 1. Web Adresi Uzantısı:**
- a. Site veya sayfa kişisel mi?
  - b. Web adresi uzantısı ne (com, org, edu vb.) ve içeriğe uygun mu?
  - c. Web adresi anlaşılır mı?
- 2. Genel Bakış:**
- a. Sayfayı kim yapmış? E-posta adresi ve adı var mı?
  - b. Güncel mi? Son güncelleme tarihi var mı?
  - c. Sayfayı yapan kişinin yeterliliği belirtilmiş mi?
- 3. Kalite Değerlendirmesi:**
- a. Kaynaklar iyi düzenlenmiş mi?
  - b. Kaynaklarda sahtelik ya da oynanmışlık var mı?
  - c. Başka kaynaklar öneriliyor mu? Bağlantı var mı?
  - ç. Farklı bakış açılarına yer verilmiş mi? Kaynaklarda yanlışlık var mı?
- 4. Diğer Özellikler:**
- a. Sayfaya nasıl ulaşılabilir?
  - b. Sayfalar web sitesi içerisinde düzenli mi?
  - c. Kaynakların yazarlarına yer verilmiş mi?

- ç. Sayfanın temel amacı ne (satış, bilgi, açıklama, reklam vb.)?
- d. Yergi ve taklit içeriyor mu?

Burns (2002) geliştirdiği web sayfası değerlendirme ölçeğinde web sitelerine ilişkin on beş farklı açık uçlu soruyla yanıt aramaktadır. Bu sorular aşağıda sıralandığı gibidir.

1. Sitede güvenilir olduğu bilinen başka bir bilgi kaynakları sunulmuş mu?
2. Sitenin yönetici belirtilmiş mi?
3. Sitenin yöneticisine ilişkin iletişim bilgilerine yer verilmiş mi?
4. Sitenin yöneticisi bir kuruluşa, şirkete ya da enstitüye üye mi? Belirtilmiş mi?
5. Kuruluşa, şirkete ya da enstitüye ilişkin bilgiye yer verilmiş mi?
6. Sitenin yöneticisinin site tasarlamak konusundaki yeterliliği ne? Uzmanlığı var mı?
7. Sitede belirgin bir önyargı var mı? Bu araştırmaları ne yönde etkiliyor?
8. Sitenin yapım amacı ne?
9. Sitenin hedef kitlesi kimler (yetişkinler, çocuklar, öğrenciler vb.)?
10. Sayfa güncel mi? En son ne zaman güncellenmiş? Bu araştırmalarınızda ne derece önemli?
11. çalışmayan bağlantılar var mı?
12. Sitede işinize yarayacak bilgilere ne derece yer verilmiş?
13. Sitedeki materyaller yararlı mı?
14. Sayfalardaki yazılar okunabilir mi? Dil bilgisi doğru kullanılmış mı?
15. Önemli olduğunu düşündüğünüz başka bir nokta ya da öneriniz var mı?

Humphries (2002) geliştirdiği web sayfası değerlendirme ölçeğinde web sitelerine ilişkin üç boyutta yanıtlar aramaktadır. Bu boyutlar aşağıda sıralandığı gibidir.

1. Bilginin güncelliği, geçerliği,
2. Bilgilerin yansızlığı,
3. Yazıların kalitesi.

Kayser (2002) web sayfası değerlendirme ölçeklerinde web sitelerine ilişkin altı soruya yanıtlar aramaktadır. Bu sorular aşağıda sıralandığı gibidir.

1. Web sayfası ne ile ilgili?
2. Sayfada ne tür bilgiler sunuyor?
3. Sayfanın amacı belirtilmiş mi ve ne?
4. Sayfanın hedef kitlesi belirtilmiş mi ve kim?
5. Sayfa tasarımına ilişkin görüşleriniz nelerdir?
6. Web sayfası ile ilgili genel görüşleriniz nelerdir?

Tillman (2003) geliştirdiği web sayfası değerlendirme ölçeğinde web sitelerine ilişkin altı boyutta yanıtlar aramaktadır. Bu boyutlar ve alt boyutları aşağıda sıralandığı gibidir.

1. Bilginin geçerliği,
2. Site yöneticisi,
3. İlgili kaynakların karşılaştırılabilirliği,
4. Bilginin güvenilirliği
5. Biçimsel uygunluk,
6. Yazılım, donanım ve çokluortam gereksinimleri.

Judd, Lucy ve Betty (2006) geliştirdikleri web sayfası değerlendirme ölçeğinde web sitelerine ilişkin dokuz soruya yanıt aramaktadırlar. Bu sorular aşağıda sıralandığı gibidir.

1. Sunulan bilgiler konuyla ilgili mi?
2. Bilgilere ilişkin tarih verilmiş mi?
3. Bilgiler site yöneticisinin tekelinde mi?
4. Bilgilere ilişkin kaynakça var mı?
5. Sunulan bilgiler konuyla ilgilidir.
6. Bilginin geçerliği gereksinimlerimi karşılar?
7. Kuruluş veya bilgi sağlayıcı, konusunda uzman mıdır?
8. İnanıyorum ki bilgiler gerçeği yansıtıyor.

9. Sunulan bilgilerin hiçbirinde yanlışlık yoktur.

Sonubar ve diğerkleri (2006) geliştirdikleri web sayfası değerlendirme ölçeğinde web sitelerine ilişkin dört boyutta yanıt aramaktadırlar. Bu boyutlar ve alt boyutları aşağıda sıralandığı gibidir.

1. Tasarım:

- a. Anasayfa açık, sade ve anlaşılır olmalıdır.
- b. Gerektiğinde amaçlananları açıkça temsil eden ve kullanımı kolaylaştıran simgeler kullanılmalıdır.
- c. Kullanıcıların müdahale edemediği hareketli yazılar kullanılmamalıdır.
- ç. Sayfada gereksiz resim, görüntü ve bağlantılara yer verilmemelidir.
- d. Yerleşim düzeni bütün sayfalarda aynı olmalıdır.
- e. Her pencerenin başlığı olmalıdır.
- f. Varsa bilgi formlarına veri girişinin herkes tarafından kolaylıkla yapılabilmesi için yeterli açıklamalar olmalıdır.
- g. Yazılar okunabilir bir yazı karakteri ve büyüklüğü ile yazılmış olmalıdır.
- ę. Yazıların arka planında metni okumaya engel olan renk ve desenler kullanılmamalıdır.
- h. Web sayfası ismi açık, kolay ve akılda kalıcı olmalıdır.
  - ı. İfadeler özlü olmalıdır.

2. Dolaşım:

- a. Anasayfada site haritası olmalıdır.
- b. Her sayfada bir anasayfa bağlantısı bulunmalıdır.
- c. Dolaşımı kolay menüler kullanılmalıdır.
- ç. Kullanıcı, sayfadaki yönünü kolay bulabilmelidir.
- d. Arızalı ya da kullanıma kapalı sayfa ve bağlantılar bulunmamalıdır.
- e. Bağlantı sayı ve çeşitleri verilen hizmetle uyumlu ve yeterli olmalıdır.
- f. Bağlantıların konuyla ilgili ve erişilebilir olması sağlanmalıdır.

3. İçerik:

- a. Web sayfası ile ilgili sorunların çözümü için başvuru telefonu veya bilgi işlem biriminin telefonu yer almalıdır.
  - b. Web sayfasının kullanımı ile ilgili olarak e-posta iletişimi sağlanmalıdır.
  - c. Bütün birimlerin e-posta, telefon ve adres bilgileri ayrıntılı olarak yer almalı ve kolaylıkla bulunabilmesi sağlanmalıdır.
  - ç. Site, kurumsal bilgileri de içermelidir.
  - d. Kurum logosu bulunmalıdır.
  - e. Web sayfası en az bir yabancı dil ile de kullanılabilir olmalıdır.
  - f. Yazdırılabilir sayfa dönüşümü olmalıdır.
  - g. Gerekli belgeler, ücretsiz olarak sunulabilir olmalıdır.
  - ğ. Bütün kullanıcılar için üye kaydı olmalıdır.
  - h. Üye kaydı basit olmalıdır.
  - ı. Web sayfasındaki güncelleme ve değişiklikler isteyen üyelerin e-posta adreslerine gönderilebilir olmalıdır.
  - i. Web sitesinde site içi arama motoru olmalıdır.
  - j. Site içi arama motorunda gelişmiş arama seçeneği de bulunmalıdır.
  - k. Sayfanın güncelleme tarihi belirtilmelidir.
- 4. Erişilebilirlik:**
- a. Web sayfası görme engelliler açısından kullanılabilir bir şekilde hazırlanmalıdır (sesli yayın).
  - b. Sesli olarak verilen hizmetler varsa, duyma engelliler açısından bunlar ayrıca alt yazı, resim, canlandırma ile de desteklenmelidir.
  - c. Web sayfası farklı internet tarayıcı programlarıyla düzgün çalışabilir olmalıdır.

Lederer (2007) geliştirdiği web sayfası değerlendirme ölçeğinde web sitelerine ilişkin on iki boyutta yanıt aramaktadırlar. Bu boyutlar aşağıda sıralandığı gibidir.

1. Amaç,
2. Sayfanın Yapısı,
3. Düzenleme ve İçerik,

4. Yanlılık,
5. Güncelleme,
6. Yararlılık,
7. Yönetim,
8. Sayfanın Türü,
9. Hedef Kitle,
10. Kapsam,
11. Açıklamalar,
12. Güvenlik.

Bütün bu araştırmalar ışığında, web sayfalarında bulunması gereken niteliklere bir standart getirilmesi gerekliliği açıktır. Özellikle eğitim kurumlarının web sitelerinin eğitsel amaçlara yönelik hazırlanmış olması ve bütün kurumların aynı yapıyı barındırmaları, kullanıcılar açısından rahatlık olacaktır. Ayrıca sayfa tasarımlarına ayrılacak zaman siteyi eğitsel yönden geliştirmeye harcanabilecektir.

Gerçekleştirilen araştırmalar ortaya koymaktadır ki uluslararası düzeyde de ülkeler eğitim kurumlarının web sitelerini inceleyerek ortak bir noktaya varmaya çalışmaktadırlar. Bunun yanı sıra Avrupa ülkeleri ve Türkiye arasında gerçekleştirilen proje çalışmaları, özellikle eğitim kurumlarının iletişimini artırmaktadır. Bu şartlarda eğitim kurumlarının web sitelerini ziyaret edecek öğrenciler açısından da karışıklık olmaması için web sayfaları ortak standartlarda tasarlanmalıdır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme ve araştırmanın verilerinin toplandığı araçlarla ilgili bilgilere yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Öğretim kurumlarının web sayfalarında bulunması gereken standartların ve web sayfalarının bu standartlara uygunluğunun araştırılacağı bu çalışmada, genel tarama modeli kullanılmıştır.

Genel tarama modelleri; çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile, evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir. Tekil ya da ilişkisel tarama yapılabilir (Karasar, 1999: 79).

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, 2006-2008 yılları arasında etkin halde bulunan Türkiye'deki ve Türkiye dışındaki öğretim kurumlarının web sayfaları oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme, Türkiye'deki ve Türkiye dışındaki öğretim kurumlarından 400 tanesinin web sitesinden oluşmaktadır. Bu sitelerden 100 tanesi Türkiye'deki ilköğretim okulu web

sitelerine (Çizelge 2), 100 tanesi Türkiye dışındaki ilköğretim okulu web sitelerine (Çizelge 3), 100 tanesi Türkiye'deki ortaöğretim okulu web sitelerine (Çizelge 4), 100 tanesi Türkiye dışındaki ortaöğretim okulu web sitelerine (Çizelge 5) aittir.

Çizelge 2

Web Siteleri İncelenen Türkiye'deki İlköğretim Okullarının Listesi

<i>Nu</i>	<i>İl / İlçe</i>	<i>Okul Adı</i>
1	Adana / Seyhan	Manas İlköğretim Okulu
2	Adana / Yüreğir	Efes Pilsen İlköğretim Okulu
3	Afyonkarahisar / Merkez	Şemsettin Karahisar İlköğretim Okulu
4	Amasya / Taşova	Cumhuriyet İlköğretim Okulu
5	Ankara / Akyurt	Kızık İlköğretim Okulu
6	Ankara / Altındağ	Göreneller Görme Engelliler İlköğretim Okulu
7	Ankara / Çankaya	DSİ İlköğretim Okulu
8	Ankara / Kavaklıdere	Özel Yüce İlköğretim Okulu
9	Ankara / Keçiören	Şenlik İlköğretim Okulu
10	Antalya / Kaş	Kınık İlköğretim Okulu
11	Antalya / Kemer	Ulupınar Çıralı İlköğretim Okulu
12	Antalya / Manavgat	60.Yıl İlköğretim Okulu
13	Artvin / Borçka	Güreşen İlköğretim Okulu
14	Aydın / Yenipazar	Merkez İlköğretim Okulu
15	Balıkesir / İvrindi	Gazievrenos İlköğretim Okulu
16	Balıkesir / Merkez	Sevinç Kurşun İlköğretim Okulu
17	Balıkesir / Merkez	Altıeylül İlköğretim Okulu
18	Balıkesir / Susurluk	Beşeylül İlköğretim Okulu
19	Bartın / Merkez	Kocareis İlköğretim Okulu
20	Bayburt / Merkez	Cumhuriyet İlköğretim Okulu
21	Bilecik / Bozüyük	Atatürk İlköğretim Okulu
22	Bilecik / Bozüyük	Metristepe İlköğretim Okulu

Çizelge 2 (...devam...)

23	Bilecik / Merkez	Atatürk İlköğretim Okulu
24	Bitlis / Güroymak	100. Yıl İlköğretim Okulu
25	Bolu / Gerede	Seyit Mithat Dayıoğlu İlköğretim Okulu
26	Burdur / Bucak	75.Yıl İlköğretim Okulu
27	Bursa / Merkez	Emek İlköğretim Okulu
28	Bursa / Nilüfer	Ahmet Uyar İlköğretim Okulu
29	Bursa / Nilüfer	Özel Çakır İlköğretim Okulu
30	Bursa / Nilüfer	Özel İkbahar İlköğretim Okulu
31	Bursa / Nilüfer	Duyum İşitme Engelliler İlköğretim Okulu
32	Bursa / Osmangazi	Fertur İlköğretim Okulu
33	Bursa / Yıldırım	Fidyekızık İlköğretim Okulu
34	Çorum / Merkez	23 Nisan İlköğretim Okulu
35	Çorum / Osmancık	Atatürk İlköğretim Okulu
36	Denizli / Çameli	Bıçakçı İlköğretim Okulu
37	Denizli / Merkez	Atatürk İlköğretim Okulu
38	Düzce / Merkez	Hikmet Akın İlköğretim Okulu
39	Edirne / Havsa	Sokollu İlköğretim Okulu
40	Edirne / İpsala	Atatürk İlköğretim Okulu
41	Erzincan / Merkez	Kemah Necatibey İlköğretim Okulu
42	Erzincan / Merkez	13 Şubat İlköğretim Okulu
43	Eskişehir / Merkez	Özel Çağdaş İlköğretim Okulu
44	Giresun / Dereli	Eğrianbar İlköğretim Okulu
45	Giresun / Şebinkarahisar	İstiklal İlköğretim Okulu
46	Giresun / Şebinkarahisar	Yavuz Selim İlköğretim Okulu
47	Gümüşhane / Merkez	Aysın Rafet Ataç İlköğretim Okulu
48	Hatay / İskenderun	Kurtuluş İlköğretim Okulu
49	Isparta / Merkez	Ülkü İlköğretim Okulu
50	İstanbul / Beykoz	Karlitepe İlköğretim Okulu

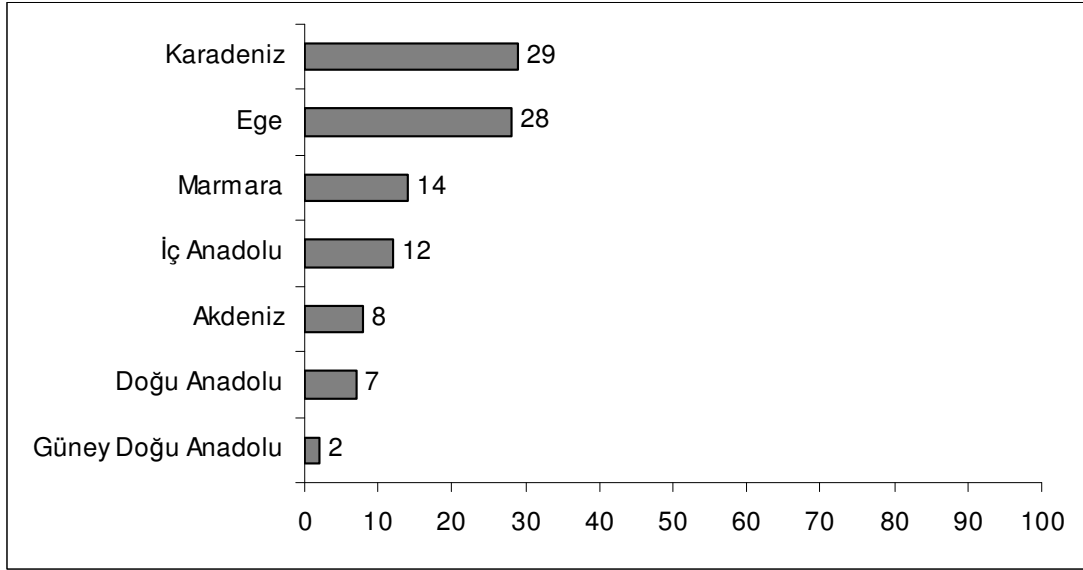
Çizelge 2 (...devam...)

51	İstanbul / Beykoz	Paşabahçe İlköğretim Okulu
52	İstanbul / Beyoğlu	Piripaşa İlköğretim Okulu
53	İstanbul / Esenler	Esenler İlköğretim Okulu
54	İstanbul / Maltepe	Gülsuyu İlköğretim Okulu
55	İstanbul / Ortaköy	Gaziosmanpaşa İlköğretim Okulu
56	İstanbul / Pendik	Çamçeşme İlköğretim Okulu
57	İzmir / Bergama	100.Yıl İlköğretim Okulu
58	İzmir / Bornova	Malazgirt İlköğretim Okulu
59	İzmir / Bornova	Yeşilçam İlköğretim Okulu
60	İzmir / Karşıyaka	Karşıyaka İlköğretim Okulu
61	İzmir / Konak	Nazire Merzeci İlköğretim Okulu
62	İzmir / Menderes	Menderes İlköğretim Okulu
63	Kahramanmaraş / Elbistan	Gazipaşa İlköğretim Okulu
64	Karaman / Merkez	Cumhuriyet İlköğretim Okulu
65	Kayseri / Develi	Sindelhöyük İlköğretim Okulu
66	Kocaeli / Gebze	Ülkem İlköğretim Okulu
67	Konya / Ilgın	Orhaniye 125. Yıl İlköğretim Okulu
68	Konya / Karatay	İzzetbey İlköğretim Okulu
69	Kütahya / Emet	Gazikemal İlköğretim Okulu
70	Malatya / Merkez	Atatürk İlköğretim Okulu
71	Manisa / Kula	Fatih İlköğretim Okulu
72	Manisa / Merkez	Halil Yurtseven İlköğretim Okulu
73	Muğla / Fethiye	Özel Fethiye İlköğretim Okulu
74	Muş / Merkez	Hikmet Uluğbay İlköğretim Okulu
75	Ordu / Aybastı	Havluiçi Yatılı İlköğretim Bölge Okulu
76	Ordu / Merkez	Eyüplü Şehit Sezar Aydın İlköğretim Okulu
77	Ordu / Ünye	Anafarta İlköğretim Okulu
78	Rize / Merkez	Doğuşçay İlköğretim Okulu

Çizelge 2 (...devam)

79	Sakarya / Adapazarı	Aykut Yiğit İlköğretim Okulu
80	Sakarya / Hendek	Hendek İlköğretim Okulu
81	Samsun / Bafra	Otuz Ağustos İlköğretim Okulu
82	Samsun / Çarşamba	Atatürk İlköğretim Okulu
83	Samsun / Merkez	Karadeniz İlköğretim Okulu
84	Samsun / Merkez	Atatürk İlköğretim Okulu
85	Samsun / Terme	Dumantepe İlköğretim Okulu
86	Sivas / Yıldızeli	Çöte İlköğretim Okulu
87	Şanlıurfa / Suruç	Cumhuriyet İlköğretim Okulu
88	Şırnak / Cizre	Fatih İlköğretim Okulu
89	Tekirdağ / Saray	Atatürk İlköğretim Okulu
90	Tokat / Niksar	Niksar İlköğretim Okulu
91	Trabzon / Araklı	Kestanelik İlköğretim Okulu
92	Trabzon / Çarşıbaşı	Yavuzköy İlköğretim Okulu
93	Tunceli / Çemişgezek	Payamdüzü İlköğretim Okulu
94	Uşak / Merkez	Besim Atalay İlköğretim Okulu
95	Uşak / Merkez	Uğur Serdaroğlu İlköğretim Okulu
96	Uşak / Ulubey	Kuvayi Milliye İlköğretim Okulu
97	Yalova / Merkez	Atatürk İlköğretim Okulu
98	Yalova / Merkez	Özel Yalova Öncü İlköğretim Okulu
99	Zonguldak / Alaplı	Kasımlı İlköğretim Okulu
100	Zonguldak / Özbağı	Özbağı İlköğretim Okulu

Şekil 1
Web Siteleri İncelenen Türkiye'deki İlköğretim Okullarının Bölgelere Göre Dağılımı (n=100)

Çizelge 2 ve Şekil 1'de görüldüğü gibi Türkiye'deki ilköğretim okullarının web siteleri incelenirken, okulların belli bölgelerden seçilmemesine, Türkiye'nin her bölgesinden ve her ilinden okullar seçilmesine çalışılmıştır. Bu açıdan, örneklem grubunda yer alan tüm okul web siteleri, amaçlı örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Okulların web sitelerine, Milli Eğitim Bakanlığı'nın okul web adresleri sisteminden ve arama motorlarından yararlanılarak ulaşılmıştır. Arama motorlarından yararlanılırken 'ilköğretim okulu' sözcükleri kullanılmıştır.

Çizelge 3

Web Siteleri İncelenen Türkiye Dışındaki İlköğretim Okullarının Listesi

<i>Nu</i>	<i>Ülke / Eyalet – Şehir</i>	<i>Okul Adı</i>
1	ABD / Alabama	Verner Elementary School
2	ABD / Arizona	Kyrene Elementary School
3	ABD / California	Woodside Elementary School
4	ABD / Colorado	Douglass Elementary School
5	ABD / Connecticut	Andover Elementary School
6	ABD / Florida	Ochwilla Elementary School
7	ABD / Georgia	Peeples Elementary School
8	ABD / Hawaii	Hickam Elementary School
9	ABD / Idaho	Collister Elementary School
10	ABD / Illinois	Arthur Elementary School
11	ABD / Indiana	Cumberland Elementary School
12	ABD / Kansas	Colvin Elementary School
13	ABD / Kentucky	Hager Elementary School
14	ABD / Maine	Wells Elementary School
15	ABD / Maryland	Kenilworth Elementary School
16	ABD / Massachusetts	Erving Elementary School
17	ABD / Michigan	Ruth Murdoch Elementary School
18	ABD / Minnesota	Minnesota Elementary School
19	ABD / Missouri	Gordon Parks Elementary School
20	ABD / Nevada	John R. Beatty Elementary School
21	ABD / New Hampshire	Gilford Elementary School
22	ABD / New Jersey	Avalon Elementary School
23	ABD / North Carolina	Rashkis Elementary School
24	ABD / Ohio	the Ohio Association of Elementary School
25	ABD / Oregon	Bunker Hill Elementary
26	ABD / Pennsylvania	Newtown Elementary School

Çizelge 3 (...devam...)

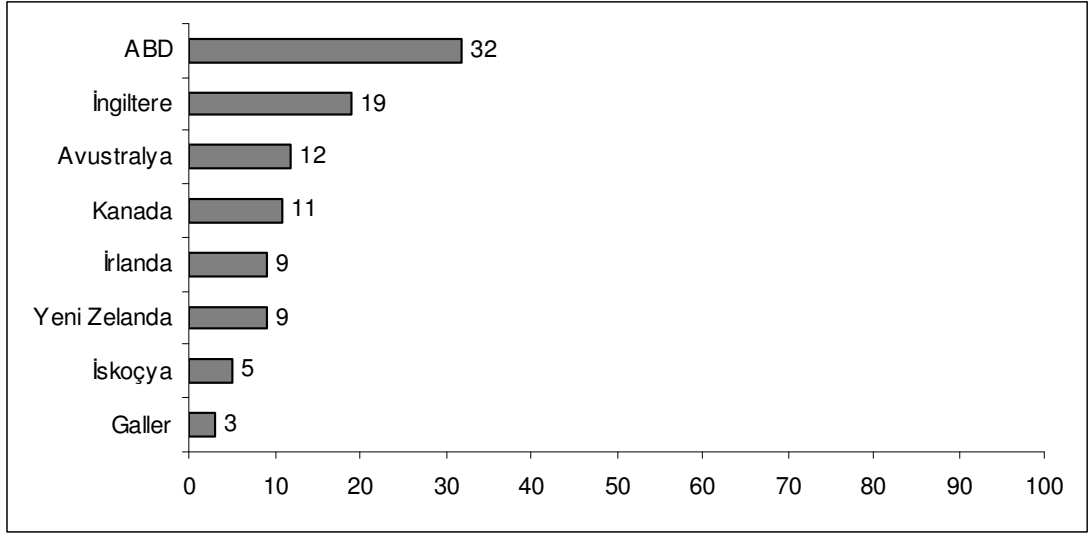
27	ABD / Rhode Island	Melville Elementary School
28	ABD / Seattle	Bryant Elementary School
29	ABD / South Carolina	Cannons Elementary School
30	ABD / Vermont	Calais Elementary School
31	ABD / Virginia	The Matthew Whaley School
32	ABD / Washington	Sunnyland Elementary School
33	Avustralya / New South Wales	Adelong Public School
34	Avustralya / New South Wales	Gladstone Public School
35	Avustralya / New South Wales	Balldale Public School
36	Avustralya / New South Wales	Bilambil Public School
37	Avustralya / Queensland	Drayton State School
38	Avustralya / Tasmania	Bagdad Primary School
39	Avustralya / Tasmania	Bellerive Primary School
40	Avustralya / Tasmania	Levendale Primary School
41	Avustralya / Victoria	Altona Green Primary School
42	Avustralya / Victoria	Crib Point Primary School
43	Avustralya / Victoria	Langwarrin Primary School
44	Avustralya / Victoria	Mount Eliza North Primary School
45	Galler / Ceredigion	Ysgol Gymraeg Aberystwyth Primary School
46	Galler / Monmouthshire	Shirenewton Primary School
47	Galler / Pontardawe	Alltwen Primary School
48	İngiltere / Bromley	Valley Primary School
49	İngiltere / Devon	Swimbridge Primary School
50	İngiltere / Ealing	North Ealing Primary School

Çizelge 3 (...devam...)

51	İngiltere / Enfield	Bowes Primary School
52	İngiltere / Essex	Fawbert And Barnard's School
53	İngiltere / Kent	Ravens Wood School
54	İngiltere / London	Mill Hill School
55	İngiltere / London	St Michael's Catholic School
56	İngiltere / Northumberland	Felton First School
57	İngiltere / Plymouth	Hyde Park Junior School
58	İngiltere / Salford	The Deans Primary School
59	İngiltere / Skelmersdale	Kingsbury Primary School
60	İngiltere / Somerset	Taunton School
61	İngiltere / Surrey	St.Clement's Catholic Primary School
62	İngiltere / Thurmaston	Bishop Ellis Catholic Primary School
63	İngiltere / Warwick	Coten End Primary School
64	İngiltere / Wistaston	Wistaston Church Lane Primary School
65	İngiltere / Witney Oxon	Wood Green School
66	İngiltere / Yorkshire	Ackworth School
67	İrlanda / Belfast	Stranmillis Primary School
68	İrlanda / County Armagh	Portadown Integrated Primary School
69	İrlanda / County Cork	Aghina National School
70	İrlanda / County Down	Comber Primary School
71	İrlanda / County Down	Dromore Central Primary School
72	İrlanda / County Down	Rosetta Primary School
73	İrlanda / County Galway	St. Patrick's Primary School
74	İrlanda / County Kildare	Rathangan Post Primary School
75	İrlanda / County Londonderry	Killowen Primary School
76	İskoçya / Aberdeenshire	Portlethen Primary School
77	İskoçya / Edinburgh	Tollcross Primary School

Çizelge 3 (...devam)

78	İskoçya / Glasgow	Mearns Primary School
79	İskoçya / Newmachar	New Machar Primary School
80	İskoçya / South Lanarkshire	Mount Cameron Primary School
81	Kanada / Alberta	Vauxhall Elementary School
82	Kanada / Alberta	Our Lady of the Assumption Elementary School
83	Kanada / Alberta	St. Francis Xavier School
84	Kanada / Alberta	St. Martha School
85	Kanada / New Brunswick	Moncton High School
86	Kanada / New Brunswick	Beaverbrook School
87	Kanada / Nova Scotia	Michael Wallace Elementary School
88	Kanada / Nova Scotia	Seaside Elementary School
89	Kanada / Nova Scotia	New Germany Elementary School
90	Kanada / Ottawa	Glashan Public School
91	Kanada / Ottawa	Mutchmor Public School
92	Yeni Zelanda / Ahipara	Ahipara School
93	Yeni Zelanda / Auckland	Marina View School
94	Yeni Zelanda / Auckland	Reremoana Primary School
95	Yeni Zelanda / Northland	Kaeo Primary School
96	Yeni Zelanda / Northland	Opuia School
97	Yeni Zelanda / Taranaki	Toko School
98	Yeni Zelanda / Waikato	Southwell School
99	Yeni Zelanda / Wellington	Thorndon School
100	Yeni Zelanda / Wellington	Tawa School

Şekil 2

Web Siteleri İncelenen Türkiye Dışındaki İlköğretim Okullarının Ükelere Göre Dağılımı (n=100)

Çizelge 3 ve Şekil 2’de görüldüğü gibi incelenen Türkiye dışındaki ilköğretim okullarının 32’si Amerika Birleşik Devletleri’nden, 19’u İngiltere’den, 12’si Avustralya’dan, 11’i Kanada’dan, 9’u İrlanda’dan, 9’u Yeni Zelanda’dan, 5’i İskoçya’dan ve 3’ü Galler’denidir. Okulların web sitelerine arama motorlarından yararlanılarak ulaşılmıştır. Arama sözcükleri olarak İngilizce’de ilköğretim okulu düzeyindeki okulları karşılayacağı düşünülen ‘Elementary School’ ve ‘Primary School’ sözcükleri kullanılmıştır.

Çizelge 4

Web Siteleri İncelenen Türkiye'deki Ortaöğretim Okullarının Listesi

<i>Nu</i>	<i>İl / İlçe</i>	<i>Okul Adı</i>
1	Adana / Seyhan	Ayşe Atıl Anadolu Lisesi
2	Adana / Seyhan	Ahmet Kurttepelı Lisesi
3	Adana / Seyhan	İsmet İnönü Anadolu Teknik, Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi
4	Adana / Seyhan	Kurttepe Endüstri Meslek Lisesi, Teknik Lise, Anadolu Meslek Lisesi
5	Afyonkarahisar / Çay	Çay Anadolu Teknik Lisesi, Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi
6	Afyonkarahisar / Çobanlar	Çobanlar Çok Programlı Lise
7	Afyonkarahisar / Şuhut	Şuhut Anadolu Teknik, Teknik, Endüstri Meslek Lisesi Ve Mesleki Eğitim Merkezi
8	Ağrı / Eleşkirt	Eleşkirt Anadolu Lisesi
9	Ağrı / Patnos	Patnos Anadolu Lisesi
10	Ankara / Altındağ	Ulus Anadolu Teknik Lisesi, Anadolu Meslek Lisesi, Teknik Lise, Endüstri Meslek Lisesi
11	Ankara / Altındağ	Yeşilöz Lisesi
12	Ankara / Bala	Bala Anadolu Lisesi
13	Ankara / Çankaya	Dikmen Lisesi
14	Antalya / Demre	Demre Anadolu Lisesi
15	Antalya / Merkez	Antalya Anadolu Lisesi
16	Aydın / Merkez	Aydın Anadolu Teknik Lisesi Ve Teknik Lise
17	Aydın / Merkez	Yüksel Yalova Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
18	Aydın / Nazilli	Nazilli Anadolu Teknik Lisesi, Anadolu Meslek Lisesi, Teknik Lise, Endüstri Meslek Lisesi
19	Aydın / Nazilli	Nazilli Anadolu Lisesi

Çizelge 4 (...devam...)

20	Balıkesir / Gönen	Gönen Anadolu Meslek Lisesi, Teknik Lise, Endüstri Meslek Lisesi
21	Balıkesir / Merkez	Kadriye-Kemal Gürel Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
22	Balıkesir / Susurluk	Susurluk Endüstri Meslek Lisesi, Teknik Lise, Anadolu Meslek Lisesi
23	Batman / Kozluk	Kozluk Çok Programlı Lise
24	Bayburt / Merkez	Bayburt Fen Lisesi
25	Bilecik / Bozüyük	Mustafa Şeker Anadolu Lisesi
26	Bilecik / Osmaneli	Osmaneli Çok Programlı Lisesi
27	Bitlis / Adilcevaz	Cumhuriyet YİBO
28	Bitlis / Ahlat	Ahlat Çok Programlı Lisesi
29	Bitlis / Tatvan	Tatvan Anadolu Lisesi
30	Bolu / Merkez	Mimar İzzet Baysal Anadolu Teknik Lisesi, Teknik Lise, Endüstri Meslek Lisesi
31	Çanakkale / Bozcaada	Gazi Lisesi
32	Çankırı / Çerkeş	Çerkeş Anadolu Lisesi
33	Çorum / Sungurlu	Haydar Öztaş Anadolu Lisesi
34	Diyarbakır / Ergani	Sermet Yalçın Anadolu Lisesi
35	Diyarbakır / Merkez	Diyarbakır Anadolu Teknik Lisesi, Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi
36	Düzce / Gölyaka	Gölyaka Çok Programlı Lise
37	Düzce / Merkez	Düzce Endüstri Meslek Lisesi, Teknik Lise Ve Anadolu Teknik Lisesi
38	Edirne / Havsa	Havsa Anadolu Lisesi
39	Erzurum / Narman	Narman Lisesi
40	Erzurum / Oltu	Oltu Anadolu Lisesi

Çizelge 4 (...devam...)

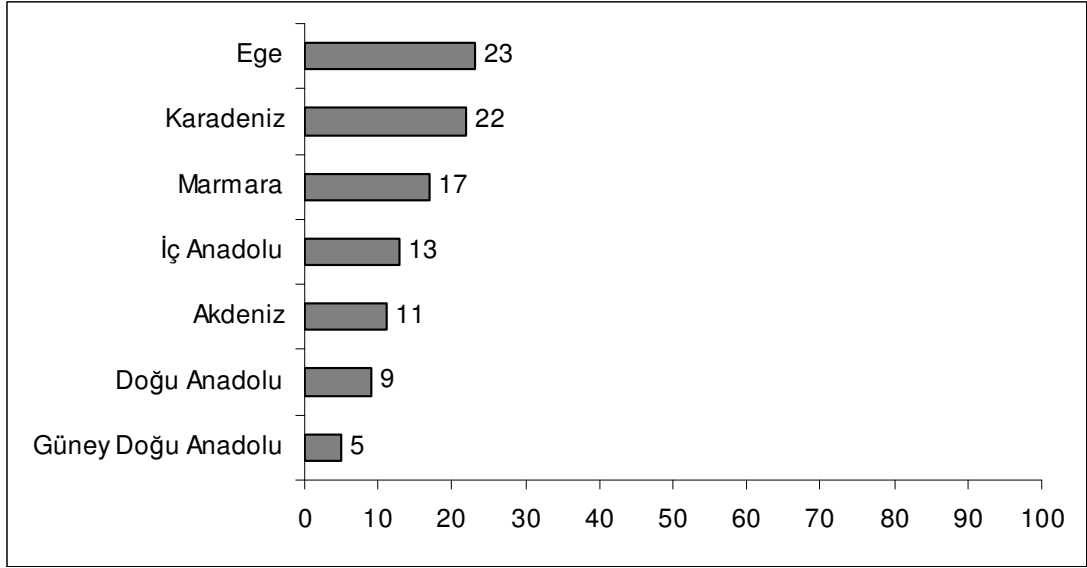
41	Giresun / Merkez	Giresun Anadolu Teknik Lisesi, Teknik Lise, Endüstri Meslek Lisesi
42	Giresun / Merkez	Hamdi Bozbağ Anadolu Lisesi
43	Giresun / Piraziz	Piraziz Çok Programlı Lisesi
44	Gümüşhane / Merkez	Ali Fuat Kadirbeyoğlu Anadolu Lisesi
45	Hakkari / Merkez	Hakkâri Anadolu Lisesi
46	Hatay / İskenderun	Nuran Yılmaz Çok Programlı Lisesi
47	Isparta / Eğirdir	Eğirdir Anadolu Lisesi
48	Isparta / Uluborlu	Uluborlu Anadolu Teknik Lisesi Ve Endüstri Meslek Lisesi
49	İstanbul / Bağcılar	Akşemsettin Anadolu Lisesi
50	İstanbul / Beyoğlu	Galatasaray Lisesi
51	İstanbul / Çatalca	Çatalca Arif Nihat Asya Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi
52	İstanbul / Eminönü	Kadırga Anadolu Meslek Lisesi, Teknik Lise, Endüstri Meslek Lisesi
53	İstanbul / Kadıköy	İstanbul Özel Saint-Joseph Fransız Lisesi
54	İstanbul / Kadıköy	Kadıköy Lisesi
55	İstanbul / Silivri	Silivri Anadolu Teknik Lisesi, Teknik Lise, Endüstri Meslek Lisesi
56	İstanbul / Şişli	Özel Saint Michel Lisesi
57	İstanbul / Taksim	Pera Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
58	İzmir / Buca	Buca Lisesi
59	İzmir / Buca	Buca Anadolu Lisesi
60	İzmir / Dikili	Dikili Çok Programlı Lisesi
61	İzmir / Kemalpaşa	MOPAK Anadolu Teknik Lisesi, Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi
62	Karabük / Yenice	Yenice Çok Programlı Lisesi

Çizelge 4 (...devam...)

63	Kastamonu / Taşköprü	Mustafa Sıtkı Erkek Anadolu Teknik Lisesi Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi
64	Kastamonu / Tosya	Tosya Anadolu Teknik Lise, Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi
65	Kayseri / Bünyan	Bünyan Anadolu Lisesi
66	Kayseri / İncesu	Mustafa Özkan Anadolu Lisesi
67	Kırıkkale / Merkez	Kırıkkale Anadolu Lisesi
68	Kırşehir / Merkez	Kırşehir Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
69	Kocaeli / İzmit	Köseköy Anadolu Teknik Lise, Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi
70	Konya / Ereğli	Ereğli Anadolu Teknik Lisesi, Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi
71	Kütahya / Merkez	Kütahya Anadolu Teknik Lisesi, Teknik Lise, Anadolu Meslek Lisesi
72	Kütahya / Merkez	Kılıçarslan Anadolu Lisesi
73	Kütahya / Simav	Simav Anadolu Teknik Lisesi Teknik Lise Endüstri Meslek Lisesi
74	Malatya / Merkez	Malatya Anadolu Lisesi
75	Manisa / Soma	Soma Linyit Lisesi
76	Manisa / Turgutlu	Hasan Ferdi Turgutlu Endüstri Meslek Lisesi, Teknik Lise, Anadolu Teknik Lisesi
77	Mersin / Merkez	Mehmet Adnan Özçelik Anadolu Lisesi
78	Muğla / Fethiye	Fethiye Anadolu Lisesi
79	Muğla / Milas	Milas Lisesi
80	Nevşehir / Merkez	Nevşehir Anadolu Teknik Lisesi Teknik Lise Endüstri Meslek Lisesi
81	Ordu / Merkez	Ordu Anadolu Teknik Lisesi, Anadolu Meslek Lisesi, Teknik Lise, Endüstri Meslek Lisesi

Çizelge 4 (...devam)

82	Osmaniye / Merkez	TOBB Fen Lisesi
83	Rize / Güneysu	Yavuz Selim Lisesi
84	Rize / Pazar	75. Yıl İMKB Anadolu Lisesi
85	Samsun / Atakum	Atakum Anadolu Teknik Lisesi Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi
86	Sivas / Merkez	Sivas Anadolu Teknik Lisesi Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi
87	Sivas / Merkez	Muzaffer Sarısözen Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
88	Şırnak / Cizre	İMKB Fen Lisesi
89	Tekirdağ / Malkara	Malkara Anadolu Lisesi
90	Tekirdağ / Merkez	Tekirdağ Anadolu Teknik, Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi
91	Tekirdağ / Merkez	Tekirdağ Fen Lisesi
92	Tokat / Erbaa	Yılmaz Kayalar Anadolu Lisesi
93	Tokat / Merkez	Tokat Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
94	Trabzon / Akçaabat	Akçaabat Teknik Lise Ve Çok Programlı Lisesi
95	Trabzon / Merkez	Affan Kitapçioğlu Lisesi
96	Uşak / Merkez	Uşak Anadolu Teknik Lisesi Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi
97	Uşak / Merkez	Vala Gedik Lisesi
98	Van / Erciş	Erciş Anadolu Teknik Lisesi, Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi
99	Zonguldak / Çaycuma	Oktay Ve Olcay Yurtbay Anadolu Lisesi
100	Zonguldak / Devrek	Eğerci Lisesi

Şekil 3

Web Siteleri İncelenen Türkiye’deki Ortaöğretim Okullarının Bölgelere Göre Dağılımı (n=100)

Çizelge 4 ve Şekil 3’te görüldüğü gibi Türkiye’deki ortaöğretim okullarının web siteleri incelenirken, ilköğretim okullarında da olduğu gibi okulların belli bölgelerden seçilmemesine, Türkiye’nin her bölgesinden ve her ilinden okullar seçilmesine çalışılmıştır. Okulların web sitelerine, Milli Eğitim Bakanlığı’nın okul web adresleri sisteminden ve arama motorlarından yararlanılarak ulaşılmıştır. Arama motorlarından yararlanırken ‘ortaöğretim okulu’, ‘lise’, ‘meslek lisesi’, ‘ticaret lisesi’ sözcükleri kullanılmıştır.

Çizelge 5

Web Siteleri İncelenen Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Okullarının Listesi

<i>Nu</i>	<i>Ülke / Eyalet</i>	<i>Okul Adı</i>
1	ABD / Alabama	Gordo High School
2	ABD / Alaska	North Pole High School
3	ABD / Arizona	Blue Rich High School
4	ABD / Arkansas	Norphlet Public Schools
5	ABD / Connecticut	Danbury High School
6	ABD / Delaware	Mount Pleasant High School
7	ABD / Hawaii	Kalāheo High School
8	ABD / Illinois	Oakland High School
9	ABD / Indiana	Southport High School
10	ABD / Iowa	Bettendorf High School
11	ABD / Kansas	Marion High School
12	ABD / Kentucky	Hart County High School
13	ABD / Louisiana	Destrehan High School
14	ABD / Maine	Madawaska High School
15	ABD / Maryland	Mercy High School
16	ABD / Massachusetts	Methuen High School
17	ABD / Michigan	Pioneer High School
18	ABD / Minnesota	Fairmont High School
19	ABD / Mississippi	Biloxi High School
20	ABD / Missouri	Eldon High School
21	ABD / Montana	Whitefish High School
22	ABD / Nebraska	Westside High School
23	ABD / Nevada	The Meadows School
24	ABD / New Hampshire	Concord High School
25	ABD / New Jersey	Cherry Hill High School East
26	ABD / New Mexico	Clovis High School

Çizelge 5 (...devam...)

27	ABD / New York	Lakeland High School
28	ABD / North Carolina	Person High School
29	ABD / Ohio	Avon High School
30	ABD / Oklahoma	Okemah High School
31	ABD / Oregon	Riverside High School
32	ABD / Pennsylvania	Moniteau High School
33	ABD / Rhode Island	Westerly High School
34	ABD / Tennessee	Karns High School
35	Avustralya / Australian Capital Territory	Calwell High School
36	Avustralya / Australian Capital Territory	Melba High School
37	Avustralya / New South Wales	Bossley Park High School
38	Avustralya / New South Wales	Sefton High School
39	Avustralya / Queensland	Brisbane State High School
40	Avustralya / Queensland	MacGregor State High School
41	Avustralya / Tasmania	Rosetta High School
42	Avustralya / Tasmania	Taroona High School
43	Avustralya / Victoria	Balwyn High School
44	Avustralya / Victoria	Fairhills High School
45	Galler / Caerphilly	Bedwas High School
46	Galler / Cardiff	Cardiff High School
47	Galler / Cardiff	Fitzalan High School
48	Galler / Cardiff	Llanishen High School
49	Galler / Conwy	Eirias High School
50	Galler / Merthyr Tydfil	Afon Taf High School
51	Galler / Newport	Bettws High School
52	İngiltere / Bury	Bury Church of England High School

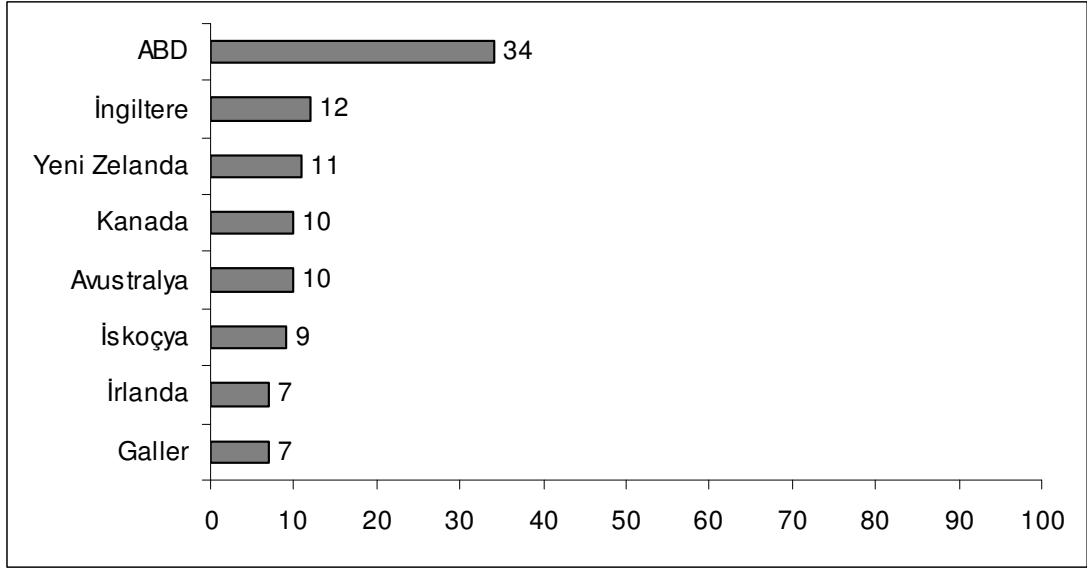
Çizelge 5 (...devam...)

53	İngiltere / Charleston	Bishop England High School
54	İngiltere / Ealing	Twyford Church of England High School
55	İngiltere / Essex	Barking Abbey Secondary School
56	İngiltere / Kenton	Claremont High School
57	İngiltere / London	Brentside High School
58	İngiltere / London	University College School
59	İngiltere / London	South Hampstead High School
60	İngiltere / Lancaster	Ripley St Thomas Church of England High School
61	İngiltere / Manchester	Trinity Church of England High School
62	İngiltere / Surrey	Esher Church of England High School
63	İngiltere / West Sussex	Davison Church of England High School for Girls
64	İrlanda / County Antrim	Glengormley High School
65	İrlanda / County Armagh	Lurgan Junior High School
66	İrlanda / County Down	Banbridge Academy
67	İrlanda / County Galway	Holy Rosary College
68	İrlanda / County Tyrone	Cookstown High School
69	İrlanda / Dublin	O'Connell Secondary School
70	İrlanda / Dublin	Terenure College
71	İskoçya / Dundee	Craigie High School
72	İskoçya / Edinburgh	Currie High School
73	İskoçya / Glasgow	Hillhead High School
74	İskoçya / Kelso	Kelso High School
75	İskoçya / Lerwick	Anderson High School
76	İskoçya / Linwood	Linwood High School
77	İskoçya / Newton Mearns	Mearns Castle High School
78	İskoçya / North Berwick	North Berwick High School

Çizelge 5 (...devam)

79	İskoçya / Tobermory	Tobermory High School
80	Kanada / Alberta	Bishop Carroll High School
81	Kanada / Alberta	Forest Lawn High School
82	Kanada / New Brunswick	Leo Hayes High School
83	Kanada / New Brunswick	Saint John High School
84	Kanada / New Brunswick	Woodstock High School
85	Kanada / Nova Scotia	Glace Bay High School
86	Kanada / Nova Scotia	Lockview High School
87	Kanada / Ontario	Havergal College
88	Kanada / Ontario	Paul Dwyer Catholic High School
89	Kanada / Ottawa	Mother Teresa High School
90	Yeni Zelanda / Alexandra	Dunstan High School
91	Yeni Zelanda / Auckland	Henderson High School
92	Yeni Zelanda / Auckland	Massey High School
93	Yeni Zelanda / Bay of Plenty	Western Heights High School
94	Yeni Zelanda / Northland	Dargaville High School
95	Yeni Zelanda / Northland	Otamatea High School
96	Yeni Zelanda / Otago	Dunstan High School
97	Yeni Zelanda / Taranaki	Stratford High School
98	Yeni Zelanda / Waikato	Cambridge High School
99	Yeni Zelanda / Waikato	Hillcrest High School
100	Yeni Zelanda / Wellington	Wellington High School

Şekil 4

Web Siteleri İncelenen Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Okullarının Ükelere Göre Dağılımı (n=100)

Çizelge 5 ve Şekil 4'te görüldüğü gibi Türkiye dışındaki incelenen ortaöğretim okullarının 34'ü Amerika Birleşik Devletleri'nden, 12'si İngiltere'den, 11'i Yeni Zelanda'dan, 10'u Kanada'dan, 10'u Avustralya'dan, 9'u İskoçya'dan, 7'si İrlanda'dan ve 7'si Galler'dendir. Okulların web sitelerine arama motorlarından yararlanılarak ulaşılmıştır. Arama sözcükleri olarak İngilizce'de ortaöğretim okulu düzeyindeki okulları karşılayacağı düşünülen 'Secondary School' , 'High School' ve 'College' sözcükleri kullanılmıştır.

Çizelge 6
Araştırmaya Katılanların Frekans Dağılımı

	<i>Öğretmen</i>	<i>Öğrenci</i>	<i>Veli</i>	
İlköğretim	143	150	300	
Ortaöğretim	120	142		
Toplam	263	292	300	855

Araştırmaya, web sitelerinde bulunması gereken standartları değerlendirme amaçlı geliştirilen anketin yanıtlanması aşamasında; görevine halen devam etmekte olan 143'ü ilköğretimde, 120'si ortaöğretimde görevli 263 öğretmen (branş farkı gözetilmeksizin), 150'si ilköğretim, 142'si ortaöğretim öğrencisi 292 öğrenci ve ilk ve orta öğretime devam eden öğrencisi/öğrencileri bulunan 300 veli olmak üzere toplam 855 kişi katılmıştır (Çizelge 6).

Veri Toplama Araçları

Araştırmada ölçme aracı olarak web sitelerinde bulunabilecek niteliklerin sıralandığı 121 maddelik bir anket kullanılmıştır (Ek 1). Bu anket; üniversitelerin akademik kadrolarında görevli 1'i Doçent, 4'ü Yardımcı Doçent, 3'ü Öğretim Görevlisi ve 3'ü Araştırma Görevlisi 11 akademisyenin ve Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde görev yapan Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü mezunu 54 Bilgisayar Öğretmeninin görüşleri doğrultusunda oluşturulmuştur.

Anket, ilk olarak maddelerin anlaşılabilirliğinin belirlenebilmesi açısından 76 ilköğretim öğrencisi üzerinde denenmiştir. Daha sonra ifadelerinde eksiklikler ve anlaşılabilirlikler olduğu görülen maddelerde düzeltmeye ve basitleştirmeye, Türkçe karşılıkları anlaşılabilen (misyon, vizyon vb.) terimler için de İngilizce Öğretmenlerinin desteğiyle sadeleştirmeye gidilmiştir. Ayrıca katılımcıların web

sitelerinde bulunması gerektiğini düşündükleri diğer nitelikleri belirtebilmeleri için de anketin içerisinde görüşlerini belirtebilecekleri bir alan ayrılmıştır.

Ankette yer alan sorular, web sitelerinde bulunması olası niteliklerin hangilerinin, web sitelerini kullanacak kişiler tarafından daha fazla önemsendiğini anlamaya yöneliktir ve katılımcılardan Likert tipli bir ölçekle düşüncelerini ifade etmeleri istenmiştir. Bu durumla ilgili olarak anket; web sitelerini öğretim amaçlı olarak kullanabilecek olan öğrenci, öğretmen ve velilere uygulanmıştır.

Ankette yer alan 121 madde, web sitelerinin değerlendirilmesi aşamasında, 'İçerik' ve 'Tasarım' olmak üzere 2 başlık ve 22 ölçüt altında birleştirilmiş ve 400 öğretim kurumunun web sitesi bu ölçütlere göre değerlendirilmiştir. Değerlendirme sırasında bireysel algılardaki farklılıkların en aza indirilmesini sağlamak amacıyla, aynı siteler, aynı ölçütler bazında 3 farklı Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümü mezunu bilgisayar öğretmeni ve Bilgisayar Programcılığı Bölümü mezunu 3 bilgisayar programcısı tarafından değerlendirilmiş ve karşılaştırılmıştır.

Veri Çözümleme Teknikleri

Anket, Likert türü bir ölçek olup, maddelerin derecelendirilmesi 5'li derecelendirme sistemine göre yapılmıştır (kesinlikle gerekli, gerekli, kararsızım, gereksiz, kesinlikle gereksiz). Katılımcılardan alınan yanıtlara göre, her bir madde için frekans dağılımı ve yüzde hesaplamaları kullanılmıştır. Böylece hangi maddenin ya da maddelerin katılımcılar tarafından daha çok önemsendiğinin ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır.

Katılımcılardan ve web sitelerinin değerlendirilmesinden elde edilen veriler karşılaştırılmış ve katılımcıların web sitelerinden beklentilerine ilişkin bulgular ortaya konmaya çalışılmıştır. Ayrıca belirlenen niteliklerin web sitelerinde yer alma oranlarına ilişkin bulgulara da yer verilmiştir.

Kullanılan veri çözümlene tekniklerine ilişkin tanımlar aşağıda verildiği gibidir.

Frekans Dağılımları: Bir değişken değerlerinin hangilerinde ne kadar olay veya kişi toplandığını saymak için, o değerlerdeki yığılımlar (frekanslar) tespit edilir (Ergün, 1995: 53).

Yüzde Dağılımları: Veri çizelgesinde cevapsız bırakılan veya değerlendirme dışı tutulacak olan değerler dahil hesaplanan yüzdendir (Ergün, 1995: 54).

Karşılaştırma: Dosyadaki iki veya daha fazla değişken değerlerinin birbiri ile ilişkileri çapraz çizelge içinde incelenir (Ergün, 1995: 82).

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırmanın alt problemlerine ilişkin bulgular, çizelgeler halinde verildikten sonra yorumları sunulmaktadır.

Öğretim Kurumlarının Web Sayfalarında Bulunması Gereken Standartlar Nelerdir? Alt Problemine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar

Çizelge 7

Katılımcıların Görüşleri Doğrultusunda Web Sayfalarında Bulunması Gereken Özelliklere İlişkin En Yüksek Ortalamaya Sahip İlk Beş Madde (n=855)

	<i>Ortalama</i>
Madde 35: Siteye ulaşımın kolay olması	4,554
Madde 15: Okulun teknolojik olanakları ile ilgili bilgilere yer verilmesi (internet bağlantısı, bilgisayar sayısı vb.)	4,473
Madde 21: Görsel öğelerin (resim, şekil, canlandırma, video vb.) kalitesinin iyi olması	4,471
Madde 30: Sitedeki içeriğin anlaşılır şekilde düzenlenmiş olması	4,469
Madde 18: Anasayfanın düzenli görünmesi	4,467

Öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin yanıtlarından elde edilen verilere göre (Çizelge 7) okul web sitelerinde bulunması gerektiği belirlenen en yüksek ortalamalı

madde 4,554 ortalamayla 555 kişinin ‘kesinlikle gerekli’ ve 7 kişinin ‘kesinlikle gereksiz’ olarak yorumladığı ‘Siteye Ulaşımın Kolay Olması’ maddesidir (madde 35). Bu madde 167 (%63,50) öğretmen, 198 (%67,81) öğrenci ve 190 (%63,33) veli tarafından ‘kesinlikle gerekli’ olarak yorumlanmıştır. Web sitelerinde kullanıcıların özellikle bulunması gerektiğini düşündükleri özellik erişim kolaylığıdır. Kullanıcılar daha rahat eriştikleri web sitelerinin kullanımı konusunda kendilerini daha rahat hissetmektedirler. Ayrıca web sitelerinin adresleri karışık, uzun ve unutulabilecek yapılardan oluşmamalı, kısa, öz ve hatırlanabilecek ifadeler kullanılmalıdır.

‘Okulun Teknolojik Olanakları İle İlgili Bilgilere Yer Verilmesi’ maddesi (madde 15) 4,473 ortalamayla ikinci sırada yer almaktadır. Bu madde 508 kişi tarafından ‘kesinlikle gerekli’ ve 3 kişi tarafından ‘kesinlikle gereksiz’ olarak yorumlanmıştır. Ayrıca bu maddeyi ‘kesinlikle gerekli’ olarak yorumlayan 508 kişinin, 157’si (%59,70) öğretmen, 168’i (%57,53) öğrenci ve 183’ü (%61,00) velidir. Web sitelerinin okulların olanakları ile ilgili bilgilere yer vermesi, özellikle veliler tarafından önemli bulunmaktadır. Web sitelerinin kurumlar hakkında bilgi vermesi gerektiği göz önüne alındığında (Dağdeviren ve diğerleri, 2007: 1), velilerin bu görüşü destekleyici yönde yorumda buldukları ortaya çıkmaktadır.

Sıralamadaki üçüncü madde 4,471 ortalamayla 495 kişinin ‘kesinlikle gerekli’ ve 3 kişinin ‘kesinlikle gereksiz’ olarak yorumladığı ‘Görsel Öğelerin Kalitesinin İyi Olması’ maddesidir (madde 21). Bu madde 141 (%53,61) öğretmen, 195 (%66,78) öğrenci ve 159 (%53,00) veli tarafından ‘kesinlikle gerekli’ olarak yorumlanmıştır. Görsel öğeler, web sitelerinin kullanıcılar tarafından tutulmasını ve olumlu tepkiler almasını sağlamaktadır. Karmaşık ve görsel olarak abartılmış site tasarımları beklenen ilgiyi görmemektedir.

‘Sitedeki İçeriğin Anlaşılır Şekilde Düzenlenmiş Olması’ maddesi (madde 30) 4,469 ortalamayla dördüncü sırada yer almaktadır. Bu madde 507 kişi tarafından ‘kesinlikle gerekli’ ve 8 kişi tarafından ‘kesinlikle gereksiz’ olarak yorumlanmıştır.

Ayrıca bu maddeyi ‘kesinlikle gerekli’ olarak yorumlayan 507 kişinin, 158’i (%60,08) öğretmen, 170’i (%58,22) öğrenci ve 179’u (%59,67) velidir. Web sitelerinden daha sık yararlanan öğrenciler özellikle içerik konusunda olumlu yorumda bulunmuşlardır.

Sıralamadaki beşinci madde 4,467 ortalamayla 509 kişinin ‘kesinlikle gerekli’ ve 5 kişinin ‘kesinlikle gereksiz’ olarak yorumladığı ‘Anasayfanın Düzenli Görünmesi’ maddesidir (madde 18). Bu madde 166 (%63,12) öğretmen, 160 (%54,79) öğrenci ve 183 (%61,00) veli tarafından ‘kesinlikle gerekli’ olarak yorumlanmıştır. Lindgaard ve diğerleri (2006), anasayfanın web sitelerindeki en önemli öge olduğunu, kullanıcıların sitede kalıp kalmayacaklarına 50 milisaniye içinde karar verdiklerini ortaya koymuşlardır. Sonuç olarak katılımcılar da bu doğrultuda yorumda bulunmuşlardır.

Çizelge 8

Katılımcıların Görüşleri Doğrultusunda Web Sayfalarında Bulunması Gereken Özelliklere İlişkin En Düşük Ortalamaya Sahip Son Beş Madde (n=855)

	<i>Ortalama</i>
Madde 45: Sınıftaki çalışma panolarının sitede yer alması	3,786
Madde 57: Okul Aile Birliği sayfasına yer verilmesi	3,768
Madde 91: Toplam kalite yönetimi ekiplerinin çalışma planlarının sunulması	3,759
Madde 38: Ziyaretçi sayısına yer verilmesi	3,735
Madde 31: Sitenin farklı dillerde hizmet verebilmesi	3,647

Katılımcıların yanıtlarından elde edilen verilere göre (Çizelge 8) okul web sitelerinde bulunması gerektiği belirlenen en düşük ortalamalı madde 3,647 ortalamayla 215 kişinin ‘kesinlikle gerekli’ ve 31 kişinin ‘kesinlikle gereksiz’ olarak yorumladığı ‘Sitenin Farklı Dillerde Hizmet Verebilmesi’ maddesidir (madde 31). Sitelerin farklı dillerde hazırlanması katılımcılar tarafından gerekli görülmemiştir. Chisholm ve diğerleri (1999), web sitelerinin toplumun ana dili ile hazırlanmasına gerektiğine dikkati çekmektedirler.

‘Ziyaretçi Sayısına Yer Verilmesi’ maddesi (madde 38) 3,735 ortalamayla sondan ikinci sırada yer almaktadır. Bu madde 222 kişi tarafından ‘kesinlikle gerekli’ ve 30 kişi tarafından ‘kesinlikle gereksiz’ olarak yorumlanmıştır. Ayrıca bu maddeyi ‘kesinlikle gerekli’ olarak yorumlayan 222 kişinin, 55’i (%20,91) öğretmen, 101’i (%34,59) öğrenci ve 66’sı (%22,00) velidir. Web sitelerini ziyaret edenlerin sayısına yer verilmesi katılımcılar tarafından gerekli görülmemektedir. Bu maddenin tasarımcılar açısından daha önemli olduğu düşünülmektedir.

Sıralamadaki sondan üçüncü madde 3,759 ortalamayla 228 kişinin ‘kesinlikle gerekli’ ve 25 kişinin ‘kesinlikle gereksiz’ olarak yorumladığı ‘Toplam Kalite Yönetimi Ekiplerinin Çalışma Planlarının Sunulması’ maddesidir (madde 91). Bu madde 58 (%22,05) öğretmen, 100 (%34,25) öğrenci ve 70 (%23,33) veli tarafından ‘kesinlikle gerekli’ olarak yorumlanmıştır. Toplam kalite ile ilgili okullarda yürütülen çalışmaların web sitesinde yer alması katılımcılar tarafından gerekli görülmemiştir. Bu durum toplam kalite yönetimi ile ilgili diğer maddeler için de göze çarpmaktadır.

‘Okul Aile Birliği Sayfasına Yer Verilmesi’ maddesi (madde 57) 3,768 ortalamayla sondan dördüncü sırada yer almaktadır. Bu madde 276 kişi tarafından ‘kesinlikle gerekli’ ve 47 kişi tarafından ‘kesinlikle gereksiz’ olarak yorumlanmıştır. Ayrıca bu maddeyi ‘kesinlikle gerekli’ olarak yorumlayan 276 kişinin, 81’i (%30,80) öğretmen, 95’i (%32,53) öğrenci ve 100’ü (%33,33) velidir. Web sitelerinde okul aile birliği için alan ayrılması ya da bir köşe oluşturulması katılımcılar tarafından gerekli görülmemiştir.

Sıralamadaki sondan beşinci madde 3,786 ortalamayla 273 kişinin ‘kesinlikle gerekli’ ve 31 kişinin ‘kesinlikle gereksiz’ olarak yorumladığı ‘Sınıftaki Çalışma Panolarının Sitede Yer Alması’ maddesidir (madde 45). Bu madde 61 (%23,19) öğretmen, 135 (%46,23) öğrenci ve 77 (%25,67) veli tarafından ‘kesinlikle gerekli’

olarak yorumlanmıştır. Web sitesi bünyesinde sınıf ortamının yaşatılması düşüncesiyle sorgulanan bu madde katılımcılar tarafından gerekli görülmemiş ve benimsenmemiştir.

Çizelge 9

Öğrenci Görüşleri Doğrultusunda Web Sayfalarında Bulunması Gereken Özelliklere İlişkin En Yüksek Ortalamaya Sahip İlk Beş Madde (n=292)

	<i>Yüzde (%)</i>
Madde 64: Öğrencilere yönelik OKS veya ÖSS ile ilgili çalışmalarla ilgili bilgilendirmeye yer verilmesi	70,55
Madde 116: Proje ödevleri ile ilgili kaynaklara yer verilmesi	68,49
Madde 35: Siteye ulaşımın kolay olması	67,81
Madde 21: Görsel öğelerin (resim, şekil, canlandırma, video vb.) kalitesinin iyi olması	66,78
Madde 115: Performans ödevleri ile ilgili kaynaklara yer verilmesi	65,75

Öğrencilerin yanıtlarından elde edilen verilere göre (Çizelge 9) okul web sitelerinde bulunması gerektiği belirlenen en yüksek ortalamalı madde yüzde 70,55’le 206 öğrencinin ‘kesinlikle gerekli’ ve 5 öğrencinin ‘kesinlikle gereksiz’ olarak yorumladığı ‘Öğrencilere Yönelik OKS veya ÖSS ile İlgili Çalışmalarla İlgili Bilgilendirmeye Yer Verilmesi’ maddesidir (madde 64). Öğrencilerin yanıtları genel olarak değerlendirildiğinde, öğrencilerin içerikle ilgili maddelere daha fazla önem verdikleri ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 10
Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Web Sayfalarında Bulunması Gereken
Özelliklere İlişkin En Yüksek Ortalamaya Sahip İlk Beş Madde (n=263)

	<i>Yüzde (%)</i>
Madde 35: Siteye ulaşımın kolay olması	63,33
Madde 15: Okulun teknolojik olanakları ile ilgili bilgilere yer verilmesi (internet bağlantısı, bilgisayar sayısı vb.)	61,00
Madde 18: Anasayfanın düzenli görünmesi	61,00
Madde 30: Sitedeki içeriğin anlaşılır şekilde düzenlenmiş olması	59,67
Madde 1: Okul sitesinin amacına yer verilmesi	58,67

Öğretmenlerin yanıtlarından elde edilen verilere göre (Çizelge 10) okul web sitelerinde bulunması gerektiği belirlenen en yüksek ortalamalı madde yüzde 63,33'le 167 öğretmenin 'kesinlikle gerekli' ve 2 öğretmenin 'kesinlikle gereksiz' olarak yorumladığı 'Siteye Ulaşımın Kolay Olması' maddesidir (madde 35). Öğretmenlerin yanıtları genel olarak değerlendirildiğinde, öğretmenlerin web sayfalarında okula ilişkin bilgileri içeren maddelere ve tasarımla ilgili maddelere daha fazla önem verdikleri ortaya çıkmaktadır.

Çizelge 11
Veli Görüşleri Doğrultusunda Web Sayfalarında Bulunması Gereken Özelliklere
İlişkin En Yüksek Ortalamaya Sahip İlk Beş Madde (n=300)

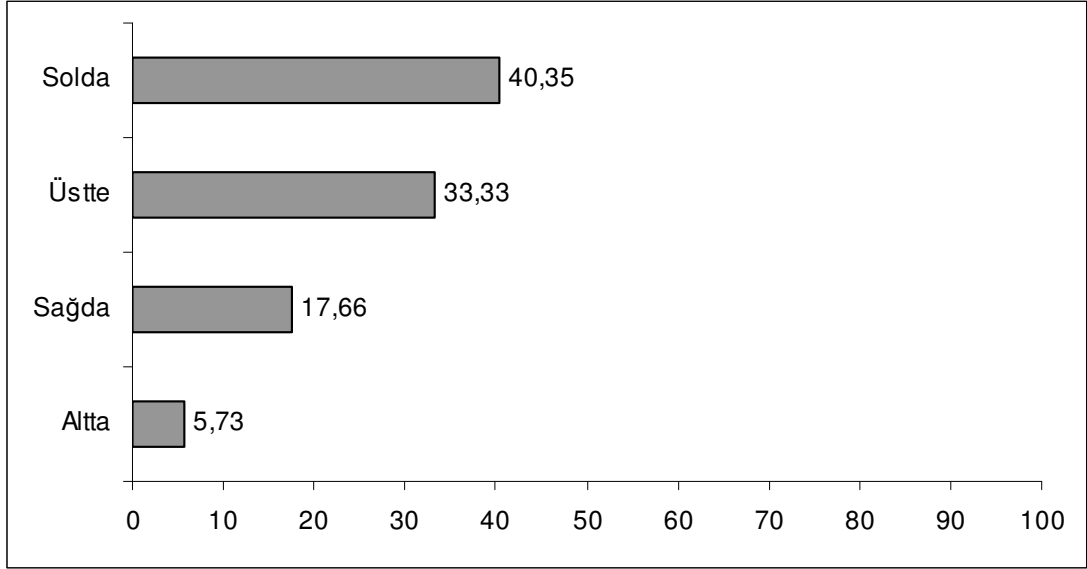
	<i>Yüzde (%)</i>
Madde 35: Siteye ulaşımın kolay olması	63,50
Madde 18: Anasayfanın düzenli görünmesi	63,12
Madde 30: Sitedeki içeriğin anlaşılır şekilde düzenlenmiş olması	60,08
Madde 15: Okulun teknolojik olanakları ile ilgili bilgilere yer verilmesi (internet bağlantısı, bilgisayar sayısı vb.)	59,70
Madde 19: Anasayfaya diğer sayfalardan ulaşılması	58,56

Velilerin yanıtlarından elde edilen verilere göre (Çizelge 11) okul web sitelerinde bulunması gerektiği belirlenen en yüksek ortalamalı madde yüzde 63,50'yle 190 velinin 'kesinlikle gerekli' ve 3 velinin 'kesinlikle gereksiz' olarak yorumladığı 'Siteye Ulaşımın Kolay Olması' maddesidir (madde 35). Velilerin yanıtları genel olarak değerlendirildiğinde, velilerin tasarımla ilgili maddelere daha fazla önem verdikleri ortaya çıkmaktadır. Sonuç olarak; velilerin ve öğretmenlerin görüşlerinin birbirine yakın oldukları görülmektedir. Bunun yanı sıra öğretmenlerin velilerden farklı olarak tasarımın yanı sıra okul bilgilerinin de web sitelerinde yer alması gerektiği konusunda görüş öne sürdükleri belirlenmiştir.

Çizelge 12
Menülerin Web Sitelerindeki Konumlarına İlişkin Katılımcı Görüşlerinin Frekans Ve Yüzde Dağılımı (n=855)

Madde 121: Menüler web sitesinde nerede yer almalıdır?		
	Frekans (f)	Yüzde (%)
Solda	345	40,35
Üstte	285	33,33
Sağda	151	17,66
Altta	49	5,73
Menü Olmamalı	25	2,92

Katılımcılara, öğretim kurumlarının web sitelerinin anasayfalarında menülerin konumlarının nerede bulunması gerektiğini düşündükleri sorulmuş ve alınan yanıtlara ilişkin frekans ve yüzde dağılımları Çizelge 12 ve Şekil 5'te belirtilmiştir. Çizelge 9 ve Şekil 5'e göre katılımcılardan 345'i (%40,35) anasayfalardaki menülerin sayfanın solunda, 285'i (%33,33) sayfanın üstünde, 151'i (%17,66) sayfanın sağında, 49'u (%5,73) sayfanın altında olması gerektiğini belirtirken, katılımcılardan 25'i (%2,92) anasayfalarda menü olmaması gerektiğini sayfalar arası yönlendirmenin anasayfa üzerindeki yazı, resim vb. başka bağlantılarla sağlanabileceğini düşündüklerini belirtmişlerdir.

Şekil 5

Menülerin Web Sitelerindeki Konumlarına İlişkin Katılımcı Görüşlerinin Yüzde Dağılımı (n=855)

Çizelge 13

Web Sitelerinde Bulunması Gerektiği Düşünülen Diğer Bağlantılara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı (n=855)

	<i>Evet</i>		<i>Hayır</i>	
	Frekans (f)	Yüzde (%)	Frekans (f)	Yüzde (%)
Madde 117: Bilmece sayfalarına yer verilmeli mi?	705	82,46	150	17,54
Madde 118: Bulmaca sayfalarına yer verilmeli mi?	733	85,73	122	14,27
Madde 119: Eğitsel oyunlarla ilgili bağlantılara yer verilmeli mi?	785	91,81	70	8,19
Madde 120: Ödev siteleri ile ilgili bağlantılara yer verilmeli mi?	741	86,67	114	13,33

Web sitelerinde bulunmalarının gerekli görülüp görülmediğini anlamak için katılımcılara yöneltilen maddelere ilişkin katılımcıların yanıtlarından elde edilen verilere göre (Çizelge 13), web sitelerine olan ilgiyi diri tutmak ve web sitelerinin tutulmasını sağlamak amacıyla özellikle öğrencileri erişmeye istekli hale getirebilecek özelliklerin web sitelerinde yer almasının gerektiği belirlenmiştir. Bu özellikler bilmece sayfaları, bulmaca sayfaları, eğitsel oyunlar ve ödev siteleri ile ilgili bağlantılardır.

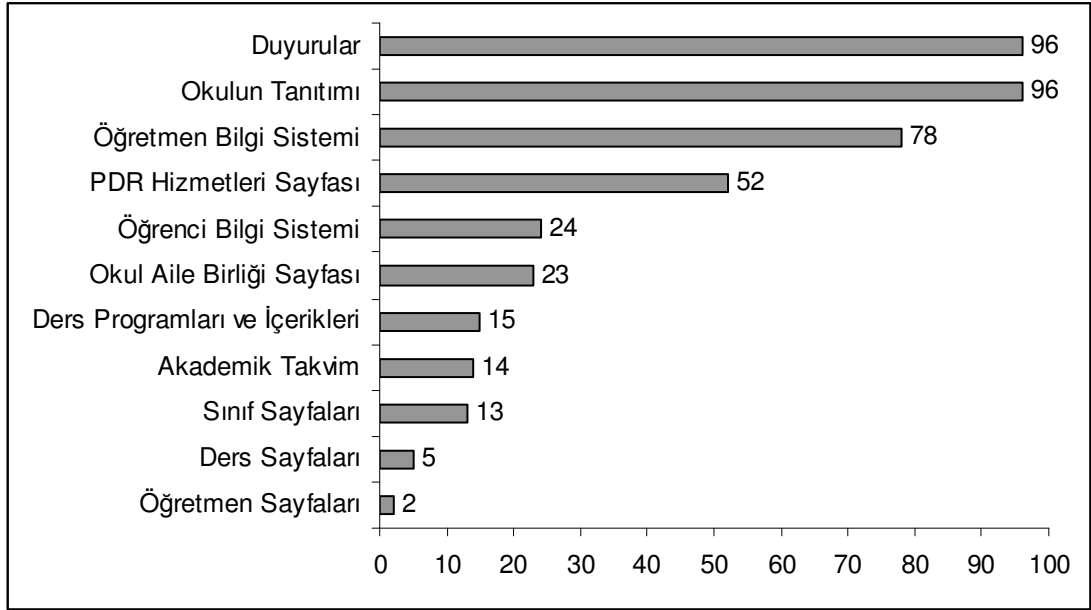
Çizelge 13'teki dört madde arasında en fazla evet yanıtını alan madde 855 katılımcının 785'inin (%91,81) evet yanıtını verdiği ve web sitelerinde bulunması gerektiğini belirttikleri eğitsel oyunlarla ilgili bağlantılardır (madde 119). Bu maddeye evet yanıtını veren 785 katılımcının 246'sı (%93,54) öğretmen, 256'sı (%87,67) öğrenci ve 283'ü (%94,33) velidir. Bunun yanı sıra ödev siteleri ile ilgili bağlantılara ilişkin madde de (madde 120) katılımcıların %86,67'sinin evet yanıtını alarak web sitelerinde bulunması beklenen maddelerden biri olarak öne çıkmaktadır.

**Türkiye’deki İlköğretim Kurumlarının Web Sayfalarının Belirlenen
Standartlara Uygunluk Derecesi Nedir? Alt Problemine İlişkin
Bulgular Ve Yorumlar**

Çizelge 14

**Türkiye’deki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinin İçerik Ölçütlerine İlişkin
Yüzde Dağılımları (n=100)**

<i>İçerik Ölçütleri</i>	<i>Yüzde (%)</i>
Duyurular (Etkinlikler, Özel Günler, Törenler, Yarışmalar, Ödüller vb.)	96
Okulun Tanıtımı (Genel Tanıtım, Tarihçe, Misyon, Vizyon, Bina Şeması)	96
Öğretmen Bilgi Sistemi (Branş Bilgisi, Ders Programı)	78
Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri Sayfası	52
Öğrenci Bilgi Sistemi (Devamsızlık, Sınav Notları)	24
Okul Aile Birliği Sayfası	23
Ders Programları ve İçerikleri	15
Akademik Takvim	14
Sınıf Sayfaları (Her Sınıfa İlişkin Ayrı Sayfa)	13
Ders Sayfaları (Her Derse İlişkin Ayrı Sayfa)	5
Öğretmen Sayfaları (Her Öğretmene İlişkin Ayrı Sayfa)	2

Şekil 6

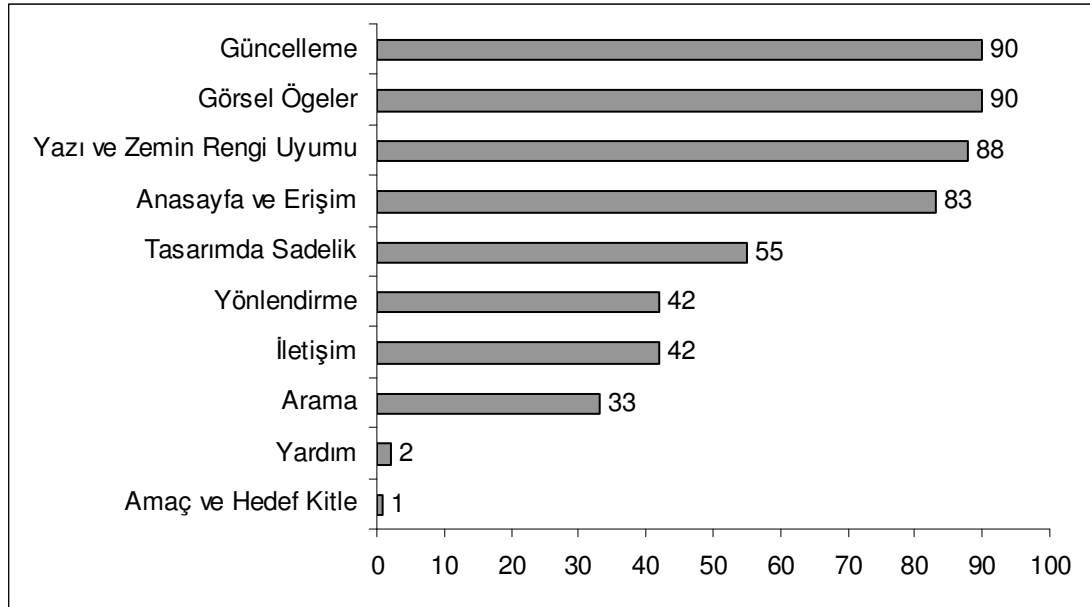
Türkiye’deki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinin İçerik Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)

Türkiye’deki ilköğretim web sitelerinin değerlendirilmesinden elde edilen verilere göre içerik ölçütlerine ilişkin, ilköğretim okul web sitelerinde en fazla kullanıldığı belirlenen ölçütler, 100 ilköğretim web sitesinin 96’sında karşılaşılan ‘Duyurular’ ve ‘Okulun Tanıtımı’ ölçütleridir (Çizelge 14, Şekil 6). 100 web sitesinin 78’inde karşılaşılan diğer ölçüt ‘Öğretmen Bilgi Sistemi’ olarak ifade edilen öğretmenlerin branşlarına ilişkin bilgileri, ders programlarını ve öğretmenler hakkındaki diğer bilgileri içeren sayfalardır. ‘Duyurular’ ve ‘Okulun Tanıtımı’ bölümlerinin ilköğretim web sitelerinde fazla kullanılmasının nedeni duyurularla sitenin güncel kalmasını sağlamak ve öğrencilerin siteyi benimsemelerine olanak sağlamaktır.

Çizelge 15

**Türkiye’deki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Tasarım Ölçütlerine İlişkin
Yüzde Dağılımları (n=100)**

<i>Tasarım Ölçütleri</i>	<i>Yüzde (%)</i>
Görsel Öğeler (Kalite, Boyut, Erişimi Yavaşlatmama vb.)	90
Güncelleme (Sayfaların ve Bağlantıların Güncellenmesi)	90
Yazı ve Zemin Rengi Uyumu	88
Anasayfa ve Erişim	83
Tasarımda Sadelik	55
İletişim (Sıkça Sorulan Sorular ve Forumlar)	42
Yönlendirme	42
Arama (Site İçi ve Site Dışı Arama)	33
Yardım	2
Amaç ve Hedef Kitle	1

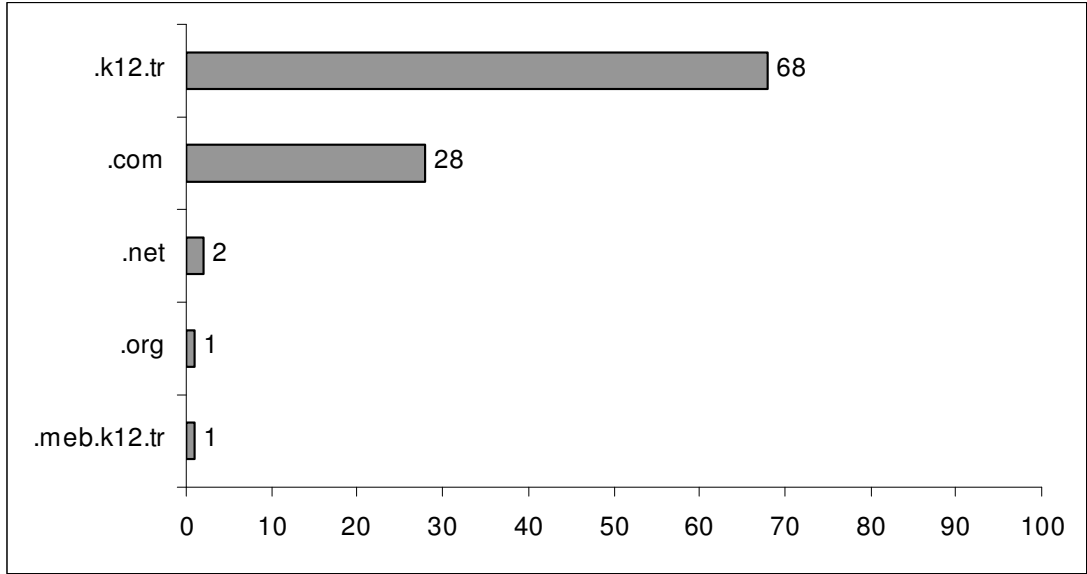
Şekil 7

**Türkiye’deki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Tasarım Ölçütlerine İlişkin
Yüzde Dağılımları (n=100)**

Türkiye’deki ilköğretim web sitelerinin değerlendirilmesinden elde edilen verilere göre tasarım ölçütlerine ilişkin, ilköğretim okul web sitelerinde en fazla kullanıldığı belirlenen ölçütler, 100 ilköğretim web sitesinin 90’ında karşılaşılan ‘Görsel Öğeler’ ve ‘Güncelleme’ ölçütleridir (Çizelge 15, Şekil 7). Bu ölçütlerin yanı sıra 100 web sitesinin 88’inde karşılaşılan ‘Yazı ve Zemin Rengi Uyumu’ ile 83’ünde karşılaşılan ‘Anasayfa ve Erişim’ ölçütleri de web sitelerinde söz sahibi ölçütlerdendir. Görsel öğeleri, erişim bağlamında daha az sorun çıkaran ve güncel olan siteler kullanıcılar tarafından daha fazla tercih edilmektedir.

Araştırmada tasarım ölçütleri içerisinde ele alınan diğer iki boyut ise web sitelerinin web adresi uzantıları ve anasayfalarındaki menülerin yerleşim yerleridir.

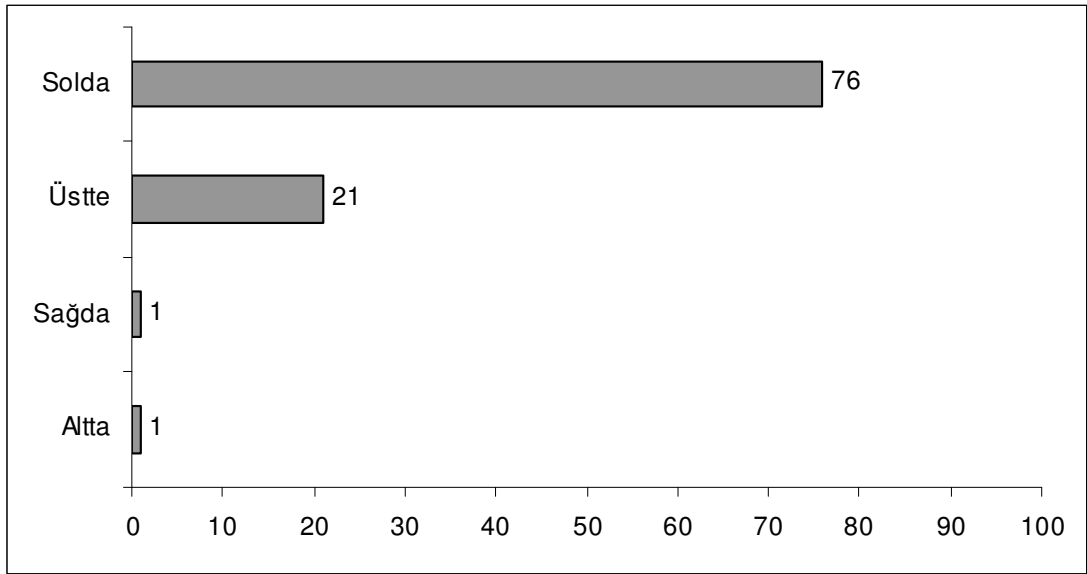

Şekil 8

**Türkiye’deki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Web Adresi Uzantıları
(n=100)**

Şekil 8’de görüldüğü gibi, Türkiye’deki ilköğretim kurumlarının web sitelerinde sık kullanıldığı belirlenen adres uzantısı %68’le ‘.k12.tr’ uzantısıdır. Bu

uzantının seçilmesinin nedeni, Milli Eğitim Bakanlığı'nın ilköğretim okullarına ücretsiz olarak dağıttığı '.meb.k12.tr' uzantılı adreslerin 'php' ve 'asp' gibi web programcılığına ilişkin dilleri desteklemiyor olmasıdır. Diğer yandan ücretsiz web alanı dağıtımını başlamadan önce web sitesi olan okulların '.k12.tr' uzantılı adresleri kullanmaları ve '.meb.k12.tr' uzantılı adresler dışındakilerin veri tabanı desteğinin de olması bu durumu desteklemektedir.

Şekil 9

Türkiye'deki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerindeki Menülerin Anasayfalar Üzerinde Konumu (n=100)

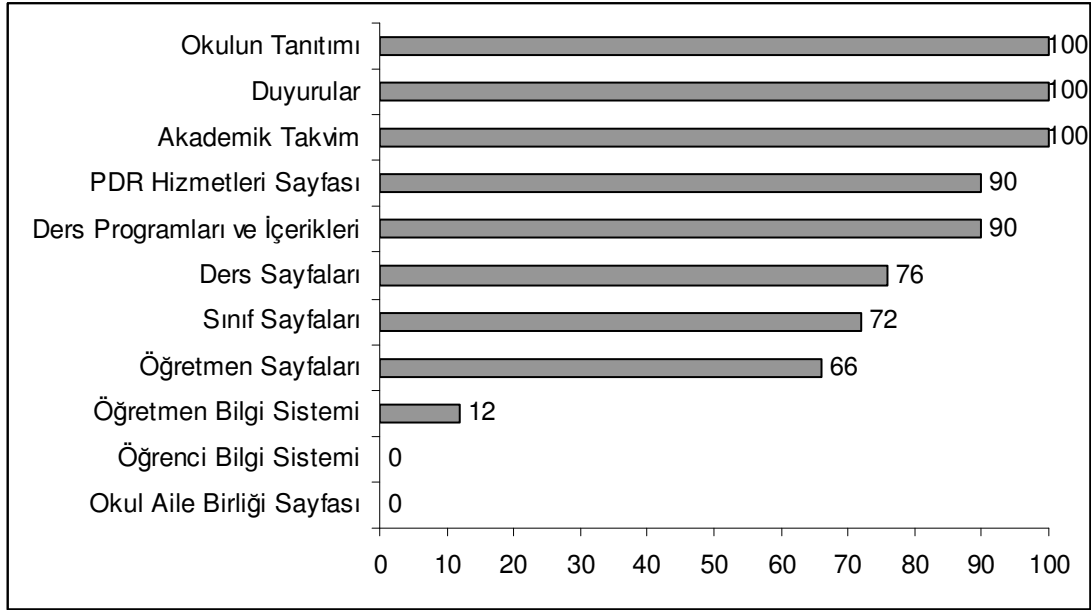
Şekil 9'da görüldüğü gibi ilköğretim web sitelerinin anasayfalarında menülerin yerleşim yeri olarak %76 oranında sol taraf seçilmektedir. Bu durumun site yöneticilerinin tasarım yaparken kullandıkları şablonlardan ve alışlagelmişlikten kaynaklandığı düşünülmektedir. Menülere yerleşim yeri olarak getirilen diğer bir seçenek ise %21'le üst taraftır. Menülerin üstte olmasının istenmesinin nedeni, sayfada daha çok alan kazanılmasını sağlayacağını ve menü üzerinde yoğunlaşan algının azalacağını düşünülmesi olabilir.

**Türkiye Dışındaki İlköğretim Kurumlarının Web Sayfalarının
Belirlenen Standartlara Uygunluk Derecesi Nedir? Alt Problemine
İlişkin Bulgular Ve Yorumlar**

Çizelge 16

**Türkiye Dışındaki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinin İçerik Ölçütlerine
İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)**

<i>İçerik Ölçütleri</i>	<i>Yüzde (%)</i>
Akademik Takvim	100
Duyurular (Etkinlikler, Özel Günler, Törenler, Yarışmalar, Ödüller vb.)	100
Okulun Tanıtımı (Genel Tanıtım, Tarihçe, Misyon, Vizyon, Bina Şeması)	100
Ders Programları ve İçerikleri	90
Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri Sayfası	90
Ders Sayfaları (Her Derse İlişkin Ayrı Sayfa)	76
Sınıf Sayfaları (Her Sınıfa İlişkin Ayrı Sayfa)	72
Öğretmen Sayfaları (Her Öğretmene İlişkin Ayrı Sayfa)	66
Öğretmen Bilgi Sistemi (Branş Bilgisi, Ders Programı)	12
Okul Aile Birliği Sayfası	0
Öğrenci Bilgi Sistemi (Devamsızlık, Sınav Notları)	0

Şekil 10

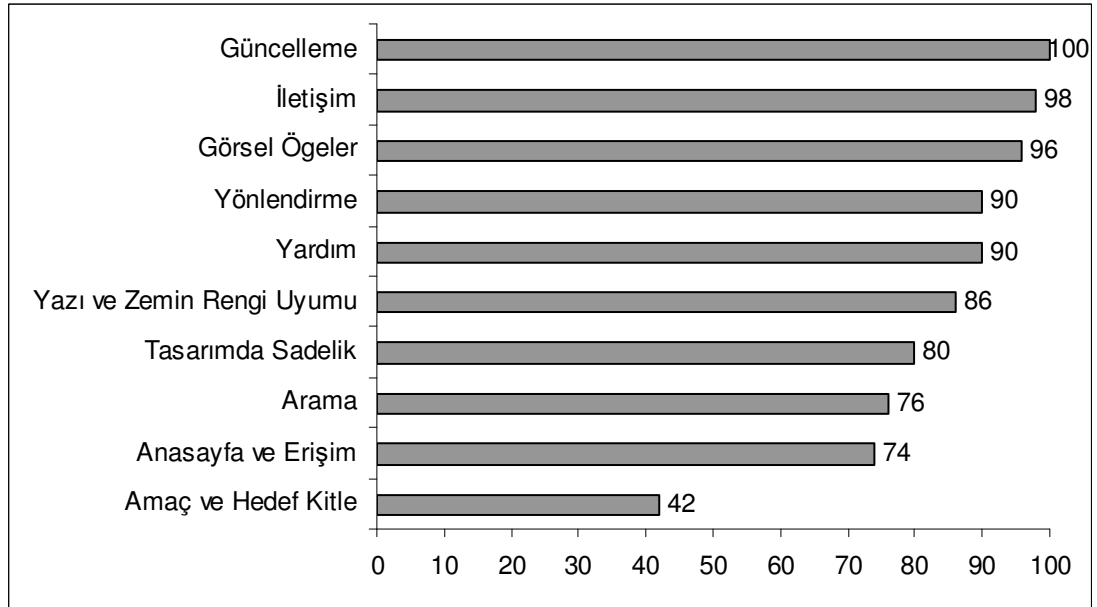
Türkiye Dışındaki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinin İçerik Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)

Türkiye dışındaki ilköğretim web sitelerinin değerlendirilmesinden elde edilen verilere göre içerik ölçütlerine ilişkin, ilköğretim okul web sitelerinde en fazla kullanıldığı belirlenen ölçütler, 100 ilköğretim web sitesinin tamamında karşılaşılan ‘Akademik Takvim’, ‘Duyurular’ ve ‘Okulun Tanıtımı’ ölçütleridir (Çizelge 16, Şekil 10). 100 web sitesinin 90’ında karşılaşılan diğer ölçütler ‘Ders Programları ve İçerikleri’ ve ‘Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri Sayfası’ ölçütleridir.

Çizelge 17

Türkiye Dışındaki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Tasarım Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)

<i>Tasarım Ölçütleri</i>	<i>Yüzde (%)</i>
Güncelleme (Sayfanın ve Bağlantıların Güncellenmesi)	100
İletişim (Sıkça Sorulan Sorular ve Forumlar)	98
Görsel Öğeler (Kalite, Boyut, Erişimi Yavaşlatmama vb.)	96
Yardım	90
Yönlendirme	90
Yazı ve Zemin Rengi Uyumu	86
Tasarımda Sadelik	80
Arama (Site İçi ve Site Dışı Arama)	76
Anasayfa ve Erişim	74
Amaç ve Hedef Kitle	42

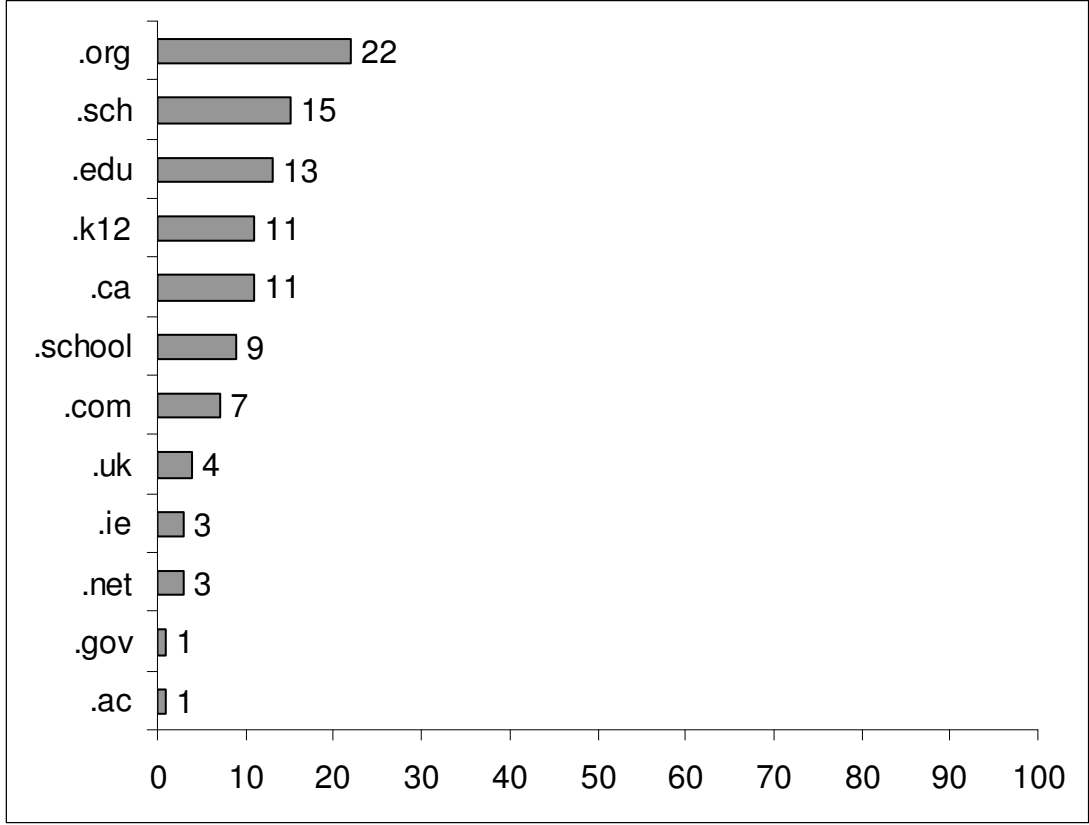

Şekil 11

Türkiye Dışındaki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Tasarım Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)

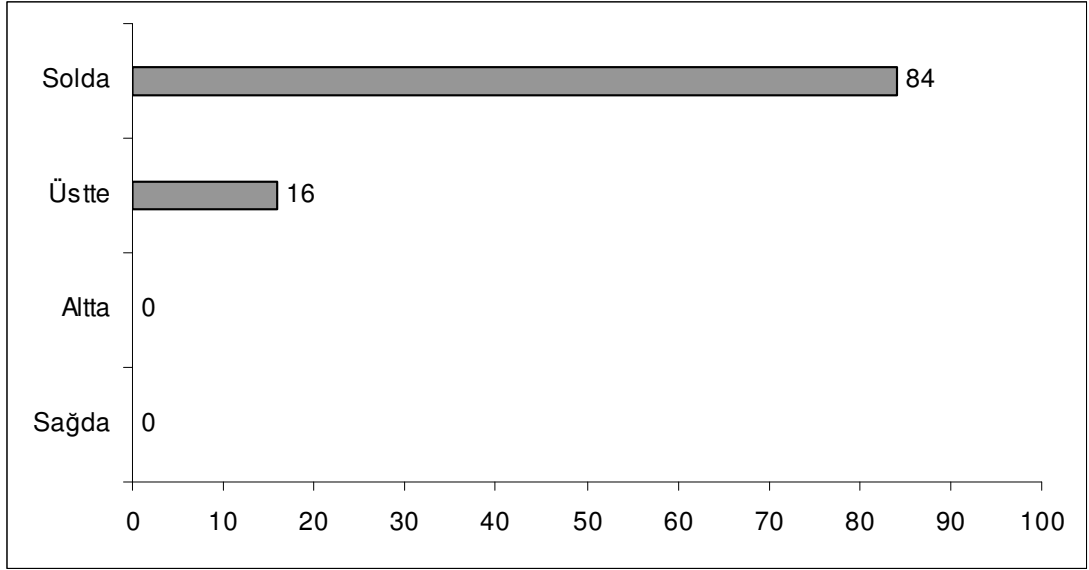
Türkiye dışındaki ilköğretim web sitelerinin değerlendirilmesinden elde edilen verilere göre tasarım ölçütlerine ilişkin, ilköğretim okul web sitelerinde en fazla kullanıldığı belirlenen ölçütler, 100 ilköğretim web sitesinin tamamında bulunan ‘Güncelleme’ ölçütüdür (Çizelge 17, Şekil 11). Türkiye dışındaki site yöneticileri siteleri güncel tutarak var olan ilgiyi kaybetmemeye çalışmaktadırlar. Bunun yanı sıra 100 web sitesinin 98’inde karşılaşılan ‘İletişim’ ve 96’sında karşılaşılan ‘Görsel Öğeler’ ölçütleri Türkiye dışındaki ilköğretim kurumlarının web sitelerini etkili birer öge olarak gördüklerini ifade etmektedir. Ayrıca 100 web sitesinin 90’ında karşılaşılan ‘Yardım’ ve ‘Yönlendirme’ ölçütleri web sitelerini kullanan kişilerin görüşlerine verilen önemi ve bu kişilere yönelik desteği ortaya koymaktadır.

Şekil 12’de görüldüğü gibi, Türkiye dışındaki ilköğretim kurumlarının web sitelerinde kullanılan uzantılar oldukça çeşitlilik göstermektedir. Bunun yanı sıra ‘.org’ uzantısı %22 ile öne çıkmaktadır. Bu uzantıyı %15’le ‘.sch’ ve %13’le ‘.edu’ takip etmektedir. Web adresi uzantıları ülkelere göre de oldukça çeşitlilik göstermektedir. Yeni Zelanda’daki incelenen bütün okulların web adresi uzantıları ‘.school’dur. Bu uzantı oldukça anlaşılır olmakla beraber düzey belirtmediği için eksik sayılabilir. İlk öğretim kurumları için en uygun uzantının düzeyi belirten ‘.k12’ olduğu düşünülmektedir. Bir diğer uzantı olan ‘.edu’ uzantısı ise özellikle Avustralya’da yaygın olarak karşımıza çıkmaktadır. Avustralya’daki okulların %91’inde bu uzantının kullanıldığı belirlenmiştir. Galler, İngiltere ve özellikle İskoçya’da karşılaşılan ‘.sch’ uzantısı da ‘.school’ uzantısı gibi anlaşılır ancak yetersiz olarak görünmektedir. Kanada’daki bütün okullar devlet kurumu olarak belirtilmekte ve okulların web sitelerinin web adresi uzantıları bu ülkenin internet kodu olan ‘.ca’ uzantısı ile sonlanmaktadır. Aynı şekilde İngiltere’deki okulların web adresi uzantıları bu ülkenin internet kodu olan ‘.uk’ ve İrlanda’daki okulların web adresi uzantıları da bu ülkenin internet kodu olan ‘.ie’dir. Bu okulların web adreslerinde açıklayıcı başka uzantı bulunmamaktadır. Görüldüğü gibi uluslararası çapta da web adresi uzantıları için bir standart bulunmamaktadır.

Şekil 12

Türkiye Dışındaki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Web Adresi Uzantıları (n=100)

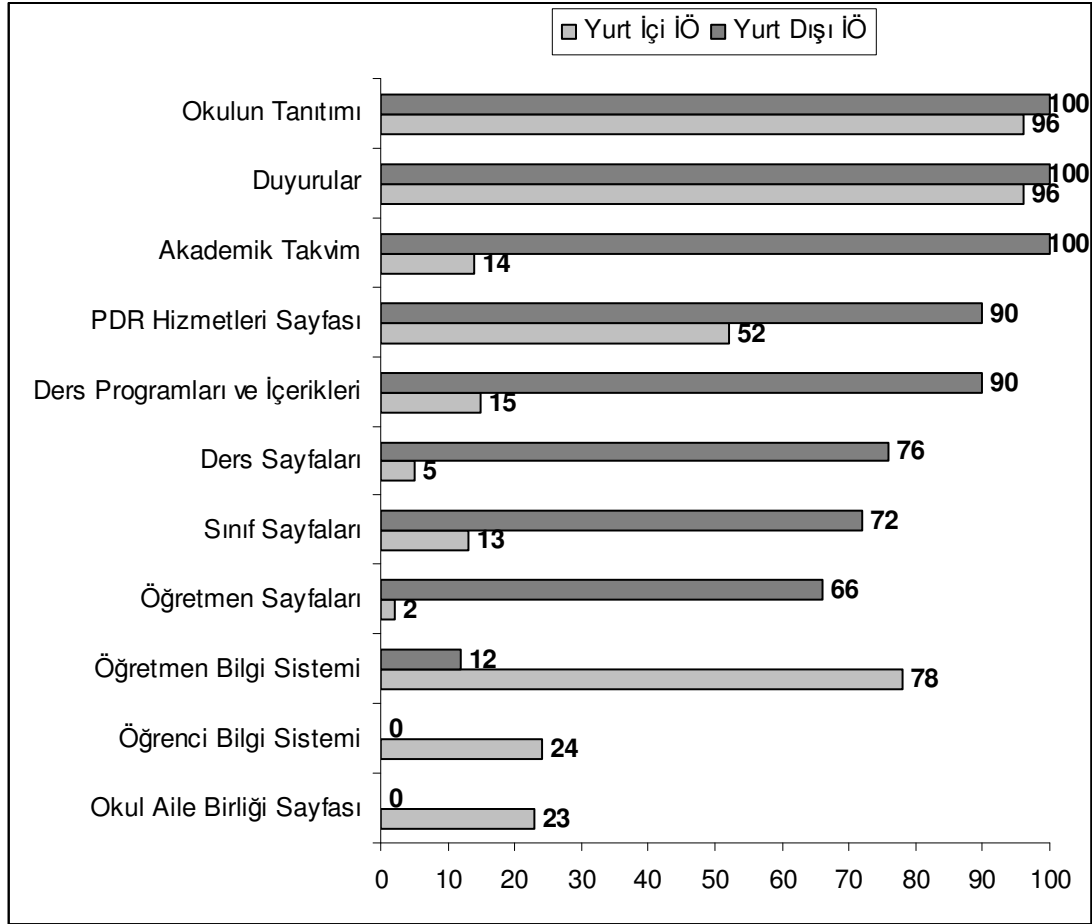
Şekil 13

Türkiye Dışındaki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerindeki Menülerin Anasayfalar Üzerinde Konumu (n=100)

Şekil 13'te görüldüğü gibi Türkiye dışındaki ilköğretim okullarının web sitelerinin anasayfalarında menülerin yerleşim yeri olarak %84 oranında sol taraf seçilmektedir. Menülere yerleşim yeri olarak getirilen diğer bir seçenek ise %16'le üst taraftır. Türkiye dışındaki okulların web sitelerinde menülerin yerleşim yeri olarak sağ ya da alt taraf seçeneklerinin kullanılmadığı belirlenmiştir.

Türkiye’deki Ve Türkiye Dışındaki İlköğretim Kurumlarının Web Sayfalarının, Belirlenecek Standartlara Uygunluk Dereceleri Arasındaki Farklılıklar Nelerdir? Alt Problemine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar

Şekil 14

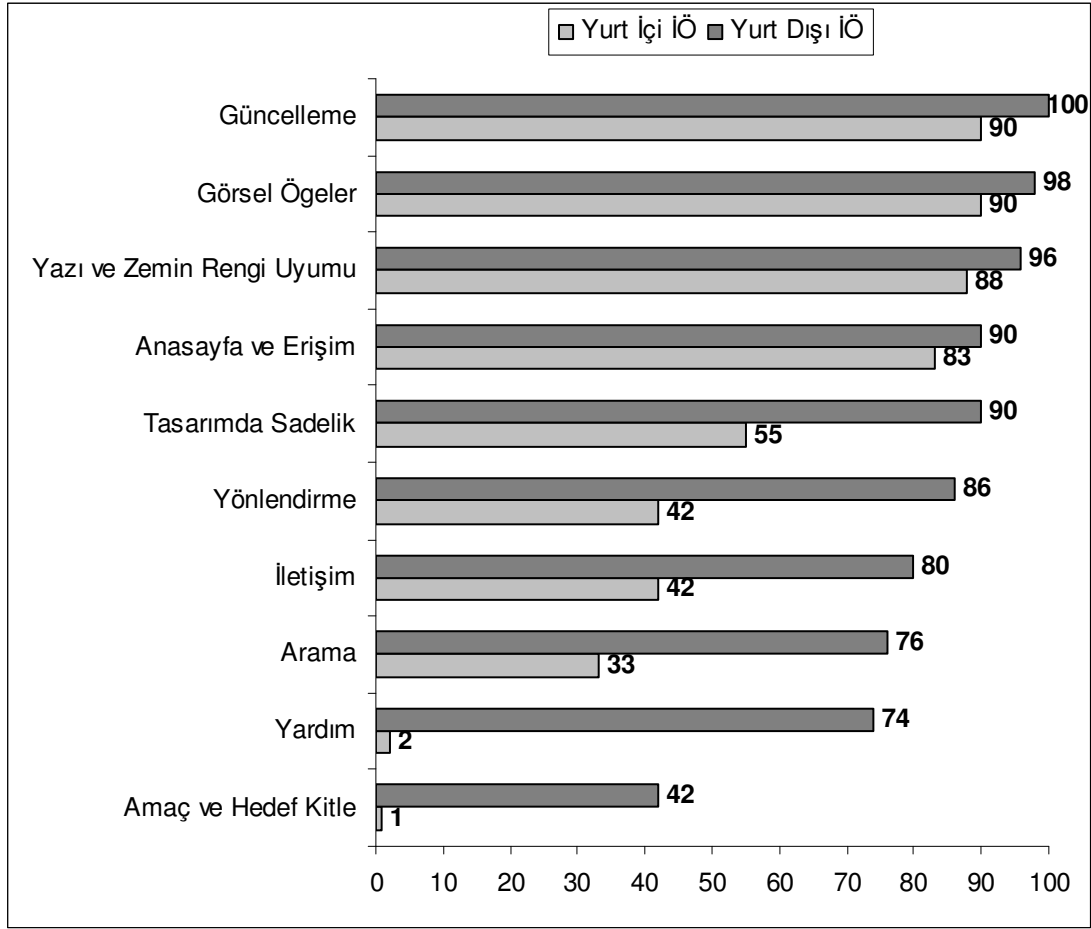
Türkiye’deki ve Türkiye Dışındaki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinin İçerik Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=200)

Türkiye’deki ve Türkiye dışındaki ilköğretim kurumlarının web sitelerinin değerlendirilmesinden elde edilen veriler içerik ölçütlerine ilişkin olarak

karşılaştırıldığında, ortaya çıkan en önemli farkın ‘Akademik Takvim’ ölçütünde olduğu gözlenmektedir (Şekil 14). Bu ölçüt Türkiye dışındaki ilköğretim web sitelerinin tamamında yer alırken Türkiye’deki ilköğretim web sitelerinin yalnızca %14’ünde bulunmaktadır.

Türkiye dışındaki ilköğretim kurumlarının web sitelerinin Türkiye’deki ilköğretim kurumlarının web sitelerine baskın olduğu diğer ölçütler; ‘Ders Programları ve İçerikleri’, ‘Ders Sayfaları’, ‘Öğretmen Sayfaları’ ve ‘Sınıf Sayfaları’ ölçütleridir. Bu noktada dikkati çeken durum Türkiye dışındaki ilköğretim kurumlarının web sitelerinde derslere, sınıflara ve öğretmenlere ilişkin sayfaların bulunmasıdır. Bu durum Türkiye dışındaki ülkelerde web sitelerine bakış açısını ortaya koymaktadır. Türkiye dışındaki web siteleri, okuldaki öğretim ortamının internet ortamına taşınmasına ve internet aracılığı ile de gerçekleştirilmesine olanak sağlayacak şekilde düzenlenmektedir. Böylece dersler uzaktan eğitim ya da internet destekli eğitimle pekiştirilmekte ve öğrenciler derslerine ilişkin her türlü gereksinimlerini ve ilgili belgeleri web sitelerinden edinebilmektedirler. Diğer bir açıdan bu durum web sitelerinin tutulmasını ve güncel kalmasını sağlamakta, web sitelerine ayrı bir işlev kazandırmaktadır. Web siteleri yalnızca duyuruların yayımlandığı ve tanıtım yapılan bir ortam olmaktan sınırlanmaktadır.

Türkiye’deki ilköğretim kurumlarının web sitelerinin Türkiye dışındaki ilköğretim kurumlarının web sitelerini geride bıraktığı noktalar ise ‘Öğretmen Bilgi Sistemi’ ve ‘Öğrenci Bilgi Sistemi’ ölçütleridir. Öğretmenlere ve öğrencilere ilişkin bilgilerin yer aldığı bu sayfalar kullanıcıların web sitelerini içselleştirmeleri açısından önem taşımaktadır. Ancak ‘Öğrenci Bilgi Sistemi’ ölçütü Türkiye dışındaki incelenen ilköğretim kurumlarının web sitelerinin hiç birinde yer verilmeyen bir ölçüt olarak karşımıza çıkmaktadır.

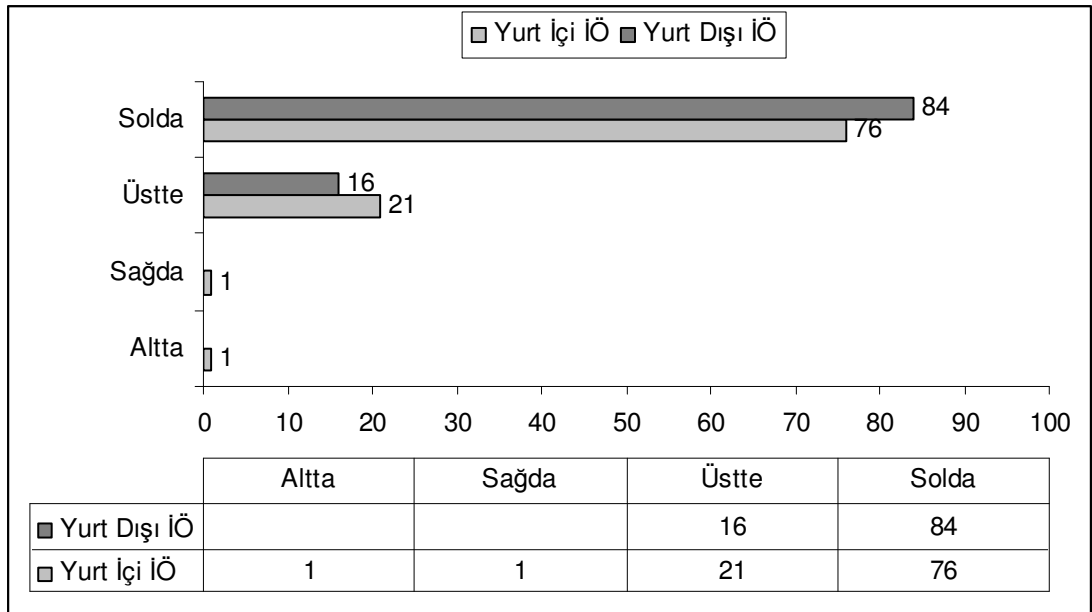

Şekil 15

**Türkiye'deki ve Türkiye Dışındaki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinin
Tasarım Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=200)**

Türkiye'deki ve Türkiye dışındaki ilköğretim kurumlarının web sitelerinin değerlendirilmesinden elde edilen veriler tasarım ölçütlerine ilişkin olarak karşılaştırıldığında, ortaya çıkan en önemli farkın 'Yardım' ölçütünde olduğu gözlenmektedir (Şekil 15). Bu ölçüt Türkiye dışındaki ilköğretim web sitelerinin %74'ünde yer alırken Türkiye'deki ilköğretim web sitelerinin yalnızca %2'sinde bulunmaktadır. Bu durumu %44 farkla 'Yönlendirme', %43 farkla 'Arama', %41 farkla 'Amaç ve Hedef Kitle' ölçütleri takip etmektedir.

Genel olarak Türkiye’deki ve Türkiye dışındaki ilköğretim kurumlarının web siteleri, tasarım ölçütlerinin %40’ında başa baş bir oran ortaya koymaktadırlar. Ancak bütün ölçütler esas alınarak incelendiğinde Türkiye’deki ilköğretim kurumlarının web sitelerinin bütün ölçütlerde Türkiye dışındaki ilköğretim kurumlarının web sitelerinden geride oldukları gözlenmektedir. Bu durum Türkiye dışındaki web sitelerinin site yöneticilerinin tasarım ölçütlerini daha fazla dikkate alarak web siteleri oluşturdukları anlamını ortaya koymaktadır. Türkiye’deki site yöneticilerinin sitelerini düzenler ya da oluştururken tasarım ölçütlerini daha fazla dikkate almaları gerektiği söylenebilir.

Şekil 16

Türkiye’deki ve Türkiye Dışındaki İlköğretim Kurumlarının Web Sitelerinde Menülerin Anasayfalar Üzerindeki Konumu (n=200)

Şekil 16’da görüldüğü gibi, Türkiye’deki ve Türkiye dışındaki ilköğretim kurumlarının web sitelerinin büyük çoğunluğunda menülerin konumu sol taraf olarak seçilmiştir. Aynı şekilde bu duruma farklı bir seçenek olarak ortaya çıkan üst menü seçeneği de birbirlerine yakın değerlerde hem Türkiye’deki hem Türkiye dışındaki ilköğretim kurumlarının web sayfalarında yerlerini almaktadırlar. Bunların yanı sıra

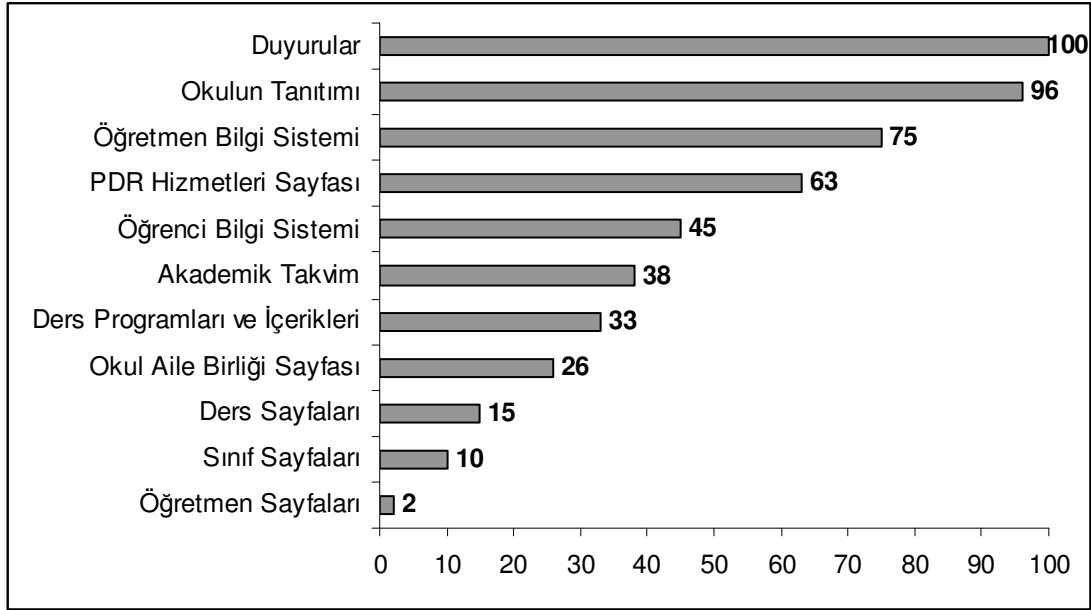
Türkiye'deki incelenen web sayfalarında menülerin %1 oranında sağ ve alt taraflarda olduğu durumlara da rastlanmaktadır.

Türkiye'deki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sayfalarının Belirlenen Standartlara Uygunluk Derecesi Nedir? Alt Problemine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar

Çizelge 18

Türkiye'deki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin İçerik Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)

<i>İçerik Ölçütleri</i>	<i>Yüzde (%)</i>
Duyurular (Etkinlikler, Özel Günler, Törenler, Yarışmalar, Ödüller vb.)	100
Okulun Tanıtımı (Genel Tanıtım, Tarihçe, Misyon, Vizyon, Bina Şeması)	96
Öğretmen Bilgi Sistemi (Branş Bilgisi, Ders Programı)	75
Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri Sayfası	63
Öğrenci Bilgi Sistemi (Devamsızlık, Sınav Notları)	45
Akademik Takvim	38
Ders Programları ve İçerikleri	33
Okul Aile Birliği Sayfası	26
Ders Sayfaları (Her Derse İlişkin Ayrı Sayfa)	15
Sınıf Sayfaları (Her Sınıfa İlişkin Ayrı Sayfa)	10
Öğretmen Sayfaları (Her Öğretmene İlişkin Ayrı Sayfa)	2

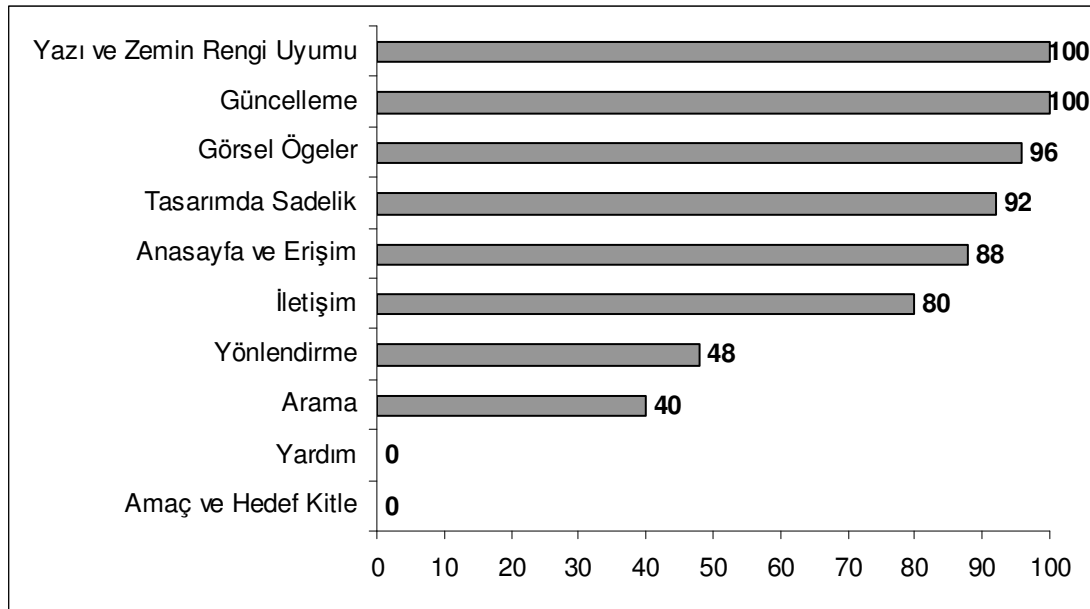
Şekil 17

Türkiye’deki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin İçerik Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)

Türkiye’deki ortaöğretim web sitelerinin değerlendirilmesinden elde edilen verilere göre içerik ölçütlerine ilişkin, ortaöğretim okul web sitelerinde en fazla kullanıldığı belirlenen ölçütler, 100 ortaöğretim web sitesinin tamamında bulunduğu belirlenen ‘Duyurular’ ve 100 web sitesinin 96’sında yer alan ‘Okulun Tanıtımı’ ölçütleridir (Çizelge 18, Şekil 17). 100 web sitesinin 75’inde karşılaşılan diğer ölçüt ‘Öğretmen Bilgi Sistemi’ ölçütüdür.

Çizelge 19
Türkiye’deki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Tasarım Ölçütlerine
İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)

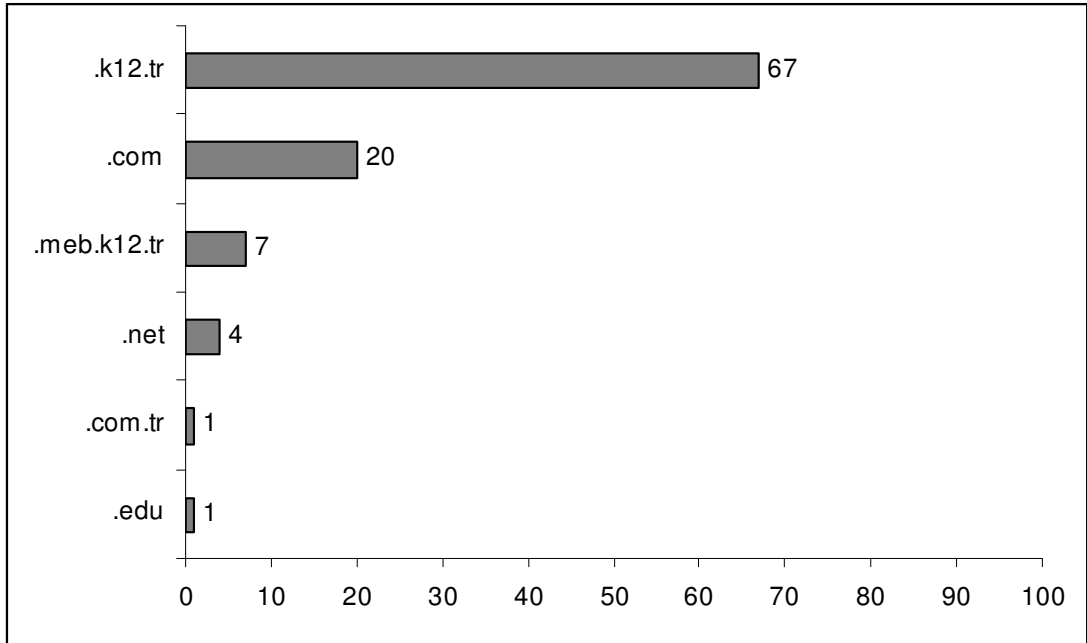
<i>Tasarım Ölçütleri</i>	<i>Yüzde (%)</i>
Güncelleme (Sayfanın ve Bağlantıların Güncellenmesi)	100
Yazı ve Zemin Rengi Uyumu	100
Görsel Öğeler (Kalite, Boyut, Erişimi Yavaşlatmama vb.)	96
Tasarımda Sadelik	92
Anasayfa ve Erişim	88
İletişim (Sıkça Sorulan Sorular ve Forumlar)	80
Yönlendirme	48
Arama (Site İçi ve Site Dışı Arama)	40
Amaç ve Hedef Kitle	0
Yardım	0

Şekil 18

Türkiye’deki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Tasarım Ölçütlerine
İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)

Türkiye’deki ortaöğretim web sitelerinin değerlendirilmesinden elde edilen verilere göre tasarım ölçütlerine ilişkin, ortaöğretim okul web sitelerinde en fazla kullanıldığı belirlenen ölçütler, 100 ortaöğretim web sitesinin tamamında karşılaşılan ‘Güncelleme’ ve ‘Yazı ve Zemin Rengi Uyumu’ ölçütleridir (Çizelge 19, Şekil 18). Bu ölçütlerin yanı sıra 100 web sitesinin 96’sında karşılaşılan ‘Görsel Öğeler’ ile 92’sinde karşılaşılan ‘Tasarımda Sadelik’ ölçütleri de web sitelerinde söz sahibidirler.

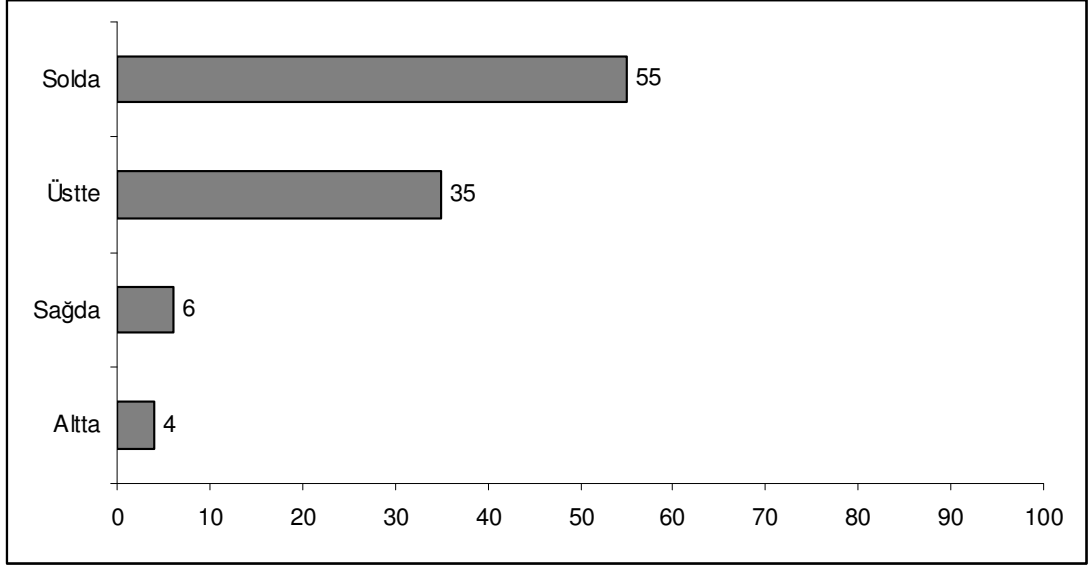
Şekil 19

Türkiye’deki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Web Adresi Uzantıları (n=100)

Şekil 19’da görüldüğü gibi, Türkiye’deki ortaöğretim kurumlarının web sitelerinde sık kullanıldığı belirlenen adres uzantısı %67’yle ‘.k12.tr’ uzantısıdır. Bu uzantıyı %20’yle ‘.com’, %7’yle ‘.meb.k12.tr’, %4’le ‘.net’ ve %1’le ‘.com.tr’ uzantıları takip etmektedir. Bu uzantının seçilmesinin nedeni ilköğretim kurumları için de geçerli

olduğu gibi '.meb.k12.tr' uzantılı adreslerin web programcılığı ve veri tabanı desteğinin olmamasıdır.

Şekil 20

Türkiye'deki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerindeki Menülerin Anasayfalar Üzerindeki Konumu (n=100)

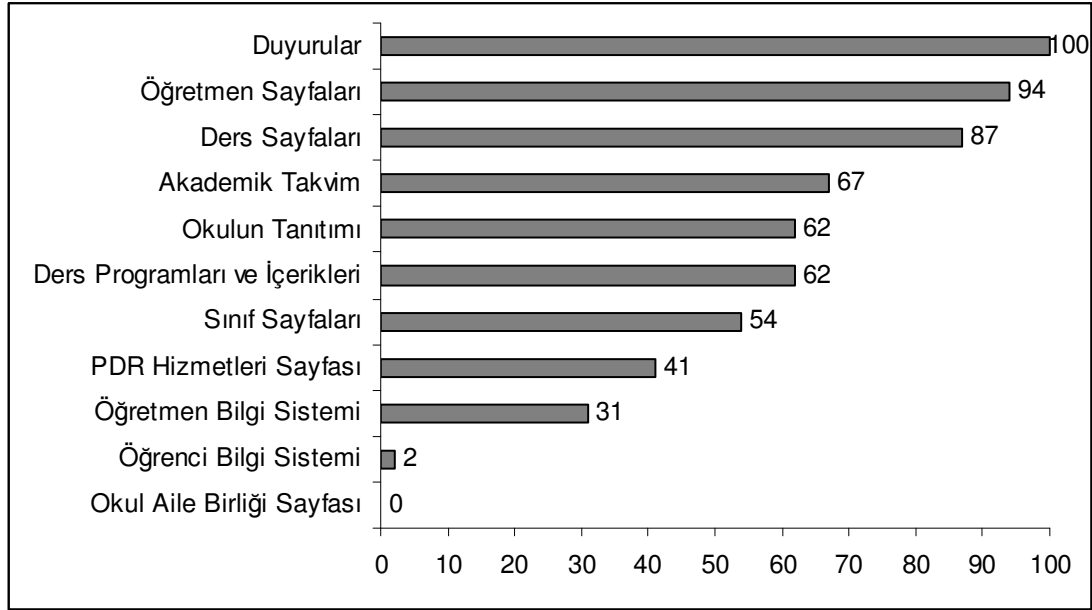
Şekil 20'de görüldüğü gibi Türkiye'deki ortaöğretim web sitelerinin anasayfalarında menülerin yerleşim yeri olarak %55 oranında sol taraf seçilmektedir. Menülere yerleşim yeri olarak getirilen diğer seçenek ise %35'le üst taraftır. Bu iki konumu %6'yla sağ ve %4'le alt taraf takip etmektedir.

**Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sayfalarının
Belirlenen Standartlara Uygunluk Derecesi Nedir? Alt Problemine
İlişkin Bulgular Ve Yorumlar**

Çizelge 20

**Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin İçerik Ölçütlerine
İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)**

<i>İçerik Ölçütleri</i>	<i>Yüzde (%)</i>
Duyurular (Etkinlikler, Özel Günler, Törenler, Yarışmalar, Ödüller vb.)	100
Öğretmen Sayfaları (Her Öğretmene İlişkin Ayrı Sayfa)	94
Ders Sayfaları (Her Derse İlişkin Ayrı Sayfa)	87
Akademik Takvim	67
Ders Programları ve İçerikleri	62
Okulun Tanıtımı (Genel Tanıtım, Tarihçe, Misyon, Vizyon, Bina Şeması)	62
Sınıf Sayfaları (Her Sınıfa İlişkin Ayrı Sayfa)	54
Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri Sayfası	41
Öğretmen Bilgi Sistemi (Branş Bilgisi, Ders Programı)	31
Öğrenci Bilgi Sistemi (Devamsızlık, Sınav Notları)	2
Okul Aile Birliği Sayfası	0

Şekil 21

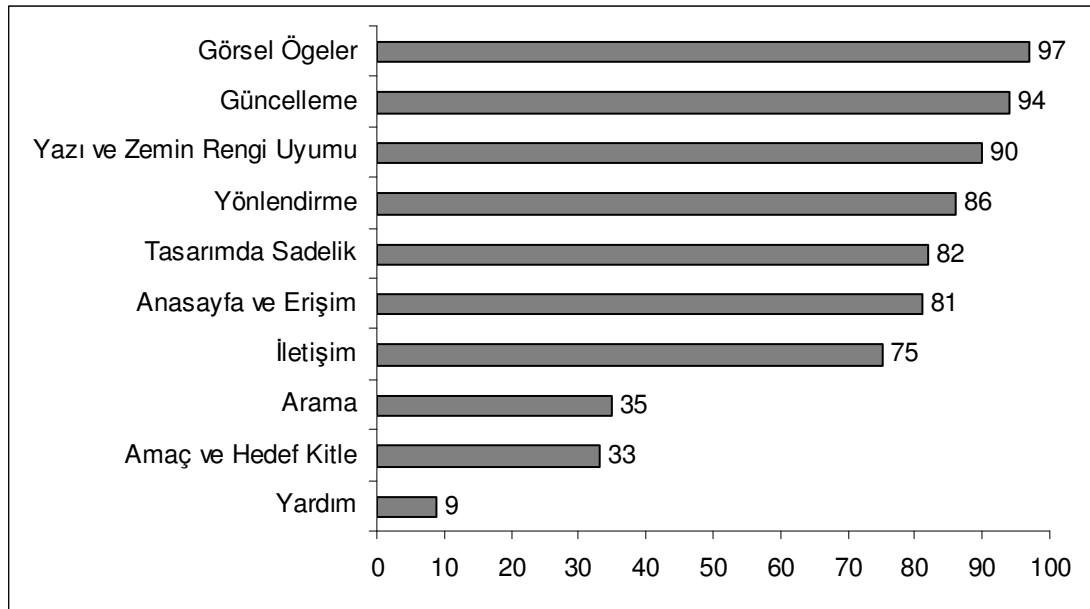
Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin İçerik Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)

Türkiye dışındaki ortaöğretim web sitelerinin değerlendirilmesinden elde edilen verilere göre içerik ölçütlerine ilişkin, ortaöğretim okul web sitelerinde en fazla kullanıldığı belirlenen ölçütler, 100 ortaöğretim web sitesinin tamamında karşılaşılan ‘Duyurular’ ölçütüdür (Çizelge 20, Şekil 21). 100 web sitesinin 94’ünde yer alan ‘Öğretmen Sayfaları’ ölçütü Türkiye dışındaki ortaöğretim web sayfalarında oldukça sık görülen bir ölçüt olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra 100 web sitesinin 87’sinde yer alan ‘Ders Sayfaları’ ölçütü de Türkiye dışındaki ortaöğretim kurumlarının web siteleri konusunda benimsediği farklı anlayışı ortaya koymaktadır. Web sitelerinin hem öğretmenlere hem derslere yönelik sayfalar barındırması okul ortamının ve öğretimin web siteleri aracılığı ile de yapılmasına olanak tanımaktadır.

Çizelge 21

Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Tasarım Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)

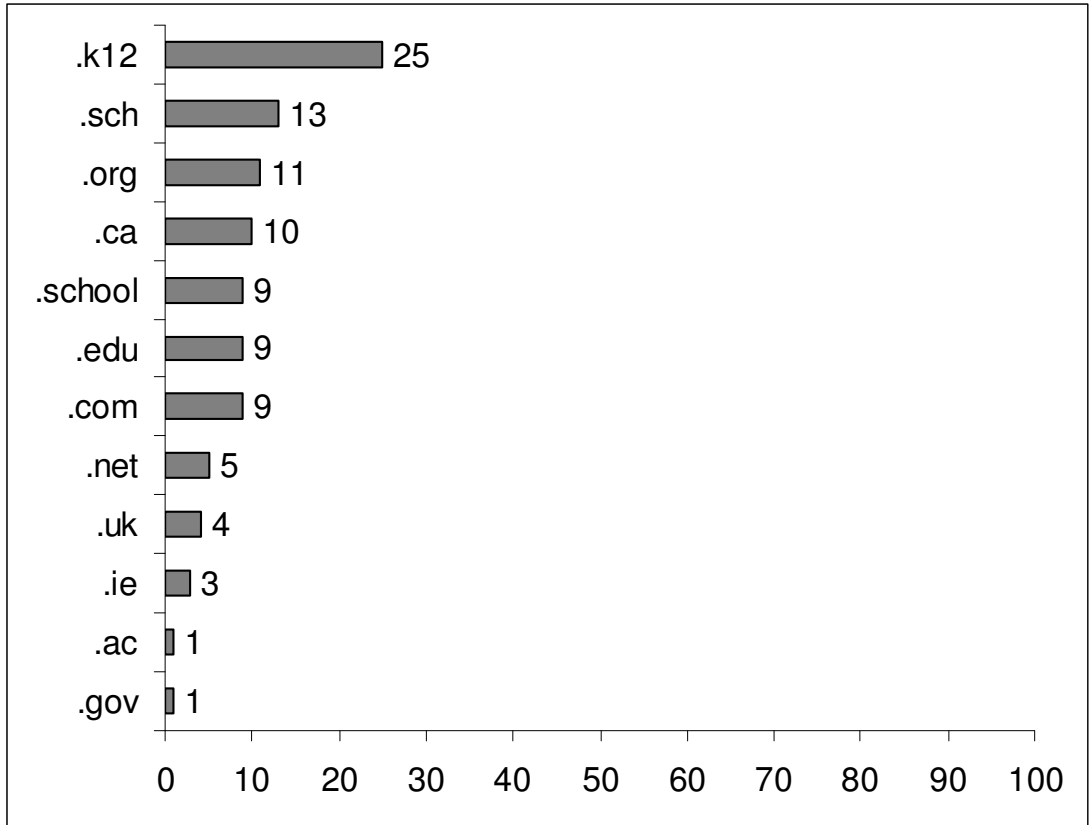
<i>Tasarım Ölçütleri</i>	<i>Yüzde (%)</i>
Görsel Öğeler (Kalite, Boyut, Erişimi Yavaşlatmama vb.)	97
Güncelleme (Sayfanın ve Bağlantıların Güncellenmesi)	94
Yazı ve Zemin Rengi Uyumu	90
Yönlendirme	86
Tasarımda Sadelik	82
Anasayfa ve Erişim	81
İletişim (Sıkça Sorulan Sorular ve Forumlar)	75
Arama (Site İçi ve Site Dışı Arama)	35
Amaç ve Hedef Kitle	33
Yardım	9

Şekil 22

Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Tasarım Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=100)

Türkiye dışındaki ortaöğretim web sitelerinin değerlendirilmesinden elde edilen verilere göre tasarım ölçütlerine ilişkin, ortaöğretim okul web sitelerinde en fazla kullanıldığı belirlenen ölçütler, 100 ortaöğretim web sitesinin 97'sinde bulunan 'Görsel Öğeler' ölçütüdür (Çizelge 21, Şekil 22). Bunun yanı sıra 100 web sitesinin 94'ünde karşılaşılan 'Güncelleme' ve 100 web sitesinin 90'ında karşılaşılan 'Yazı ve Zemin Rengi Uyumu' ölçütleri de web sitelerinde sıklıkla görülen ölçütlerdir.

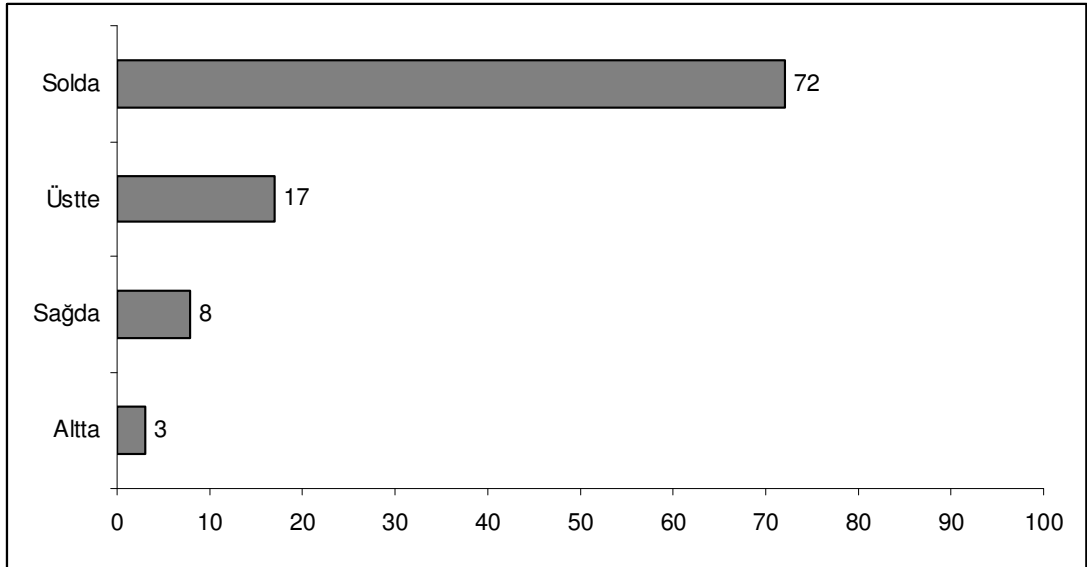

Şekil 23

Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Web Adresi Uzantıları (n=100)

Şekil 23'te görüldüğü gibi, Türkiye dışındaki ortaöğretim kurumlarının web sitelerinde %25'le '.k12' uzantısı kullanılmaktadır. '.k12' uzantısı kurumun bir eğitim

kurumu olduğunu belirtmektedir. Bu uzantıyı %13'le '.sch' ve %11'le '.org' uzantıları takip etmektedir. '.sch' uzantısı özellikle İskoçya ve İngiltere'de yaygın olarak kullanılmaktadır. Web sitelerinde kullanıldığı belirlenen diğer uzantılar incelendiğinde ülkelerin internet alan adı kısaltamaları olan '.ca' (Kanada) (%10), '.uk' (İngiltere) (%4) ve '.ie'nin de (İrlanda) (%3) kullanıldıkları görülmektedir. Bu uzantıların kullanıldığı web sitelerine sahip okullar devlet kurumları adı altında belirtilmektedirler. '.school' uzantısı ise özellikle Yeni Zelanda'da bulunan okullar için kullanılan bir uzantı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunların yanı sıra üniversite düzeyindeki eğitim kurumlarını belirten '.edu' (%9), ticari kuruluşları belirten '.com' (%9) ve internet sayfalarını belirten '.net' (%5) uzantılarının da okul web siteleri tarafından kullanıldığı görülmektedir. İngiltere'ye özgü akademik kuruluş anlamında kullanılan '.ac' uzantısı da (%1) sıralamada yerini almaktadır.

Şekil 24

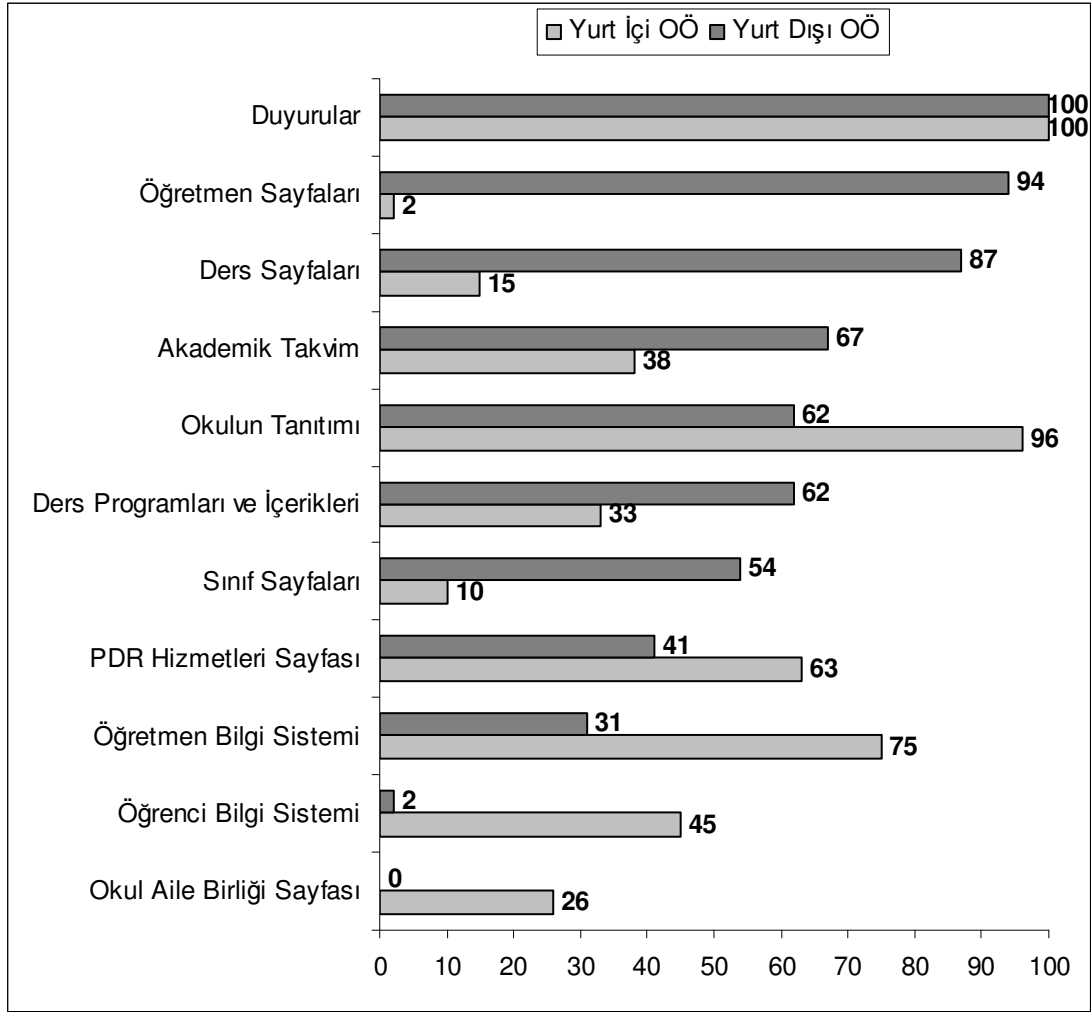
Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerindeki Menülerin Anasayfalar Üzerinde Konumu (n=100)

Şekil 24'te görüldüğü gibi Türkiye dışındaki ortaöğretim web sitelerinin anasayfalarında menülerin yerleşim yeri olarak %72 oranında sol taraf seçilmektedir.

Menülere yerleşim yeri olarak getirilen diğer baskın seçenek ise %17'le üst taraftır. Sayfalarda menülerin yerleşim yeri olarak %8'le sağ ve %3'le sol tarafta kullanılmaktadır.

Türkiye'deki Ve Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sayfalarının, Belirlenecek Standartlara Uygunluk Dereceleri Arasındaki Farklılıklar Nelerdir? Alt Problemine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar

Türkiye'deki ve Türkiye dışındaki ortaöğretim kurumlarının web sitelerinin değerlendirilmesinden elde edilen veriler içerik ölçütlerine ilişkin olarak karşılaştırıldığında, ortaya çıkan en önemli farkın %92 ile 'Öğretmen Sayfaları' ölçütünde olduğu gözlenmektedir (Şekil 25). Bu ölçüt Türkiye dışındaki ortaöğretim kurumlarının web sitelerinin %94'ünde yer alırken Türkiye'deki ilköğretim kurumlarının web sitelerinin yalnızca %2'sinde bulunmaktadır. Ayrıca Türkiye dışındaki ilköğretim kurumlarının web sitelerinin Türkiye'deki ilköğretim kurumlarının web sitelerine baskın olduğu diğer ölçütler; 'Ders Sayfaları' ve 'Sınıf Sayfaları' ölçütleridir. Türkiye dışındaki ortaöğretim kurumlarının web sitelerinde derslere, sınıflara ve öğretmenlere ilişkin sayfalara özellikle yer verilmektedir. Bu durum Türkiye dışındaki ilköğretim kurumlarının web sitelerinde olduğu gibi ortaöğretim kurumlarının web sitelerinde de okuldaki öğretim ortamının internet ortamına taşınmasına ve internet aracılığı ile de gerçekleştirilmesine olanak sağlayacak şekilde düzenlendiğini göstermektedir.

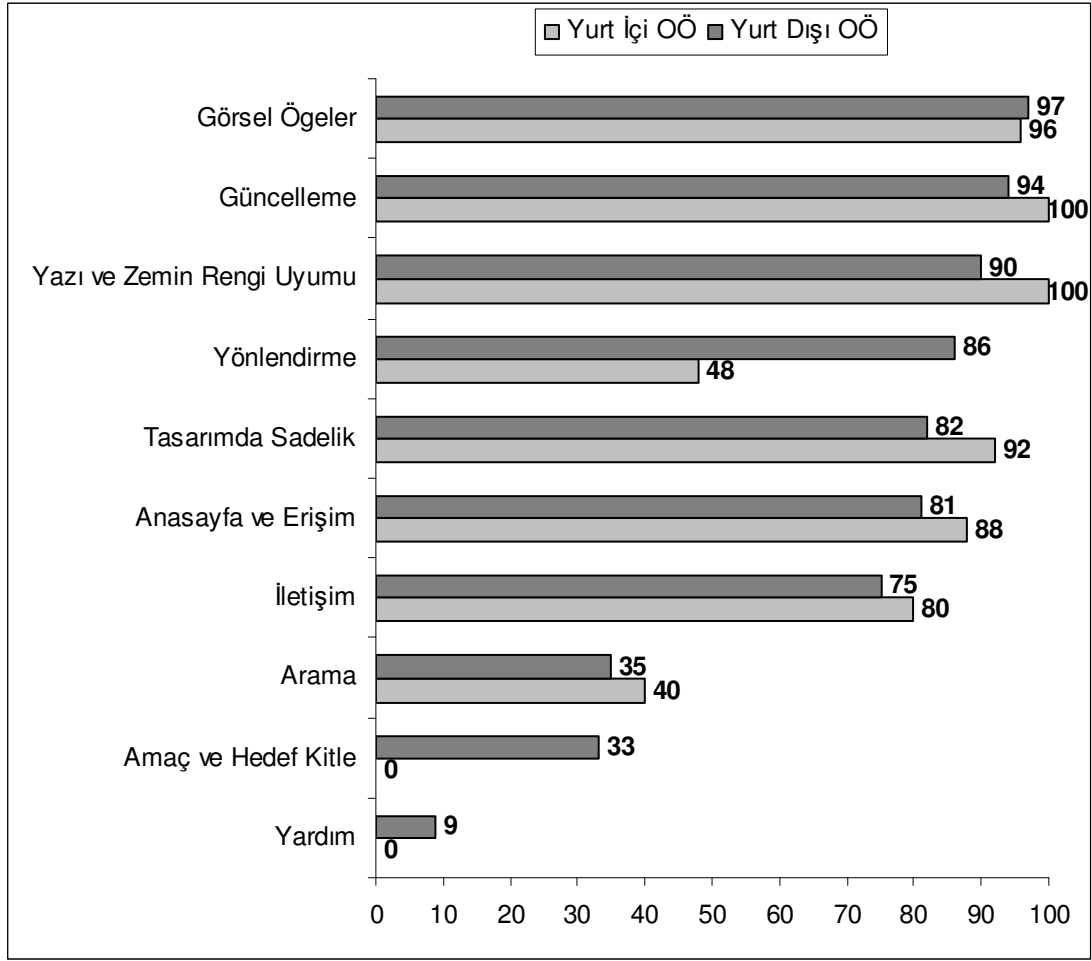

Şekil 25

Türkiye'deki ve Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin İçerik Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=200)

Türkiye'deki ortaöğretim kurumlarının web sitelerinin Türkiye dışındaki ortaöğretim kurumlarının web sitelerini geride bıraktığı noktalar ise 'Öğretmen Bilgi Sistemi' ve 'Öğrenci Bilgi Sistemi' ölçütleridir. 'Okulun Tanıtımı' ölçütü de %34'lük bir farkla Türkiye'deki ortaöğretim kurumlarında daha fazla rastlanan bir ölçüt olarak karşımıza çıkmaktadır.

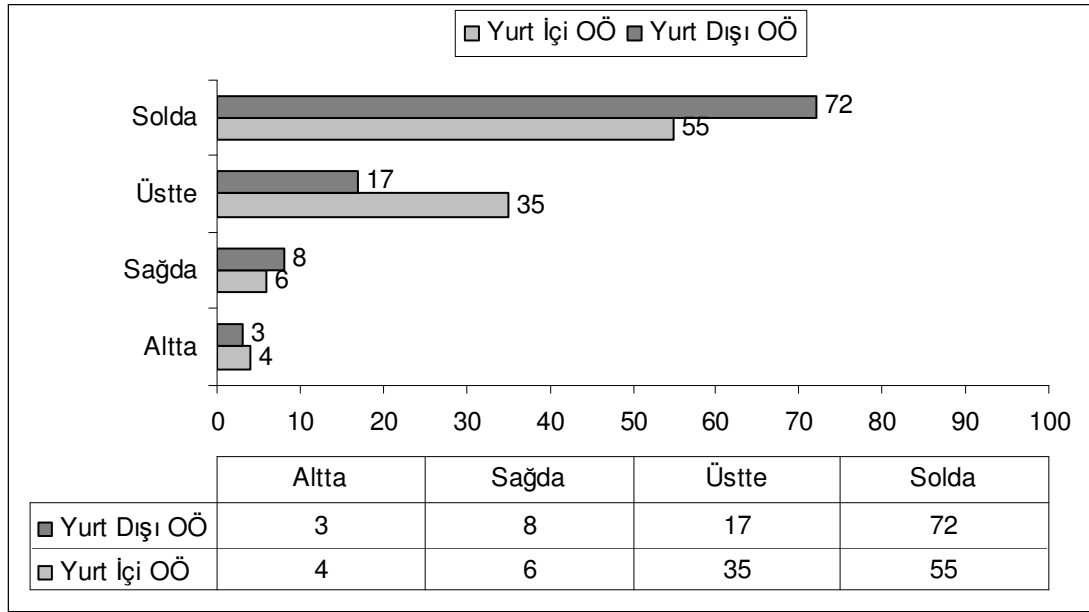

Şekil 26

Türkiye'deki ve Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Tasarım Ölçütlerine İlişkin Yüzde Dağılımları (n=200)

Türkiye'deki ve Türkiye dışındaki ortaöğretim kurumlarının web sitelerinin değerlendirilmesinden elde edilen veriler tasarım ölçütlerine ilişkin olarak karşılaştırıldığında, ortaya çıkan en fazla farkın %38 ile 'Yönlendirme' ölçütünde olduğu gözlenmektedir (Şekil 26). Türkiye dışındaki ortaöğretim kurumlarının web sitelerinde sitenin kullanım kolaylığına ve site haritalarına ilişkin özelliklere daha fazla yer verdiği belirlenmiştir.

Diğer tasarım özellikleri açısından karşılaştırma yapıldığında ‘Amaç ve Hedef Kitle’ ve ‘Yardım’ ölçütü dışındaki bütün ölçütlerde Türkiye’deki ortaöğretim kurumlarının web sitelerinin Türkiye dışındaki ortaöğretim kurumlarının web sitelerine üstünlüğü göze çarpmaktadır. Aralarındaki farklılıklar %10’ları aşmasa da Türkiye’deki ortaöğretim kurumlarının web sitelerinin tasarım ölçütlerine daha uygun olarak hazırlanmış olduğu söylenebilir.

Şekil 27

Türkiye’deki ve Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Kurumlarının Web Sitelerinin Menülerin Anasayfalar Üzerinde Konumu (n=200)

Şekil 27’de görüldüğü gibi, Türkiye’deki ve Türkiye dışındaki ortaöğretim kurumlarının web sitelerinin büyük çoğunluğunda menülerin konumu sol taraf olarak seçilmiştir. Bu durum Türkiye’deki sitelerde %55 oranında kalırken, yurt dışındaki sitelerde %72 oranında belirlenmiştir. Yurt içinde incelenen web sitelerinde sol tarafa seçenek olarak %35 ile ortaya çıkan üst taraf ise Türkiye dışındaki web sitelerinde %17 olarak kullanılmaktadır. Menülerin sağ ve alt tarafta bulunması seçenekleri Türkiye’deki ve Türkiye dışındaki web sitelerinde yakın oranlarda tercih edilmektedir.

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırma verilerinden elde edilen verilerin çözümlenmesinden elde edilen sonuçlara ve daha sonra da önerilere yer verilmiştir.

Sonuç ve Tartışma

Eğitim ortamlarının süreli olarak elektronik ortama taşınmaya başladığı bir dönemde kurumların web siteleri önem kazanmaktadır. Web siteleri ayrıca ekonomik, ticari, kültürel, sosyal ve bilimsel her türlü etkinliği de internet ortamına taşımaktadırlar. Eğitimde etkin olarak kullanılmaya başlandığında eğitime yeni yönelimler açacak bilgisayarların ve internetin eğitsel yönden belli standartlara göre düzenlenmiş ortamlara gereksinim duyacağı düşünülmektedir. Bu noktada web siteleri interneti kullanıcılarla yüzleştiren ve kullanıcıların tutumları üzerinde etkili olan bir öge olarak öne çıkmaktadır. Özellikle eğitim kurumlarının web sitelerinin belli standartlarda düzenlenmesi farklı kullanıcılar açısından da rahatlatıcı olacaktır. Örneğin uzun yıllar süren eğitim sisteminin içerisinde her bir öğrenci sitelerdeki aynı yapıya alışık olacak ve kurum değişirse bile yeni kurumun web sitesine yönelik olarak yabancılik hissetmeyecektir. Öğrenciler, eğitim basamaklarının arasında ilerlese de kendileri ve velileri için kurumların web siteleri yapısal olarak aynı kalmaya devam edecektir.

Araştırmanın temel amacı, ilk ve orta öğretim kurumlarının web sayfalarında bulunması gereken standartları belirlemektir. Bu anlamda gerçekleştirilen bu çalışmada,

toplam 855 internet kullanıcısının web sitelerinde bulunması gerektiğini düşündükleri özelliklerle ilgili görüşleri alınmıştır. Daha sonra Türkiye'deki ve Türkiye dışındaki ilk ve orta öğretim kurumlarından 400 tanesinin web sitesi incelenmiş ve web sitelerindeki özelliklerin 855 katılımcının ortaya koyduğu görüşlerle ne derece uyumluluk gösterdiği incelenmiştir.

Bu aşamada elde edilen bulgular ilk ve orta öğretim kurumlarının web sayfalarında bulunması gereken özellikler olarak iki başlık altında sonuç vermektedir. web sayfalarında bulunması gereken standartlar içerik ve tasarım olmak üzere iki boyutta incelenmiştir. Boyutlar ve alt boyutlar alfabetik sıraya göre sunulmuştur.

1. İçerik

- a. *Akademik Takvim:* Kurumların öğretime başlama ve bitiş tarihlerinin, sınav tarihlerinin, kurum içi ve dışı her türlü etkinliğe ilişkin tarihlerin gösterildiği çalışma takviminin hem ilk hem orta öğretim kurumlarının web sitelerinde yer alması ve sürekli güncelleştirilmesi gerekmektedir.
- b. *Ders Programları ve İçerikleri:* Öğretim kurumlarının sundukları hizmet olan derslere ilişkin kurumun sunduğu ya da sağladığı öğretim programlarının içeriği ve bunların uygulanmasına ilişkin kurumda yürütülen haftalık ya da dönemlik ders programlarının web sitelerinde bulunması gerekmektedir. Ayrıca bu derslerin gerektirdiği yazılı ve görsel kaynaklara ilişkin araç ve gereçlerin listeleri ya da kendileri de web sitesinde sunulmalıdır.
- c. *Ders Sayfaları:* Öğretim kurumlarında öğrencilere sunulan her derse ilişkin bir sayfanın da web sitelerinde yer alması gerekmektedir. Bu sayfalar öğrenciler için her dersin özelleştirilmiş sayfaları olarak, o dersle ilgili araç ve gerece, dersin programına, içeriğine, öğretmene ve işleniş planına ulaşması için kolaylık sağlamaktadır. Ayrıca derslerini telafi etmek isteyen öğrenciler için de bir yardımcı kaynak olma niteliği taşımaktadır. Bu sayfalarda öğrencilerin dersle ilgili olarak ders notlarını,

çalışma kâğıtlarını, bilgi yapraklarını ve öğretim araçlarını bulmaları beklenmektedir.

ç. *Duyurular:* Web sayfalarını sürekli olarak takip eden kullanıcılar açısından bakıldığında en kolay ve çabuk biçimde o kurumla ilgili güncel haberlere erişmeyi sağlayacak duyurular sayfalarına yer verilmelidir. Bunun yanı sıra duyurular web sayfalarına yönelik ilgiyi diri tutabilmek için önemli bir ögedir.

d. *Okul Bilgisi:* Kullanıcıların kurumla ilgili genel tanıtım, tarihçe, amaç, hedef ve bina şeması gibi bilgileri öğrenebilmeleri için gerekli görülmektedir. Bunun yanı sıra bu sayfalar, velilerin de öğrencilerini yönlendirirken bilgi olarak edinmek isteyebileceği okulun teknolojik olanakları ile ilgili bilgileri de içermelidir.

e. *Öğretmen Bilgi Sistemi:* Bu sayfalar kurumda çalışan öğretmenlerin branşlarına ilişkin bilgileri, özgeçmişlerini, yürüttükleri derslerin ders programlarını, okulda bulunma saatlerini ve veli görüşme zamanlarını içermektedir. Öğretmen bilgi sistemine kurumların web siteleri içerisinde yer verilmesi, okulda yürütülen işlerin eş güdümlü olarak düzenlenebilmesini ve rehberlik hizmetlerine de yardımcı olunmasını sağlar.

f. *Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri Sayfası:* İlk ve orta öğretim kurumlarında öğrencilerin özellikle gereksinim duyabilecekleri alanlardan biri olan psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetleri ile ilgili olarak hazırlanması gereken bu sayfalarda, öğrenciler, veliler ve öğretmenler rehberlik hizmetlerinin çalışma planlarını, görüşme saatlerini, gereksinim duyabilecekleri her türlü belgeyi bulabileceklerdir. Özellikle orta öğretim kurumları aşamasında mesleki rehberliğe ilişkin olarak düzenlenmiş rehberlik sayfalarının etkili olabileceği düşünülmektedir. Bunun yanı sıra veliler kötü alışkanlıklara ilişkin bilgilerin yer almasını, sonuçlarının sergilenmesini ve bu konuyla mücadele edilmesini istediklerini belirtmişlerdir.

g. *Sınıf Web Sayfaları*: Sınıflara ilişkin ayrı sayfalar, kurumun web sitesi içerisinde öğrencilerin kendilerini ilişkin hissedecekleri bir alan olması açısından önemlidir. Bu sayfalarda sınıf içi etkinlikler, sınıf gazetesi, öğrencilerin kazandıkları ödüller, katıldıkları yarışmalar ve forumlar yer almaktadır.

2. Tasarım

a. *Amaç ve Hedef Kitle*: Öğretim kurumlarının web sayfaları hazırlanırken sayfaları ziyaret etmesi beklenen hedef kitlenin düzeyi, beklentileri ve gereksinimleri dikkate alınmalıdır. Ayrıca sayfalar hangi amaçla hazırlandıysa veya o kurumun eğitsel amacı ne ise bu bilginin de site içerisinde yerini alması gerekmektedir.

b. *Anasayfa ve Erişim*: Öğretim kurumlarının web sayfalarında bulunması gereken özelliklerden biri de anasayfaların düzenli görünümü ve erişim kolaylığıdır. Anasayfaların düzenli görünmesi kullanıcıların web sitesi üzerinde olumlu tutum geliştirmelerine de yardımcı olur.

c. *Arama*: Öğretim kurumlarının web sitelerinde site içi ve site dışı arama yapma olanağının sunulması gerekmektedir. Girilen bir sözcük ya da sözcük grubunun aranmasına kolaylık sağlayan bu özellik, kullanıcıların sayfalarda daha rahat hareket etmesine de yardımcı olmaktadır.

ç. *Görsel Öğeler*: Görsel öğeler web sitelerine erişimi etkileyen etkenlerden biri olarak bu erişimi yavaşlatmayacak şekilde kullanılmalıdır. Bunun yanı sıra öğretim kurumlarının web sayfaları içerisinde sunulan görsel öğeler (canlandırma, resim, fotoğraf, video vb.) kaliteden ödün verilmeden sunulmalıdır.

d. *Güncelleme*: Web siteleri güncelliklerini koruyabildikleri sürece üzerlerindeki ilgiyi koruyabilir ve güvenilir kalabilirler. Bu yüzden de öğretim kurumlarının web siteleri her zaman en doğru ve en güncel bilgiyi vermekle yükümlüdürler. Sayfalar güncellenirken bağlantıların

kontrol edilmesi, kopmuş bağlantıların onarılması ya da artık var olmayan bağlantıların kaldırılması gerekmektedir.

- e. *İletişim:* Web sitelerinde iletişim bilgilerinin yer alması kurumların erişilebilirliği açısından önemlidir. Bunun yanı sıra site kullanıcılarının görüşlerini ve isteklerini belirtebilmeleri için ziyaretçi defteri ve forumlar gibi yapıların da siteler içersinde barındırılması gerekmektedir.
- f. *Menülerin Yerleşimi:* Sayfalar arasında gezinmeyi sağlayan ve sitenin işlevselliğinin artmasına olanak tanıyan menülerin sayfalar üzerinde buldukları konumlar önemlidir. Kullanıcı düzeylerine göre yapılacak değiştirmeler dışında, kullanıcılar menüyü nerede bulabileceklerini her zaman bilmeli ve kolaylıkla erişebilmelidirler.
- g. *Tasarımda Sadelik:* Web sitelerinde sadelik, web sitelerinin tutulması, ilgi görmesi, beğenilmesi ve içselleştirilmesi açısından önemlidir. Kullanıcılar karmaşık, görsel öğeler açısından şişirilmiş, fazla renkli ve düzensiz web sitelerinden daha çok sade sayfa tasarımlarını tercih etmektedirler.
- ğ. *Web Adresi Uzantısı:* Kurumların web adresleri ve uzantıları, o kurumu niteleyici olmalı, akılda kalıcı ve kurumun yapısını ön plana çıkarıcı olmalıdır. Karmaşık, uzun, ilgisiz ve unutulabilecek web adresleri tercih edilmemelidir.
- h. *Yardım:* Kullanıcıların web sayfalarında gereksinim duydukları anda başvurabilecekleri bir yardım bölümünün olması gerekmektedir. Bu bölümde kullanıcılara yardımcı olunabilmesi için sıkça sorulan sorular, web sitesinin kullanımını konusunda eğitim ve site haritası gibi başlıklara yer verilmelidir.
- ı. *Yazı ve Zemin Rengi Uyumu:* Web sayfaları tasarlanırken dikkat edilmesi gereken noktalardan biri de yazı ve zemin rengi uyumudur. Sayfalarda kullanıcıların okumalarını zorlaştıracak tasarımlardan kaçınılmalıdır.
- i. *Yönlendirme:* Web sayfaları kullanıcıların kolay öğrenebileceği şekilde tasarlanmalı ve gerekli yönlendirmeler için bağlantılara yer verilmelidir.

Öneriler

Bu araştırmadan elde edilen sonuçlar çerçevesinde řu önerilere yer verilmiştir.

1. Öğretim kurumlarının web siteleri tasarlanırken sade tasarımlara yer verilmelidir. Yazı ve zemin rengi uyumu göz ardı edilmemelidir.
2. Öğretim kurumlarının web siteleri hazırlanırken kullanıcı türlerine göre farklı sayfalar hazırlanabilir. Kurumun ziyaretçi yelpazesine göre sayfalar özelleştirilebilir ve düzeylere göre sayfa tasarımları kullanılabilir.
3. Öğretim kurumlarının web siteleri sürekli güncel tutulmalıdır. Sitede yer alan bilgiler güncel ve doğru olmalıdır. Bu sayede siteye olan güvenin artması sağlanmalıdır. Sayfalarda bulunan bütün bağlantılar belli aralıklarla gözden geçirilmeli ve düzenlenmelidir.
4. Öğretim kurumlarının web sitelerinde, kurumla ilgili duyurulara ve haberlere yer verilmeli, kurumla ilgili gelişmeler anında ziyaretçilere bildirilmelidir. Böylece web siteleri kurumlar ve kullanıcıları arasında bir iletişim köprüsü haline getirilmelidir.
5. Öğretim kurumlarının web siteleri, kolay anlaşılır, hafızada kalıcı ve karmaşık olmayan adreslerden oluşmalıdır.
6. Web adresi uzantılarına, eğitim kurumu olduğunu algılatcak bir standart getirilmelidir. Bu durum uluslararası çapta da ele alınmalıdır.
7. Web sayfaları gerektiğinde kullanılmak üzere velilere ve öğrencilere kurumla ilgili bilgiler vermelidir. Web sayfasında kurumun tanıtımı yapılmalı ancak yalnızca tanıtım sayfası haline getirilmemelidir.

8. Her çalışmada yapılması gerektiği gibi sitenin ve sayfaların amacı belirtilmeli, kurumun amaç ve hedeflerine yer verilmelidir.
9. Web siteleri eğitim ortamının elektronik ortama taşınmasında yardımcı olmalı, öğrencilere internet üzerinden eğitim olanağı sunabilmelidir.
10. Web sayfalarının içerikleri iyi belirlenmeli ve düzenleri iyi tasarlanmalıdır. Sayfalarda ilgi çekmek için gereğinden fazla canlandırma, fotoğraf, resim ve video kullanılmamalıdır.
11. Sayfalarda sunulan içerik ve bilgiler ölçülü olmalı, gereksiz bilgilere yer verilmemelidir.
12. Sayfalardaki içerik ve bilgiler yanlı bir anlatımla sunulmamalıdır.
13. Sayfalarda yer verilecek bütün görsel öğeler kaliteli olmalıdır. Açılmayan, yüklenmeyen ya da görüntülenmesinde sorun çıkan öğeler kullanılmamalıdır. Diğer taraftan görselleri kaliteli kullanmak için sayfaların erişiminin yavaşlatılmamasına özen gösterilemelidir.
14. Kullanıcıların gereksinim duyabilecekleri her türlü yardım ve yönlendirme sayfalarda bulunmalıdır. Sayfalar arasında gezinmek kolay öğrenilir ve anlaşılır olmalıdır.
15. Sayfalarda bilgiye ulaşmayı kolaylaştırmak ve dış bağlantılara kapı açmak için site içi ve site dışı aramalara yer verilmelidir.

16. Web siteleri için özellikle web adresi uzantısı olarak uluslararası bir standart getirilmelidir. Bütün ülkeler eğitim kurumları için düzeylere uygun olarak aynı uzantıları kullanmalıdırlar.
17. Web uzantılarına da kurumlar temelinde standart getirilmeli ve öğretim kurumlarının aynı web uzantısını kullanmaları sağlanmalıdır.
18. Uluslararası eğitim projelerine katılan öğrenciler açısından bakıldığında kurumların web siteleri ortak bir temele oturtulmalıdır. Siteler yapısal olarak benzer olmalıdır.

KAYNAKÇA

Alkan, C. (1998). **Eğitim Teknoloğisi**. Ankara: Anı Yayıncılık.

Allen, M., Currie, L. M., Bakken, S., Patel, V. L. ve Cimino, J. J. (2005). Heuristic evaluation of paper-based Web pages: A simplified inspection usability methodology. **Journal of Biomedical Informatics** Volume 39 Issue 4 pp: 412-423 (12 p.) (August 2006).

Alptekin Oğuzertem, Y. (1999). **Eğitim için İnternet, İnternet için Eğitim: Elektronik İletişim ve Etik**. Türkiye’de İnternet Konferansı (19-21 Kasım 1999). Ankara.

Anderson, P. F., Grove, S., Allee, N. ve Hill, S. (2001). Consumer Health Web Site Evaluation Checklist. <http://www-personal.umich.edu/~pfa/pro/courses/EvalPtEd.pdf> (28 Ekim 2006).

Aslan, A. K. (2000). **Öğretmenlik Mesleğine Giriş**, İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi.

Baumbach, D., Brewer, S. ve Renfroe, M. (2004). What Should Be on a School Library Web Page? **Learning and Leading with Technology** Volume 32 Number 1 pp: 46-55 (10 p.) (September 2004).

Barker, J. (2002). Web Page Evaluation Checklist. <http://www.lib.berkeley.edu/TeachingLib/Guides/Internet/EvalForm.pdf> (26 Şubat 2006).

- Bayram, Ö. ve Turan F. (2006). **Türkiye’de E-Devlet Uygulamaları: Devlet Web Sitelerinin Değerlendirilmesi**. Türkiye’de İnternet Konferansı (21-23 Aralık 2006). Ankara.
- Beck, S. (1997). “Evaluation Criteria”. The Good, The Bad & The Ugly: or, Why It’s a Good Idea to Evaluate Web Sources. <http://lib.nmsu.edu/instruction/evalcrit.html> (01 Mart 2007).
- Bray, M., Flowers, C. P., Smith, S. ve Algozzine, R. F. (2003). Accessibility of Elementary Schools’ Web Sites for Students with Disabilities. **Education** Volume 123 Issue 4 pp: 815-830 (16 p.) (Summer 2003).
- Brown, J. (2002). Why Evaluate Web Information. <http://www.ed.uiuc.edu/wp/credibility/page2.html> (28 Ekim 2006).
- Burns, S. (2002). Web Site Evaluation Worksheet. <http://www.pace.edu/library/instruct/webevalworksheet.htm> (28 Ekim 2006).
- Cambazoğlu, T. (2003). İnternet ve Güvenlik. http://www.ssm.gov.tr/library/docs/tr/teskilat/dosyalar/bim/int_guv.pdf (12 Kasım 2006).
- Cebeci, Z. (1999). **Web Sayfası Tasarım ve Yazım İlkelerine Genel Bir Bakış**. I. İstatistik Kongresi. (5-9 Mayıs 1999). Antalya, Belek.
- Chisholm, W., Vanderheiden, G. ve Jacobs, I. (1999). Web Content Accessibility Guidelines 1.0. **W3C Technical Reports and Publications** (6 November 2000).

- Dağdeviren, İ., Eren, G., Ersoy, M. ve Işık, Ö. (2007). **Türkiye’deki Eğitim Fakültelerinin “Web Sayfalarının” Karşılaştırılması**. 16. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi. (5-7 Eylül 2007). Tokat.
- Davenport, D., Erarslan, E. (2001). **Eğitime Destek Olarak İnternet**. Türkiye II: Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyumu. (4-8 Mayıs 1998). Ankara.
- Demirel, Ö., Seferoğlu, S. S. ve Yağcı, E. (2001). **Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme**. Ankara: Pegema Yayıncılık.
- Engle, M. (1996). Evaluating Web Sites: Criteria and Tools. <http://www.ilt.columbia.edu/publications/papers/ILTPedagogy.html> (01 Kasım 2006).
- Ergün, M. (1995). **Bilimsel Araştırmalarda Bilgisayarla İstatistik Uygulamaları**. Ankara: Ocak Yayınları.
- Erkunt. H. ve Akpınar, Y. (2002). **İnternet Tabanlı ve İnternet Destekli Eğitim: Kurumsal Bir Eğitim Yönetim Sistemi Örneği**. Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu. (23-25 Mayıs 2002). Eskişehir.
- Fogg, B. J., Soohoo, C., Danielson, D., Marable, L., Stanford, J. ve Tauber, E. R. (2002). How Do People Evaluate a Web Site’s Credibility? http://www.consumerwebwatch.org/news/report3_credibilityresearch/stanfordPTL.pdf (04 Ocak 2006).
- Gençer, M. (2006). **Türkiye İnternet Sitelerinde Standartlara Uyumluluk: Karşılaştırmalı Ölçümler ve Stratejik Açılımlar**. Türkiye’de İnternet Konferansı (21-23 Aralık 2006). Ankara.

- Gülbahar, Y. (2005). Web-Destekli Öğretim Ortamında Bireysel Tercihler. **The Turkish Online Journal of Educational Technology - TOJET** Volume 4 Issue 2 Article: 9 (April 2005).
- Gündoğdu, D. (2006). İlköğretim Öğrencilerinin İnternet Kullanım Düzeyleri ve Amaçları. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri, Elazığ.
- Hickey, K. Methods of Evaluation, (2002). <http://lrs.ed.uiuc.edu/wp/credibility/page3.html> (28 Ekim 2006).
- Humphries, L. (2002). How To Evaluate A Web Site. <http://www.llrx.com/features/webeval.htm> (28 Ekim 2006).
- Irgat, E. (2002). Bir Üniversite Web Sayfasını Tasarlama ve Geliştirme: Üniversite Öğretim Elemanlarının Üniversite Web Sayfalarına İlişkin Görüşleri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Judd, V. C., Lucy, I. F., ve Betty J. T. (2006). Evaluating Public Websites Information. <http://aumnicaat.aum.edu/internet/evaluateweb.html> (02 Aralık 2008).
- Kabakçı, I. (2001). İnternetle Öğretimin Yararları Ve Sınırlılıkları. **Eğitim Fakültesi Dergisi** Sayı 3 s: 69. Sakarya Üniversitesi.
- Kapoun, J. (1998). Teaching undergrads WEB evaluation: A guide for library instruction. **C&RL News** Volume 59 Number 7 (July/August 1998).
- Karasar, N. (1999). **Bilimsel Araştırma Yöntemi**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

- Kayser, A. (2002). Creating Meaningful Web Pages: A Project-Based Course. **English Teaching Forum** Volume 40 Number 3 pp:12-19 (8 p.) (July 2002).
- Kirk, E. E. (1996). Evaluating Information Found on the Internet. <http://www.library.jhu.edu/researchhelp/general/evaluating/index.html> (28 Ekim 2006).
- Kitao, K. ve Kitao, S. K. (2001). **Student-Constructed Web Pages for Intercultural Understanding**. Proceedings of the Annual International Conference on Foreign Language Education and Technology (2000).
- Krol, E., Hoffman, E. (1993). FYI on "What is the Internet?". <http://www.isi.edu/in-notes/fyi/fyi20.html> (12 Ocak 2006).
- Lederer, N. (2007). How to Evaluate A Web Page. <http://manta.library.colostate.edu/howto/evalweb2.html> (24 Haziran 2007).
- Lindgaard, G., Fernandes, G. J., Dudek, C. ve Browne, J. (2006). Attention web designers: you have 50 ms to make a good first impression! **Behaviour and Information Technology** Volume 25 Issue 2 pp: 115-126 (12 p.) (March 2006).
- Madden, A., Ford, N., Miller, D. ve Levy, P. (2005). Using the Internet in teaching: the views of practitioners. **British Journal of Educational Technology** Volume 36 Issue 2 pp: 255-280 (26 p.) (2005).
- Mardis, L. ve Ury, C. (2001). Evaluating Websites. <http://www.nwmissouri.edu/library/courses/evaluation/eval.htm> (28 Ekim 2006).

McKenzie, J. (1997). Why in the World Wide Web? **The Educational Technology Journal** Volume 6 Number 6 (March 1997).

Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2001). **Bilgi Teknolojilerinin Kullanımı Konulu Genelge (2001/53)**. Ankara: Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü.

Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2003). **İlköğretim Kurumları Yönetmeliği**. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

Milli Eğitim Temel Kanunu. (1973). **1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu**. Ankara.

Murphy, E. (2004). Moving from theory to practice in the design of web-based learning using a learning object approach. **e-Journal of Instructional Science and Technology** Volume 7 Number 1 (March 2004).

Oral, B. (2005). İnternet ve Toplum. http://aslanca.biz/index.php?option=com_content&task=view&id=13&Itemid=27 (03 Aralık 2007).

Özbişirici, Ş. (2006). Öğretmenlerin İnternet Kullanımları. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, Konya.

Pazzani, M. ve Billsus, D. (1997). Learning and Revising User Profiles: The Identification of Interesting Web Sites. **Machine Learning** Number 27 pp: 313-331 (19 p.) (1997).

Perigunelli, G. (2004). Research Proposal on the Evaluation of Legal Electronic Resources: A Case Study On The Approach of Legal Information Experts of The Institute of Legal Information Theory And Techniques-CNR (ITTIG) in

Selecting Italian Legal Web Resources
<http://www.ittig.cnr.it/Ricerca/Testi/peruginelli2004b.pdf> (21 04 2008).

Press, B. ve Press, M. (2002). **Network: Bilgisayar Ağlarının Temelleri.** (Çev: Hacıoğlu, K., Hacıoğlu, Ü.). İstanbul: Sistem Yayıncılık.

Sabancı, B. (2005). İlköğretimde Çalışan Branş Öğretmenlerinin İnternet Kullanma Durumları. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

Sarapuu, T. ve Adojaan, K. (1998). **Evaluation Scale of Educational Web Sites.** 3rd WebNet 98 World Conference of the WWW, Internet and Intranet Proceedings (November 1999).

Sarapuu, T. ve Adojaan, K. (1999). **Usage of Educational Web Pages to Develop Students' Higher Order Thinking Skills.** Proceedings of Society for Information Technology and Teacher Education International Conference (1999).

Scarcella, J. A. ve Lane, K. E. (2000). Developing a Web Page: Ethics, Prerequisites, Design and Layout. <http://soe.csusb.edu/jscarcella/Article/F3s.html> (10 Mart 2007).

Schrock, K. (1996). Critical Evaluation of a Web Site: Secondary School Level. <http://school.discovery.com/schrockguide/evalhigh.html> (28 Ekim 2006).

Schrock, K. (2001). The ABC's of Web Site Evaluation. <http://kathyschrock.net/abceval/> (24 Haziran 2007).

- Shortridge, A. M. (2001). Interactive web-based instruction: What is it? and how can it be achieved? **e-Journal of Instructional Science and Technology** Volume 4 Number 1 (October 2001).
- Smith, A. G. (1997). Testing the Surf: Criteria for Evaluating Internet Information Resources. **The Public-Access Computer Systems Review** Volume 8 Number. 3 (1997)
- Sonuvar, S. M., Coşkun, A., Karabeyli, L., Özek, A. ve Parlak, N. (2006). **e-Devlete Geçişte Kamu Kurumları İnternet Siteleri**. Türkiye’de İnternet Konferansı (21-23 Aralık 2006). Ankara.
- Susser, B. ve Ariga, T. (2004). Teaching e-commerce Web page evaluation and design: a pilot study using tourism destination sites. **Computers & Education** Volume 47 Issue 4 pp: 399-413 (15 p.) (December 2006).
- Türk Dil Kurumu [TDK]. (2000). **İmla Kılavuzu**. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Tillman, H N. (2003). Evaluating Quality on the Net. <http://www.hopetillman.com/findqual.html> (28 Ekim 2006)
- Tillotson, J. (2002). Web Site Evaluation: A Survey Of Undergraduates. **Online Information Review** Volume 26 Number 6 pp: 392-403 (12 p.) (2002).
- Torkul, O., Sezer, C. ve Över, T. (2005). İnternet Destekli Öğretim Sistemlerinde Bilişim Gereksinimlerinin Belirlenmesi. **The Turkish Online Journal of Educational Technology - TOJET** Volume 4 Issue 1 Article: 16 (January 2005).

- Tractinskya, N., Cokhavia, A., Kirschenbauma, M. ve Sharfi, T. Evaluating the consistency of immediate aesthetic perceptions of web pages. **International Journal of Human-Computer Studies** Volume 64 Issue 11 pp: 1071-1083 (14 p.) (November 2006).
- Uşun, S. (2000). **Dünyada ve Türkiye’de Bilgisayar Destekli Öğretim**. Ankara: Pegema Yayıncılık.
- Yalçın, C. (2003). Sosyolojik Bir Bakış Açısıyla İnternet. **C. Ü. Sosyal Bilimler Dergisi** Cilt 27 Numara 1 ss: 77-89 (13 s.) (Mayıs 2003).
- Yalçınalp, S. ve Aşkar, P. (2003). Öğrencilerin Bilgi Arama Amacıyla İnternet’i Kullanım Biçimlerinin İncelenmesi. **The Turkish Online Journal of Educational Technology - TOJET** Volume 2 Issue 4 Article: 15 (October 2003).
- Yen, B. P.-C. (2007). The design and evaluation of accessibility on web navigation. **Decision Support Systems** Volume 42 Issue 4 pp: 2219-2235 (17 p.) (January 2007).
- Yenice, N. (2002). Bilgisayar Destekli Fen Bilgisi Öğretiminin Öğrencilerin Fen Ve Bilgisayar Tutumlarına Etkisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Aydın.
- Yılmaz, B. (2000). Eğitimde Nitelik Sorunu ve İnternet. **Türk Kütüphaneciliği** Cilt 14 Numara 1 ss: 47-59 (13 s.) (2000).

EKLER

Ek 1: Okul Web Sayfalarında Bulunabilecek Nitelikler Anketi

Değerli Katılımcı;

Bu anket *ilk ve orta öğretim okullarının web sitelerinde bulunması gereken nitelikleri* belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Vereceğiniz bilgiler yalnız bilimsel araştırma amacıyla kullanılacak, bunun dışında hiçbir birey veya kuruma verilmeyecektir. Anketten elde edilen veriler toplu olarak değerlendirileceğinden adınızı yazmanız gerekmemektedir.

Aşağıda; bir web sitesinde bulunabilecek niteliklere yer verilmiştir. **Bu niteliklerden hangilerinin okul web sitelerinde bulunmasının, sizin için daha gerekli olduğunu ilgili seçeneği işaretleyerek (X) belirtebilirsiniz.** Bunların dışında görüş ve önerileriniz varsa bunları da belirtmenizi rica ederim.

Katkınız için teşekkür ederim.

Araştırmacı: Ercan AYDIN

Ek 1 (...devam...)

		Kesinlikle Gerekli	Gerekli	Kararsızım	Gereksiz	Kesinlikle Gereksiz
1	Okul sitesinin amacına yer verilmesi					
2	Okul adı ile ilgili bilgilere yer verilmesi					
3	Okulun tarihçesine yer verilmesi					
4	Okulun amaçlarına yer verilmesi					
5	Okulun hedeflerine yer verilmesi					
6	Okulun bina şemasına yer verilmesi					
7	Bina fotoğraflarına yer verilmesi					
8	Derslik ve işlik fotoğraflarına yer verilmesi					
9	Çok amaçlı salon ve spor salonu fotoğraflarına yer verilmesi					
10	Kütüphane fotoğraflarına yer verilmesi					
11	Okul kurallarına yer verilmesi					
12	Sınıf kurallarına yer verilmesi					
13	Kılık kıyafetle ilgili kurallara yer verilmesi					
14	Not verme sisteminin sunulması					
15	Okulun teknolojik olanakları ile ilgili bilgilere yer verilmesi (internet bağlantısı, bilgisayar sayısı vb.)					
16	Okulla ilgili basındaki haberlere yer verilmesi					
17	Eğitim öğretim yılı takvimine yer verilmesi					
18	Anasayfanın düzenli görünmesi					
19	Anasayfaya diğer sayfalardan ulaşılması					

Ek 1 (...devam...)

		Kesinlikle Gerekli	Gerekli	Kararsızım	Gerekli	Kesinlikle Gerekli
20	Gerektiği kadar resim kullanılması					
21	Görsel öğelerin (resim, şekil, canlandırma, video vb.) kalitesinin iyi olması					
22	İnternette arama bölümünün olması					
23	Kullanılan resim, şekil ve canlandırmaların sade ve anlaşılır olması					
24	Kullanılan resim, şekil, ses, video ve canlandırmaların indirilebilir olması					
25	Kullanılan resim, şekil, ses, video ve canlandırmaların sitenin yüklenmesini yavaşlatmayacak biçimde olması					
26	Kullanılan resimler, şekiller ve diğer öğelerin konularla ilgili olması					
27	Okul içerisinde web sitesi tasarımı yapacak ayrı bir birim veya kurulun olması					
28	Site içi arama bölümünün olması					
29	Sitedeki bilgilerin güncel olması					
30	Sitedeki içeriğin anlaşılır şekilde düzenlenmiş olması					
31	Sitenin farklı dillerde hizmet verebilmesi					
32	Sitenin kullanıma teşvik edici ve cesaretlendirici olması					

Ek 1 (...devam...)

		Kesinlikle Gerekli	Gerekli	Kararsızım	Gerekli	Kesinlikle Gerekli
33	Sitenin öğrenmeyi eğlenceli kılması					
34	Sitenin sıklıkla güncellenmesi					
35	Siteye ulaşımın kolay olması					
36	Yazı ve zemin renginin seçimine dikkat edilmesi					
37	Son güncelleme tarihine yer verilmesi					
38	Ziyaretçi sayısına yer verilmesi					
39	Etkinlik fotoğraflarına yer verilmesi					
40	Her sınıfın ayrı sayfasının olması					
41	Öğrenci çalışmalarına yer verilmesi					
42	Sınav sonuçlarının yayımlanması					
43	Sınıf gazetelerine yer verilmesi					
44	Sınıflarla ilgili haberlere yer verilmesi					
45	Sınıftaki çalışma panolarının sitede yer alması					
46	Derslerin yıllık planlarına yer verilmesi					
47	Ders notlarına yer verilmesi					
48	Derslerin içeriklerinin verilmesi					
49	Derslerin işleyiş planlarına yer verilmesi					
50	Derslerle ilgili bağlantılara yer verilmesi					

Ek 1 (...devam...)

		Kesinlikle Gerekli	Gerekli	Kararsızım	Gerekli	Kesinlikle Gerekli
51	Derslerle ilgili birden fazla materyal (sunu, çalışma yaprağı, yazılım, okuma metni, resim, grafik vb.) sunulması					
52	Derslerle ilgili konu anlatımlarına yer verilmesi					
53	Derslerle ilgili soru bankalarına yer verilmesi					
54	Geçmiş sınav sorularına yer verilmesi					
55	Her dersin ayrı sayfasının olması					
56	Liseler veya üniversiteler hakkında bilgilere yer verilmesi (Fen liseleri, Anadolu liseleri, üniversiteler)					
57	Okul Aile Birliği sayfasına yer verilmesi					
58	Okul Aile Birliğinin çalışmalarına yer verilmesi					
59	Okula kayıt yaptırma ile ilgili bilgilendirmeye yer verilmesi					
60	Okulda yürütülen kurslarla ilgili bilgilendirmeye yer verilmesi					
61	Öğrenci düzeylerine uygun kitap listelerine yer verilmesi					
62	Öğrencilere verilen danışmanlıklarla ilgili bilgilere yer verilmesi					

Ek 1 (...devam...)

		Kesinlikle Gerekli	Gerekli	Kararsızım	Gereksiz	Kesinlikle Gereksiz
63	Devlet parasız yatılı sınavları, OKS, Askeri lise sınavları, meslek lisesi sınavları, ÖSS vb. sınavlara ait bilgilere ve çıkmış sorulara yer verilmesi					
64	Öğrencilere yönelik OKS veya ÖSS ile ilgili çalışmalarla ilgili bilgilendirmeye yer verilmesi					
65	Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik hizmetleri köşesine yer verilmesi					
66	Rehberlikle ilgili bağlantılara yer verilmesi					
67	Velilere verilen danışmanlıklarla ilgili bilgilere yer verilmesi					
68	Velilerle görüşme saatlerine yer verilmesi					
69	Sayfalarda gezinmenin kolay olması					
70	Sayfalar arasında gezinmeyi sağlayan düğmelerin anlaşılır olması					
71	Sitenin kullanımının kolay öğrenilir olması					
72	Etkinlikler ile ilgili haberlere ve duyurulara yer verilmesi					
73	Eğitsel kulüpler ve çalışmalarına yer verilmesi					
74	Okulla ilgili genel duyurulara yer verilmesi					

Ek 1 (...devam...)

		Kesinlikle Gerekli	Gerekli	Kararsızım	Gerekli	Kesinlikle Gerekli
75	Okul gazetesine yer verilmesi					
76	Okulda düzenlenen konferans, seminer, sempozyum vb. etkinliklere yer verilmesi					
77	Öğrenci kurulu çalışmalarına yer verilmesi					
78	Özel günler ve törenlerle ilgili bilgilendirme yapılması					
79	Yarışmalar ve ödüllerle ilgili bilgilendirme yapılması					
80	Okula ait adres, telefon ve mail adresi bilgilerine yer verilmesi					
81	Web sitesi yöneticilerine ait adres, telefon ve mail adresi bilgilerine yer verilmesi					
82	Öğrenci ve öğretmenlerin mail adreslerine yer verilmesi					
83	Mezunlar sayfasına yer verilmesi					
84	Öğrenciler hakkında bilgi veren sayfaların olması (devamsızlık, sınav notları, ödüller vb.)					
85	Öğrenciler için forum ortamları olması					
86	Öğretmenler hakkında bilgi veren sayfaların olması (branş, resim, ders programı, projeler vb.)					

Ek 1 (...devam...)

		Kesinlikle Gerekli	Gerekli	Kararsızım	Gereksiz	Kesinlikle Gereksiz
87	Öğretmenler için forum ortamları olması					
88	Sıkça sorulabilecek soruların yanıtlarına yer verilmesi					
89	Ziyaretçi yorumlarına yer verilmesi					
90	Toplam kalite yönetimi ekiplerinin belirtilmesi					
91	Toplam kalite yönetimi ekiplerinin çalışma planlarının sunulması					
92	Kardeş kuruluşlara (paydaşlara) yer verilmesi					
93	Okuldaki kurulların belirtilmesi					
94	Okuldaki yenileme çalışmalarına yer verilmesi					
95	Okulun bulunduğu çevreye yönelik yürüttüğü etkinliklerle ilgili bilgilere yer verilmesi					
96	Toplam kalite yönetimi ile ilgili bilgilere yer verilmesi					
97	Okuldaki toplantıların gündemine ve alınan kararlara yer verilmesi					
98	Zümre öğretmenler kurulu toplantılarına ait tutanaklara ve alınan kararlara yer verilmesi					
99	Disiplin kurulu kararlarına yer verilmesi					
100	Okula ait sayısal bilgilere yer verilmesi					

Ek 1 (...devam...)

		Kesinlikle Gerekli	Gerekli	Kararsızım	Gerekli değil	Kesinlikle Gerekli değil
101	Toplam öğrenci sayısına yer verilmesi					
102	Toplam öğretmen sayısına yer verilmesi					
103	Mezun sayısına yer verilmesi					
104	Ders başarı oranlarına yer verilmesi					
105	Sınıf başarı oranlarına yer verilmesi					
106	Yıllara göre OKS veya ÖSS başarı oranlarına yer verilmesi					
107	İnternette nasıl arama yapılacağı konusunda yardıma yer verilmesi					
108	Kaynakların ve bağlantıların nasıl kullanılacağı konusunda yardıma yer verilmesi					
109	Sitenin bölümlerini içeren haritaya yer verilmesi					
110	Sitenin nasıl kullanılacağı konusunda yardıma yer verilmesi					
111	Yardım bölümünün olması					
112	İnternetteki kütüphanelerle ilgili bağlantılara yer verilmesi					
113	Derslerde yararlanılan kaynakların kullanıma sunulması					

Ek 1 (...devam...)

		Kesinlikle Gerekli	Gerekli	Kararsızım	Gerekli değil	Kesinlikle Gerekli değil
114	Sunulan kaynakların içeriğe göre sınıflandırılması					
115	Performans ödevleri ile ilgili kaynaklara yer verilmesi					
116	Proje ödevleri ile ilgili kaynaklara yer verilmesi					

		Evet	Hayır
117	Bilmece sayfalarına yer verilmeli mi?		
118	Bulmaca sayfalarına yer verilmeli mi?		
119	Eğitsel oyunlarla ilgili bağlantılara yer verilmeli mi?		
120	Ödev siteleri ile ilgili bağlantılara yer verilmeli mi?		

121: Menüler web sitesinde nerede yer almalıdır?

a) Üstte   b) Sağda   c) Solda   d) Altta   e) Menü Olmamalı

Okul web sitelerinde yer almasını düşündüğünüz başka özellikler var mı?

Görüş ve Önerilerinizi Yazınız:

Ek 2: Web Siteleri İncelenen Türkiye’deki İlköğretim Okulları ve Web Sitesi Adresleri

<i>Nu</i>	<i>Okul Adı</i>	<i>Web Sitesi Adresi</i>
1	Manas İlköğretim Okulu	http://www.manasilkogretim.k12.tr/
2	Efes Pilsen İlköğretim Okulu	http://www.efespilsen.k12.tr/
3	Şemsettin Karahisar İlköğretim Okulu	http://www.afyonskio.k12.tr/
4	Cumhuriyet İlköğretim Okulu	http://www.tasovacumhuriyet.k12.tr/
5	Kızık İlköğretim Okulu	http://www.kizikioo.k12.tr/
6	Göreneller Görme Engelliler İlköğretim Okulu	http://www.goreneller.com/
7	DSİ İlköğretim Okulu	www.dsi.k12.tr
8	Özel Yüce İlköğretim Okulu	http://www.yuce.k12.tr/
9	Şenlik İlköğretim Okulu	http://www.senlikilkogretim.k12.tr/
10	Kınık İlköğretim Okulu	http://www.kinikioo.k12.tr/
11	Ulupınar Çıralı İlköğretim Okulu	http://www.cirali.k12.tr/
12	60.Yıl İlköğretim Okulu	http://60yililkogretim.k12.tr/
13	Güreşen İlköğretim Okulu	http://www.borckaguresenio.com/
14	Merkez İlköğretim Okulu	http://www.yenipazarmerkez.k12.tr/
15	Gazievrenos İlköğretim Okulu	http://www.ige.k12.tr/
16	Sevinç Kurşun İlköğretim Okulu	http://www.sevkurokul.com/
17	Altıeylül İlköğretim Okulu	http://www.altieylul.com/
18	Beşeylül İlköğretim Okulu	http://www.beseylulilkogretim.k12.tr/
19	Kocareis İlköğretim Okulu	http://www.kocareis.k12.tr/
20	Cumhuriyet İlköğretim Okulu	http://www.bayburtcumhuriyet.k12.tr/
21	Atatürk İlköğretim Okulu	http://www.bozuyukaturk.com/
22	Metristepe İlköğretim Okulu	http://www.metristepe.k12.tr/

Ek 2 (...devam...)

23	Atatürk İlköğretim Okulu	http://bilecikataturk.net/
24	100. Yıl İlköğretim Okulu	http://www.yuzuncuyilio.k12.tr/
25	Seyit Mithat Dayıoğlu İlköğretim Okulu	http://www.smdayiođlu.k12.tr/
26	75.Yıl İlköğretim Okulu	http://www.bucak75yilioo.com/
27	Emek İlköğretim Okulu	http://www.bursaemek.k12.tr/
28	Ahmet Uyar İlköğretim Okulu	http://www.ahmetuyar.k12.tr/
29	Özel Çakır İlköğretim Okulu	http://www.cakir.k12.tr/
30	Özel İlbahar İlköğretim Okulu	http://www.ilkbahar.k12.tr/
31	Duyum İşitme Engelliler İlköğretim Okulu	http://www.bursaduyumisitme.k12.tr/
32	Fertur İlköğretim Okulu	http://www.fertur.k12.tr/
33	Fidyekızık İlköğretim Okulu	http://www.fidyekizik.k12.tr/
34	23 Nisan İlköğretim Okulu	http://www.23nisanilkogretim.k12.tr/
35	Atatürk İlköğretim Okulu	http://www.osmancikata.k12.tr/
36	Bıçakçı İlköğretim Okulu	http://www.bicakci.k12.tr/
37	Atatürk İlköğretim Okulu	http://www.atadenizli.k12.tr/
38	Hikmet Akın İlköğretim Okulu	http://www.hikmetakin.k12.tr/tr/
39	Sokollu İlköğretim Okulu	http://www.sokolluilkogretim.org/
40	Atatürk İlköğretim Okulu	http://www.ataturkilkogretimokulu.com/
41	Kemah Necatibey İlköğretim Okulu	http://www.kemahnecatibey.com/
42	13 Şubat İlköğretim Okulu	http://www.13subatilkogretim.k12.tr/
43	Özel Çağdaş İlköğretim Okulu	http://www.ozelcagdas.k12.tr/
44	Eğrianbar İlköğretim Okulu	http://www.egrianbario.k12.tr/
45	İstiklal İlköğretim Okulu	http://www.sebinistiklal.net/
46	Yavuz Selim İlköğretim Okulu	http://www.yavuzselimm.com/

Ek 2 (...devam...)

47	Aysin Rafet Ataç İlköğretim Okulu	http://www.aysinrafetatac.k12.tr/
48	Kurtuluş İlköğretim Okulu	http://www.kurtulus.k12.tr/
49	Ülkü İlköğretim Okulu	http://www.ulku.k12.tr/
50	Karlıtepe İlköğretim Okulu	http://www.karlitepeioo.k12.tr/
51	Paşabahçe İlköğretim Okulu	http://www.pasabahceilkogretim.k12.tr/
52	Piripaşa İlköğretim Okulu	http://www.piripasailkogretim.k12.tr/
53	Esenler İlköğretim Okulu	http://www.esenlerilkogretim.k12.tr/
54	Gülsuyu İlköğretim Okulu	http://www.gulsuyu.k12.tr/
55	Gaziosmanpaşa İlköğretim Okulu	http://www.gaziosmanpasa.k12.tr/
56	Çamçeşme İlköğretim Okulu	http://www.camcesmeilkogretim.k12.tr/
57	100.Yıl İlköğretim Okulu	http://www.brgyuzuncuyil.k12.tr/
58	Malazgirt İlköğretim Okulu	http://www.malazgirtioo.com/
59	Yeşilçam İlköğretim Okulu	http://www.yesilcamioo.k12.tr/
60	Karşıyaka İlköğretim Okulu	http://www.karsiyaka.k12.tr/
61	Nazire Merzeci İlköğretim Okulu	http://naziremerzeci.meb.k12.tr/
62	Menderes İlköğretim Okulu	http://www.menderes.k12.tr/
63	Gazipaşa İlköğretim Okulu	http://www.elbistangazipasa.com/
64	Cumhuriyet İlköğretim Okulu	http://www.70cumhuriyet.k12.tr/
65	Sindelhöyük İlköğretim Okulu	http://www.sindelhyuk.k12.tr/
66	Ülkem İlköğretim Okulu	http://www.ulkem.k12.tr/
67	Orhaniye 125. Yıl İlköğretim Okulu	http://www.orhaniye.k12.tr/
68	İzzetbey İlköğretim Okulu	http://www.izzetbey.k12.tr/
69	Gazikemal İlköğretim Okulu	http://www.emetgazikemal.com/
70	Atatürk İlköğretim Okulu	http://ataturkioo44.com/
71	Fatih İlköğretim Okulu	http://www.kulafatih.k12.tr/

Ek 2 (...devam...)

72	Halil Yurtseven İlköğretim Okulu	http://www.halilyurtseven.k12.tr/
73	Özel Fethiye İlköğretim Okulu	http://www.ozelfethiye.com/
74	Hikmet Uluğbay İlköğretim Okulu	http://www.musulugbay.com/
75	Havluici Yatılı İlköğretim Bölge Okulu	www.havluiciyibo.k12.tr/
76	Eyüplü Şehit Sezar Aydın İlköğretim Okulu	http://www.eyupluilkogretim.com/
77	Anafarta İlköğretim Okulu	http://www.anafarta.com/
78	Doğuşçay İlköğretim Okulu	http://www.doguscayilkogretim.com/
79	Aykut Yiğit İlköğretim Okulu	http://www.aykutyigit.com/
80	Hendek İlköğretim Okulu	http://www.hendekcumhuriyet.k12.tr/
81	Otuz Ağustos İlköğretim Okulu	http://www.bafra30agustosio.com/
82	Atatürk İlköğretim Okulu	http://www.carsambaaturk.k12.tr/
83	Karadeniz İlköğretim Okulu	http://www.karadenizilkogretim.k12.tr/
84	Atatürk İlköğretim Okulu	http://www.ataturkilkogretimokulu.k12.tr/
85	Dumantepe İlköğretim Okulu	http://www.dumantepe.com/
86	Çöte İlköğretim Okulu	http://coteilkogretim.awardspace.com/
87	Cumhuriyet İlköğretim Okulu	http://www.suruccumhuriyetilkogretim.k12.tr/
88	Fatih İlköğretim Okulu	http://www.cizrefatih.com/
89	Atatürk İlköğretim Okulu	http://www.sarayaturk.k12.tr/
90	Niksar İlköğretim Okulu	http://www.nio.k12.tr/
91	Kestanelik İlköğretim Okulu	http://www.araklikestanelikio.com/
92	Yavuzköy İlköğretim Okulu	http://www.yavuzilk.k12.tr/
93	Payamdüzü İlköğretim Okulu	http://www.payamduzuioo.k12.tr/
94	Besim Atalay İlköğretim Okulu	http://www.besimatalayilkogretim.com/

Ek 2 (...devam)

95	Uğur Serdaroğlu İlköğretim Okulu	http://www.ugurserdarogluio.com/
96	Kuvayi Milliye İlköğretim Okulu	http://www.kuvayimillieioo.k12.tr/
97	Atatürk İlköğretim Okulu	http://www.yalovaataturkilkogretim.com/
98	Özel Yalova Öncü İlköğretim Okulu	http://www.oncukoleji.com/
99	Kasımlı İlköğretim Okulu	http://www.kasimliilkogretimokulu.k12.tr/
100	Özbağı İlköğretim Okulu	http://www.ozbagiilkogretim.com/

**Ek 3: Web Siteleri İncelenen Türkiye Dışındaki İlköğretim Okulları ve
Web Sitesi Adresleri**

<i>Nu</i>	<i>Okul Adı</i>	<i>Web Sitesi Adresi</i>
1	Verner Elementary School	http://www.verner.tusc.k12.al.us/
2	Kyrene Elementary School	http://www.kyrene.org/
3	Woodside Elementary School	http://www.woodside.k12.ca.us/
4	Douglass Elementary School	http://www.douglasselementary.com/
5	Andover Elementary School	http://www.andoverelementary.com/
6	Ochwilla Elementary School	http://www.ochwilla.org/
7	Peeples Elementary School	http://www.peepleselementary.org/
8	Hickam Elementary School	http://www.hickam.k12.hi.us/
9	Collister Elementary School	http://www.boiseschools.org/
10	Arthur Elementary School	http://www.arthur.k12.il.us/
11	Cumberland Elementary School	http://www.wl.k12.in.us/
12	Colvin Elementary School	http://colvin.usd259.org/
13	Hager Elementary School	http://www.hager.ashland.k12.ky.us/
14	Wells Elementary School	http://weskids.com/
15	Kenilworth Elementary School	http://www.pgcps.org/
16	Erving Elementary School	http://www.erving.com/
17	Ruth Murdoch Elementary School	http://www.andrews.edu/
18	Minnesota Elementary School	http://www.mespa.net/
19	Gordon Parks Elementary School	http://gordonparks.org/
20	John R. Beatty Elementary School	http://beatty.ccsd.net/
21	Gilford Elementary School	http://ges.gilford.k12.nh.us/
22	Avalon Elementary School	http://avalon.capemayschools.com/
23	Rashkis Elementary School	http://www2.chccs.k12.nc.us/

Ek 3 (...devam...)

24	the Ohio Association of Elementary School	http://www.oaesa.org/
25	Bunker Hill Elementary	http://www.bunker.coos-bay.k12.or.us/
26	Newtown Elementary School	http://www.crsd.org/
27	Melville Elementary School	http://melvilleschoolri.tripod.com/
28	Bryant Elementary School	http://www.bryantschool.org/
29	Cannons Elementary School	http://www.spa3.k12.sc.us/
30	Calais Elementary School	http://www.calaisschool.org/
31	The Matthew Whaley School	http://www.wjcc.k12.va.us/
32	Sunnyland Elementary School	http://wwwsun.bham.wednet.edu/
33	Adelong Public School	http://www.adelong-p.schools.nsw.edu.au/
34	Gladstone Public School	http://www.gladstone-p.schools.nsw.edu.au/
35	Balldale Public School	http://www.balldale-p.schools.nsw.edu.au/
36	Bilambil Public School	http://www.schools.ash.org.au/
37	Drayton State School	http://www.draytonss.qld.edu.au
38	Bagdad Primary School	http://www.bagdad.tased.edu.au/
39	Bellerive Primary School	http://www.bellerive.tased.edu.au/
40	Levendale Primary School	http://www.levendale.tased.edu.au/
41	Altona Green Primary School	http://www.altonagreen.vic.edu.au/
42	Crib Point Primary School	http://www.cpps.vic.edu.au/
43	Langwarrin Primary School	http://www.langwarrinps.vic.edu.au/
44	Mount Eliza North Primary School	http://www.menps.vic.edu.au/
45	Ysgol Gymraeg Aberystwyth Primary School	http://www.ysgolgymraeg.ceredigion.sch.uk/
46	Shirenewton Primary School	http://www.shirenewtonprimary.ik.org/
47	Alltwen Primary School	http://www.alltwen.ik.org/
48	Valley Primary School	http://www.valley.bromley.sch.uk/

Ek 3 (...devam...)

49	Swimbridge Primary School	http://www.swimbridge.ik.org/
50	North Ealing Primary School	http://www.lgfl.net/
51	Bowes Primary School	http://www.bowes.enfield.sch.uk/
52	Fawbert And Barnard's School	http://www.fandb.ik.org/
53	Ravens Wood School	http://rws1.alivewww.co.uk/
54	Mill Hill School	http://www.millhill.org.uk/
55	St Michael's Catholic School	http://www.stmichaelschool.org.uk/
56	Felton First School	http://www.felton.northumberland.sch.uk/
57	Hyde Park Junior School	http://www.hydeparkjuniorschool.co.uk/
58	The Deans Primary School	http://thedeansprimary.wordpress.com/
59	Kingsbury Primary School	http://www.kingsbury.lancsngfl.ac.uk/
60	Taunton School	http://www.tauntonschool.co.uk/
61	St.Clement's Catholic Primary School	http://www.stclements.surrey.sch.uk/
62	Bishop Ellis Catholic Primary School	http://www.bishopellis.leics.sch.uk/
63	Coten End Primary School	http://www.cotenend.warwickshire.sch.ac/
64	Wistaston Church Lane Primary School	http://www.wistaston.cheshire.sch.uk/
65	Wood Green School	http://www.woodgreen.oxon.sch.uk/
66	Ackworth School	http://www.ackworth.w-yorks.sch.uk/
67	Stranmillis Primary School	http://www.stranmillisprimary.org/
68	Portadown Integrated Primary School	http://www.pipsonline.org.uk/
69	Aghina National School	http://www.aghinans.ie/
70	Comber Primary School	http://www.comberonline.org/
71	Dromore Central Primary School	http://dromorecentral.dromore.ni.sch.uk/
72	Rosetta Primary School	http://www.newham.gov.uk/

Ek 3 (...devam...)

73	St. Patrick's Primary School	http://homepage.tinet.ie/
74	Rathangan Post Primary School	http://www.iol.ie/
75	Killowen Primary School	http://www.killowenprimary.co.uk/
76	Portlethen Primary School	http://www.portlethen-pri.aberdeenshire.sch.uk/
77	Tollcross Primary School	http://www.tollcrossprimary.uk.org/
78	Mearns Primary School	http://www.ea.e-renfrew.sch.uk/mearns/
79	New Machar Primary School	http://www.newmachar.aberdeenshire.sch.uk/
80	Mount Cameron Primary School	http://www.mountcameron-pri.s-lanark.sch.uk/
81	Vauxhall Elementary School	http://www.horizon.ab.ca/
82	Our Lady of the Assumption Elementary School	http://www.holyspirit.ab.ca/
83	St. Francis Xavier School	http://www.mhcbe.ab.ca/
84	St. Martha School	http://www.fmcsd.ab.ca/
85	Moncton High School	http://www.monctonhigh.ca/
86	Beaverbrook School	http://beaverbrook.nbed.nb.ca/
87	Michael Wallace Elementary School	http://www.mwes.ednet.ns.ca/
88	Seaside Elementary School	http://www.ses.ednet.ns.ca/
89	New Germany Elementary School	http://www.nges.ednet.ns.ca/
90	Glashan Public School	http://www1.ocdsb.edu.on.ca/
91	Mutchmor Public School	http://www.mutchmorps.ocdsb.ca/
92	Ahipara School	http://www.ahipara.school.nz/
93	Marina View School	http://www.marinav.school.nz/
94	Reremoana Primary School	http://www.wattledowns.school.nz/
95	Kaeo Primary School	http://www.kaeoprimary.school.nz/
96	Opuia School	http://www.okaihau-primary.school.nz/

Ek 3 (...devam)

97	Toko School	http://www.toko.school.nz/
98	Southwell School	http://www.southwell.school.nz/
99	Thorndon School	http://www.thorndon.school.nz/
100	Tawa School	http://www.tawa.school.nz/

Ek 4: Web Siteleri İncelenen Türkiye'deki Ortaöğretim Okulları ve Web Sitesi Adresleri

<i>Nu</i>	<i>Okul Adı</i>	<i>Web Sitesi Adresi</i>
1	Ayşe Atıl Anadolu Lisesi	http://ayseatilanadolulisesi.meb.k12.tr/
2	Ahmet Kurttepelı Lisesi	http://www.ahmetkurttepelial.k12.tr/
3	İsmet İnönü Anadolu Teknik, Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi	http://www.ismetinonueml.k12.tr/
4	Kurttepe Endüstri Meslek Lisesi, Teknik Lise, Anadolu Meslek Lisesi	http://www.kurttepeeml.k12.tr/
5	Çay Anadolu Teknik Lisesi, Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi	http://www.cayeml.com/
6	Çobanlar Çok Programlı Lise	http://www.cobanlarcpl.k12.tr/
7	Şuhut Anadolu Teknik, Teknik, Endüstri Meslek Lisesi Ve Mesleki Eğitim Merkezi	http://www.suhuteml.k12.tr/
8	Eleşkirt Anadolu Lisesi	http://www.eleskirtanadolulisesi.com/
9	Patnos Anadolu Lisesi	http://www.patnosanadolulisesi.k12.tr/
10	Ulus Anadolu Teknik Lisesi, Anadolu Meslek Lisesi, Teknik Lise, Endüstri Meslek Lisesi	http://www.uluseml.meb.k12.tr/
11	Yeşilöz Lisesi	http://www.liseyesiloz.com/
12	Bala Anadolu Lisesi	http://balaanadolulisesi.meb.k12.tr/
13	Dikmen Lisesi	http://dikmenlisesi.k12.tr/
14	Demre Anadolu Lisesi	http://www.demreanadolulisesi.k12.tr/
15	Antalya Anadolu Lisesi	http://www.aal.k12.tr/
16	Aydın Anadolu Teknik Lisesi Ve Teknik Lise	http://www.aydinatl.k12.tr/

Ek 4 (...devam...)

17	Yüksel Yalova Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi	http://www.aydinagsl.k12.tr/
18	Nazilli Anadolu Teknik Lisesi, Anadolu Meslek Lisesi, Teknik Lise, Endüstri Meslek Lisesi	http://www.nazillieml.com/
19	Nazilli Anadolu Lisesi	http://www.nal.k12.tr/
20	Gönen Anadolu Meslek Lisesi, Teknik Lise, Endüstri Meslek Lisesi	http://www.goneneml.k12.tr/
21	Kadriye-Kemal Gürel Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi	http://www.kkgagsl.k12.tr/
22	Susurluk Endüstri Meslek Lisesi, Teknik Lise, Anadolu Meslek Lisesi	http://www.susurlukeml.k12.tr/
23	Kozluk Çok Programlı Lise	http://www.kozlukcpl.k12.tr/
24	Bayburt Fen Lisesi	http://www.bayburtfenlisesi.com/
25	Mustafa Şeker Anadolu Lisesi	http://bozuyukanadolu.com/
26	Osmaneli Çok Programlı Lisesi	http://osmanelicpl.meb.k12.tr/
27	Cumhuriyet YİBO	http://www.cumhuriyet-yibo.k12.tr/
28	Ahlat Çok Programlı Lisesi	http://www.ahlatcpl.k12.tr/
29	Tatvan Anadolu Lisesi	http://tatvananadolulisesi.meb.k12.tr/
30	Mimar İzzet Baysal Anadolu Teknik Lisesi, Teknik Lise, Endüstri Meslek Lisesi	http://www.izzetbaysaleml.k12.tr/
31	Gazi Lisesi	http://www.bozcaadagazi.k12.tr/
32	Çerkeş Anadolu Lisesi	http://cerkesal.cankiri.k12.tr/
33	Haydar Öztaş Anadolu Lisesi	http://haydaroztasal.k12.tr/
34	Sermet Yalçın Anadolu Lisesi	http://sermetyalcinal.meb.k12.tr/

Ek 4 (...devam...)

	Diyarbakır Anadolu Teknik Lisesi,	
35	Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi	http://www.dateml.k12.tr/
36	Gölyaka Çok Programlı Lise	http://www.golyakacpl.meb.k12.tr/
	Düzce Endüstri Meslek Lisesi,	
37	Teknik Lise Ve Anadolu Teknik Lisesi	http://www.duzceeml.com/
38	Havsa Anadolu Lisesi	http://havsaanadolulisesi.meb.k12.tr/
39	Narman Lisesi	http://www.narmanlisesi.k12.tr/
40	Oltu Anadolu Lisesi	http://www.oltuanadolulisesi.k12.tr/
	Giresun Anadolu Teknik Lisesi,	
41	Teknik Lise, Endüstri Meslek Lisesi	http://www.giresuneml.k12.tr/
42	Hamdi Bozbağ Anadolu Lisesi	http://www.ghbal.k12.tr/
43	Piraziz Çok Programlı Lisesi	http://www.pirazizcpl.k12.tr/
	Ali Fuat Kadirbeyoğlu Anadolu Lisesi	
44		http://www.gumushaneafkal.k12.tr/
45	Hakkâri Anadolu Lisesi	http://www.hakkarianadolulisesi.k12.tr/
46	Nuran Yılmaz Çok Programlı Lisesi	http://www.nuranyilmaz.k12.tr/
47	Eğirdir Anadolu Lisesi	http://www.anadoluegirdir.k12.tr/
	Uluborlu Anadolu Teknik Lisesi Ve Endüstri Meslek Lisesi	
48		http://www.uluborlueml.com/
49	Akşemsettin Anadolu Lisesi	http://www.aksemsettinlisesi.com/
50	Galatasaray Lisesi	http://www.gsl.gsu.edu.tr/
	Çatalca Arif Nihat Asya Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi	
51		http://www.catalcateml.k12.tr/
	Kadırğa Anadolu Meslek Lisesi, Teknik Lise, Endüstri Meslek Lisesi	
52		http://www.kadirga.k12.tr/

Ek 4 (...devam...)

53	İstanbul Özel Saint-Joseph Fransız Lisesi	http://www.sj.k12.tr/
54	Kadıköy Lisesi	http://www.kadikoylisesi.k12.tr/
55	Silivri Anadolu Teknik Lisesi, Teknik Lise, Endüstri Meslek Lisesi	http://www.silivrieml.k12.tr/
56	Özel Saint Michel Lisesi	http://www.saintmichel.k12.tr/
57	Pera Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi	http://www.peraguzelsanatlar.com.tr/
58	Buca Lisesi	http://www.bucalisesi.k12.tr/
59	Buca Anadolu Lisesi	http://www.bucaanadolulisesi.k12.tr/
60	Dikili Çok Programlı Lisesi	http://www.dikililisesi.net/
61	MOPAK Anadolu Teknik Lisesi, Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi	http://www.mopakeml.k12.tr/
62	Yenice Çok Programlı Lisesi	http://yenicecpl78.meb.k12.tr/
63	Mustafa Sıtkı Erkek Anadolu Teknik Lisesi Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi	http://www.mselisesi.com/
64	Tosya Anadolu Teknik Lise, Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi	http://www.tosyateml.k12.tr/
65	Bünyan Anadolu Lisesi	http://www.bunyananadolu.k12.tr/
66	Mustafa Özkan Anadolu Lisesi	http://www.mustafaozkan.k12.tr/
67	Kırıkkale Anadolu Lisesi	http://www.kirikkaleanadolulisesi.com/
68	Kırşehir Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi	http://www.kirsehiragsl.k12.tr/
69	Köseköy Anadolu Teknik Lise, Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi	http://www.kosekoyeml.com/

Ek 4 (...devam...)

70	Ereğli Anadolu Teknik Lisesi, Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi	http://www.konyaareglieml.k12.tr/
71	Kütahya Anadolu Teknik Lisesi, Teknik Lise, Anadolu Meslek Lisesi	http://www.kutahyaeml.k12.tr/
72	Kılıçarslan Anadolu Lisesi	http://www.kilicarslan.k12.tr/
73	Simav Anadolu Teknik Lisesi Teknik Lise Endüstri Meslek Lisesi	http://www.simaveml.com/
74	Malatya Anadolu Lisesi	http://www.manadolu.net/
75	Soma Linyit Lisesi	http://www.linyitlisesi.k12.tr/
76	Hasan Ferdi Turgutlu Endüstri Meslek Lisesi, Teknik Lise, Anadolu Teknik Lisesi	http://www.turgutlueml.k12.tr/
77	Mehmet Adnan Özçelik Anadolu Lisesi	http://www.maoal.k12.tr/
78	Fethiye Anadolu Lisesi	http://www.fethiyeal.net/
79	Milas Lisesi	http://www.milaslisesi.com/
80	Nevşehir Anadolu Teknik Lisesi Teknik Lise Endüstri Meslek Lisesi	http://www.nevshireml.net/
81	Ordu Anadolu Teknik Lisesi, Anadolu Meslek Lisesi, Teknik Lise, Endüstri Meslek Lisesi	http://www.ordueml.k12.tr/
82	TOBB Fen Lisesi	http://www.osmaniyefenlisesi.k12.tr/
83	Yavuz Selim Lisesi	http://www.yavuzselimlisesi.com/
84	75. Yıl İMKB Anadolu Lisesi	http://www.rizepazaranadolu.com/
85	Atakum Anadolu Teknik Lisesi Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi	http://www.atakumeml.k12.tr/

Ek 4 (...devam...)

86	Sivas Anadolu Teknik Lisesi Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi	http://www.sivasandtleml.com/
87	Muzaffer Sarısözen Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi	http://sivasagsl.k12.tr/
88	İMKB Fen Lisesi	http://www.cizrefenlisesi.com/
89	Malkara Anadolu Lisesi	http://www.malkaraanadolulisesi.k12.tr/
90	Tekirdağ Anadolu Teknik, Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi	http://www.tekirdageml.k12.tr/
91	Tekirdağ Fen Lisesi	http://www.tekirdagfenlisesi.k12.tr//
92	Yılmaz Kayalar Anadolu Lisesi	http://www.eykal.k12.tr/
93	Tokat Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi	http://www.agsltokat.com/
94	Akçaabat Teknik Lise Ve Çok Programlı Lisesi	http://www.akcaabatcpl.com/
95	Affan Kitapcıoğlu Lisesi	http://www.affankitapcioglulisesi.k12.tr/
96	Uşak Anadolu Teknik Lisesi Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi	http://www.usakeml.k12.tr/
97	Vala Gedik Lisesi	http://www.valagediklisesi.com/
98	Erciş Anadolu Teknik Lisesi, Teknik Lise Ve Endüstri Meslek Lisesi	http://www.ercisteml.k12.tr/
99	Oktay Ve Olcay Yurtbay Anadolu Lisesi	http://www.oktayolcayyurtbay.k12.tr/
100	Eğerci Lisesi	http://www.egerci-lisesi.k12.tr/

**Ek 5: Web Siteleri İncelenen Türkiye Dışındaki Ortaöğretim Okulları
ve Web Sitesi Adresleri**

<i>Nu</i>	<i>Okul Adı</i>	<i>Web Sitesi Adresi</i>
1	Gordo High School	http://www.ghs.pickens.k12.al.us/
2	North Pole High School	http://www.northstar.k12.ak.us/
3	Blue Rich High School	http://www.brjackets.com/
4	Norphlet Public Schools	http://www.norphlet.k12.ar.us/
5	Danbury High School	http://www.danbury.k12.ct.us/
6	Mount Pleasant High School	http://www.mphsknights.com/
7	Kalāheo High School	http://kalaheoh.k12.hi.us/
8	Oakland High School	http://www.oakland.k12.il.us/
9	Southport High School	http://shs.msdp.k12.in.us/
10	Bettendorf High School	http://www.bettendorf.k12.ia.us/
11	Marion High School	http://usd408.com/
12	Hart County High School	http://www.hart.k12.ky.us/
13	Destrehan High School	http://www.stcharles.k12.la.us/
14	Madawaska High School	http://www.madhs.mad.k12.me.us/
15	Mercy High School	http://www.mercyhighschool.com/
16	Methuen High School	http://www.methuen.k12.ma.us/
17	Pioneer High School	http://www.aaps.k12.mi.us/
18	Fairmont High School	http://fairmont.k12.mn.us/
19	Biloxi High School	http://www.biloxischools.net/
20	Eldon High School	http://www.eldon.k12.mo.us/
21	Whitefish High School	http://wfps.k12.mt.us/
22	Westside High School	http://www.westside66.org/
23	The Meadows School	http://www.themeadowsschool.org/
24	Concord High School	http://www.concord.k12.nh.us/

Ek 5 (...devam...)

25	Cherry Hill High School East	http://east.cherryhill.k12.nj.us/
26	Clovis High School	http://www.clovis-schools.org/
27	Lakeland High School	http://www.lakelandschools.org/
28	Person High School	http://www.person.k12.nc.us/
29	Avon High School	http://avon.k12.oh.us/
30	Okemah High School	http://www.okemah.k12.ok.us/
31	Riverside High School	http://rhs.morrow.k12.or.us/
32	Moniteau High School	http://www.moniteau.k12.pa.us/
33	Westerly High School	http://westerly.k12.ri.us/
34	Karns High School	http://www.karns-hs.knox.k12tn.net/
35	Calwell High School	http://www.calwellhs.act.edu.au/
36	Melba High School	http://www.melbaschools.org/
37	Bossley Park High School	http://www.bossleypk-h.schools.nsw.edu.au/
38	Sefton High School	http://www.sefton-h.schools.nsw.edu.au/
39	Brisbane State High School	http://www.brisbaneshs.eq.edu.au/
40	MacGregor State High School	http://www.macgregoshs.qld.edu.au/
41	Rosetta High School	http://www.rosetta.tased.edu.au/
42	Taroona High School	http://www.taroonahigh.tased.edu.au/
43	Balwyn High School	http://www.balwynhs.vic.edu.au/
44	Fairhills High School	http://data.fairhillshs.vic.edu.au/
45	Bedwas High School	http://www.bedwashighschool.co.uk/
46	Cardiff High School	http://cardiffhigh.cardiff.sch.uk/
47	Fitzalan High School	http://www.fitzalan.cardiff.sch.uk/
48	Llanishen High School	http://www.llanishenhighschool.co.uk/
49	Eirias High School	http://www.eirias.co.uk/mvle/
50	Afon Taf High School	http://www.afontaf.merthyr.sch.uk/
51	Bettws High School	http://www.bettwshigh.newport.sch.uk/

Ek 5 (...devam...)

52	Bury Church of England High School	http://www.burychurch.bury.sch.uk/
53	Bishop England High School	http://www.behs.com/
54	Twyford Church of England High School	http://www.ealing.gov.uk/
55	Barking Abbey Secondary School	http://www.babbey.bardaglea.org.uk/
56	Claremont High School	http://www.claremont-high.org.uk/
57	Brentside High School	http://www.brentsidehigh.ealing.sch.uk/
58	University College School	http://www.ucs.org.uk/
59	South Hampstead High School	http://www.gdst.net/
60	Ripley St Thomas Church of England High School	http://www.ripley.lancsngfl.ac.uk/
61	Trinity Church of England High School	http://www.trinityhigh.com/
62	Esher Church of England High School	http://www.esherhigh.surrey.sch.uk
63	Davison Church of England High School for Girls	http://www.davison.w-sussex.sch.uk/
64	Glengormley High School	http://www.glengormleyhigh.com/
65	Lurgan Junior High School	http://www.lurganjhs.org.uk/
66	Banbridge Academy	http://members.aol.com/
67	Holy Rosary College	http://www.hrc.ie/
68	Cookstown High School	http://www.cookstownhighschool.org/
69	O'Connell Secondary School	http://www.iol.ie/
70	Terenure College	http://www.terenurecollege.ie/
71	Craigie High School	http://www.craigiehighschool.co.uk/
72	Currie High School	http://currie.digitalbrain.com/
73	Hillhead High School	http://www.hillheadhigh.ik.org/

Ek 5 (...devam)

74	Kelso High School	http://www.kelso.scotborders.sch.uk/
75	Anderson High School	http://www.anderson.shetland.sch.uk/
76	Linwood High School	http://www.linwoodhigh.renfrewshire.sch.uk/
77	Mearns Castle High School	http://www.ea.e-renfrew.sch.uk/
78	North Berwick High School	http://northberwickhigh.freemis.net/
79	Tobermory High School	http://www.tobermory.argyll-bute.sch.uk/
80	Bishop Carroll High School	http://www.bchs.calgary.ab.ca/
81	Forest Lawn High School	http://schools.cbe.ab.ca/b813/
82	Leo Hayes High School	http://leohayeshigh.nbed.nb.ca/
83	Saint John High School	http://www.sjhigh.ca/
84	Woodstock High School	http://whs.nbed.nb.ca/
85	Glace Bay High School	http://www.cbv.ns.ca/gbhigh/
86	Lockview High School	http://www.lockview.ednet.ns.ca/
87	Havergal College	http://www.havergal.on.ca/
88	Paul Dwyer Catholic High School	http://www.durhamrc.edu.on.ca/
89	Mother Teresa High School	http://mths.ca/
90	Dunstan High School	http://www.dunstan.school.nz/
91	Henderson High School	http://www.hhs.school.nz/
92	Massey High School	http://www.masseyhigh.school.nz/
93	Western Heights High School	http://main.heightsonline.net/
94	Dargaville High School	http://dargavilleint.schoolzone.net.nz/
95	Otamatea High School	http://www.otamatea.school.nz/
96	Dunstan High School	http://www.dunstan.school.nz/
97	Stratford High School	http://www.stratfordhigh.school.nz/
98	Cambridge High School	http://www.camhigh.school.nz/
99	Hillcrest High School	http://www.hillcrest-high.school.nz/
100	Wellington High School	http://www.whs.school.nz/